

జై. ఎ. సిమ్సన్,
జ్యోత్సు కంప్ట్రోలరు, బి. యన్. రైల్వే

వృత్తాంతలేఖలు

తిరుత్తని
(స్వకీయవిలేఖరి)

కార్తికకృత్తిక మహోత్సవము

నవంబరు 30:— ఈయూరియంగల శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామివారి కార్తికకృత్తిక దీపమహోత్సవము 29-11-25 వ తేదీని జరిగినది. నాడుదయము వర్షము తుంపరులుగా రాలు మండినను మధ్యాహ్నము 11 గంటలనుండియు వాతావరణము చక్కగా నుండినందున యాత్రికుల కేమియు కష్టములేకయుండెను. నానాప్రాంతముల నుండియు, యాత్రికులు విశేషముగా వచ్చియుండిరి.

యూనియన్ బోర్డు

కార్తికమహోత్సవ సమయమున యాత్రికులకు గావలసిన ఆరోగ్యవిషయములకు సహాయములను నీయూరి యూనియన్ బోర్డువారు విరవిగా జేసియుండిరి.

రైల్వేవసతి

యం-యన్-యమ్-రైల్వేవసతి జిల్లాట్రాసిక్ వారును యీసంవత్సరము, గతవత్సరములకుంటే అనేకవిధముల యెక్కుడగు వసతులు గలిగించి ఉత్సవమునకు వచ్చిన ప్రయాణీకులకు అనేకవిధముల సహాయము గావించిరి.

ప్రత్యేకపు రైళ్లు - బందోబస్తు

దీపములవెలుగు విశేషములుగా నుండి కార్యవిధానమును తానే స్వయముగా పీక్షించుచును తానొక నేపథ్యముగా నుండి జేసినవనియు, ట్రాసిక్ నూపరిండుటవారికి కష్ట యెంతయు గొనియాడబడియున్నది.

చిత్తూరు జిల్లా బోర్డు
(స్వకీయవిలేఖరి)

జిల్లాబోర్డుమీటింగు

తిరుత్తని, నవంబరు 30:— చిత్తూరుజిల్లా బోర్డు సాధారణసమావేశము, బోర్డు అధ్యక్షులగు శ్రీయుత బి. మునుస్వామినాయుడు బి. ఏ. బి. ఎల్., ఎం. ఎల్. సి., వారి యాజమాన్యముక్రింద చిత్తూరు లోకల్ ఫండు ఆఫీసులో 28-11-25 వ తారీఖు ఉదయము 8 గంటలకు జరిగినది. ఆనాడు కార్యక్రమపట్టియందు గల 45 విషయములను చర్చించి తీర్మానించిరి. అం దీ విషయములు ముఖ్యములుగా నుండినవి

పి. యం. ఎ. వెళ్లయప్పకెట్టియారుగారు, కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు, పి. చిన్నమరెడ్డిగారు ఈ ముగ్గురు జిల్లా బోర్డుసభ్యులు వరుసగా మాడునెలలు 3 మార్లు బోర్డుమీటింగులకు హాజరు గాకపోయినందున వారిసభ్యత్వములు నిలుపుదల గావించబడెను.

మదరాస్ లోకల్ బోర్డుల ఆప్టు 1920 సం॥ క్షేత్రము 56 (4) ను అనుసరించి వై మువ్వూరు సభ్యులను మరల జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగా బోర్డువారు అంగీకరించిరి.

ఈచిత్తూరుజిల్లాబోర్డు అధ్యక్ష నియామకమునకు, జిల్లాబోర్డు సభ్యులే అధ్యక్షుని నెన్నుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారి యుత్తరవును కోరవలసినదిగా తీర్మానించిన 31-3-23 తేదీగల తీర్మానమునే మరల చేయుచు, సదరు తీర్మానమును సాధ్యమైనంత శీఘ్రముగా అమలులోనికి దేవలయునని ప్రభుత్వమువారిని కోరడమయినది.

వైశ్యవ్యాపారముకళాశాల-గుంటూరు

ఈకళాశాల గుంటూరు వైశ్యవేదాసంఘ కార్యదర్శులగు శ్రీయుత పోలిసెట్టి ఆదినారాయణు ప్రగారిచే 1925 సం॥ ఆగస్టు నెలలో స్థాపించబడినది. ఈ కళాశాల 40 మంది విద్యార్థులతో దినదినాభివృద్ధి నొందుచున్నది.

నేరెళ్ల వెంకటసుబ్బారావు,

అధ్యక్షుడు.

రాజమండ్రి
(స్వకీయవిలేఖరి)

సానుభూతిసభ

నవంబరు 29:— ఆంధ్రదేశమున గ్రంథాలయోద్యమమునకు చాలపాటుబడినట్టియు, గౌతమీగ్రంథాలయముఖ్యస్థాపకులలో నొకరును అగు శ్రీయుత అద్దంకి సత్యనారాయణశర్మ గారు 17-11-25 తేదీని స్వర్గస్థులై నందువలన వారి ఆకాల మరణమునకు పౌరుల విషాదమును వెలిబుచ్చుటకుగాను 26-11-25 సాయంత్రము 5-30 గంటలకు ప్రార్థనసమాజ భవనమున సభ జరిగెను. మ. రా. రా. ముత్తంగి జగ్గారావు గారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీయుత అడవి శంకరరావుగారు కీర్తిశేషులగు సత్యనారాయణ శర్మగారు చేసిన నేపథ్య కొని యాడుచు ముచ్చటించిరి. పిమ్మట యీక్రింది తీర్మానమును ఏకగ్రీవముగా సభవారు అంగీకరించిరి.

తీర్మానము:—

ఆంధ్రదేశమున గ్రంథాలయోద్యమమునకు చాల పాటుపడినట్టియు గౌతమీగ్రంథాలయస్థాపకులలో నొకరును అగు శ్రీ అద్దంకి సత్యనారాయణశర్మగారి ఆకాలమరణమునకు తమ విషాదమును ఈపౌరసభవారు వెలిబుచ్చుచు వారికుటుంబమునకును, శ్రీవడ్డాది సుబ్బారాయుడుగారికిని తమ సానుభూతిని తెలియ జేయుచున్నారు. అంతట సభ ముగిసెను.

ఇంకొక సభ

ఆనాడే ఏ. ఇ. యల్. రివీంగరుమువారి యాజమాన్యముక్రింద వారి రీడింగురూములో కలకత్తా వై. యం. సి. యమ్ సహాయకార్యదర్శి గారగు ఫర్వూస్ గారు “నేపథ్యమును” గూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఈసభకు మల్లెంపూడి అప్పారావు బి. ఏ. బి. యల్ గారు అధ్యక్షత వహించిరి.

మునిసిపల్

ది 26 వ తారీఖున మునిసిపల్ చైరుమన్ గారగు శ్రీ యుత డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారు తొమ్మిదిమాసములనుండి ఘయిసలు కాకయున్న ఇంటిపన్నురివిజను అప్పీళ్లులో 66 ను విని ఘయిసలు చేసిరి.

సోంపేట
(ఒక విలేఖరి)

ఈ నెల 24 వ తేదీని బరంపురం తాలూకా బోర్డునకు ప్రెసిడెంటుగ మరల నెన్నుకొనబడిన శ్రీయుత పాకల వేంకట నారాయణరావు పాత్రులు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారిని గౌరవించుటకై సోంపేట యూనియన్ బోర్డువారికి సభను గావించిరి. రైలుప్రేక్షకులనుండి వచ్చుచున్న నారాయణరావుగారిని యూనియన్ బోర్డు ప్రెసిడెంటు శ్రీ. డోకి చంద్రశేఖరంగారు బ్యాండు వాయిద్యములతో మిత్రబృందముతో నెదురేగి నారాయణరావుగారిని పుష్పకర్పూర మాలాలంకృతులుగ జేసి తోడుకొని వచ్చిరి. మార్గమధ్యమున సత్సంగవర్ధనీ సమాజ కార్యదర్శి కొంబాడ కృష్ణమూర్తిగారు సమాజము తరపున ప్రసిడెంటుగారిని పుష్పమాలాలంకృతులుగ జేసిరి. సభ బాలికా పాఠశాలయందు జరుపబడెను. వక్త్రులు, ఉపాధ్యాయులు, ప్రజలు విశేషముగ సభ నలంకరించిరి. సుప్రసిద్ధ క్షేత్రము న్యాయ వాదులు నగు శ్రీయుత గరిమెళ్ల సీతారామమూర్తి పంతులు గారు రధ్యక్షులు వహించిరి. పిమ్మట యూనియన్ బోర్డువారు సన్మానప్రత్యుపచరించిరి. ఆదినారాయణ పట్నాయకు గారు పద్యములను చదివిరి. తదుపరి బోర్డు ఉపాధ్యాయులు అభినందనప్రత్యుపచరించిన పిమ్మట తల్లావర్షుల గంగాధర కృష్ణస్వామి పంతులుగారును, నాగవరపు జగన్నాధరావు పంతులుగారును, కె. అప్పన్న పంతులుగారును ప్రసిడెంటుగారిని గూర్చి కొంతవరకు ఉపన్యసించిరి. బలివాద నారాయణ మూర్తిగారు నారాయణరావుగారి గుణగణాభివర్ణిత మగు దండక మొకటి చదివిరి. అధ్యక్షుని ఆంత్వోపన్యాసమున నారాయణరావుగారు బ్రాహ్మణేతరులయ్య బ్రాహ్మణా బ్రాహ్మణ భేదములకు లోనగాక కార్యములను నిర్వహించుచున్నారనియు సమభావు లనియు స్వార్థత్యాగు లనియు చెప్పిరి. సభ రాత్రి 7 గంటలకు పూర్తియయ్యెను. ప్రేక్షకులకు ఉపాహారములు పంచిపెట్టబడెను.

నవంబరు నెల 25 వ తేదీ ఉదయం 9 గంటలకు సోంపేట శ్రీ సత్సంగవర్ధనీ సమాజమందిరమున బరంపురం తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులగు, శ్రీయుత పాకల వెంకటనారాయణరావు పాత్రులు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారి అధ్యక్షతక్రింద, సోంపేట తాలూకా ప్రజలు, కీర్తిశేషులైన మార్కెట్ గంగరాజు

పంతులుగారి నిర్వాణమును గూర్చి సభచేసి, ఈ క్రిందితీర్మానములను గావించిరి.

(1) సోంపేటతాలూకా ప్రజలు కీర్తిశేషులైన, మ-రా-రా-శ్రీ మార్కెట్ గంగరాజు పంతులుగారి ఆకాలమరణమునకు చింతిల్లుచు, వారు చేసిన ప్రజాసేవను కొనియాడుచు వారి యాత్మకు శాంతి నొసంగుగాక యని పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచు వారి కుటుంబమునకు తమ సానుభూతిని తెలియ జేయుచున్నారు.

(2) కీర్తిశేషులైన మ-రా-రా-శ్రీ మార్కెట్ గంగరాజు పంతులుగారి జ్ఞాపకార్థము బరంపురం తాలూకాలో నున్న యావన్మంది ప్రజలు తమ శక్తికొలది విరాళముల ప్రాసజేసి, యీ మూలధనము నిధిగా బోర్డువారి యాధీనమున దుంచి ప్రతి సంవత్సరమునందును ప్రాథమిక పాఠశాలలోని తగిన విద్యార్థులకు బహుమతు లిచ్చుటకుగాను, ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

కాకినాడ
(స్వకీయవిలేఖరి)

కాంగ్రెసు మ్యూనిసిపలు పార్టీ కార్యవిధానము

నవంబరు 28:— కాకినాడ కాంగ్రెసు మ్యూనిసిపలు పార్టీ యీనెల 22 వ తేదీని సమావేశ మయ్యెను. ఈక్రింది తీర్మానములను గావించిరి.

పురపాలనములో పురపాలక సభ్యులు పరిచయము కలిగియుండు నుద్దేశముతోను మ్యూనిసిపలు సంస్థను ప్రజాస్వామ్యము చేయు నుద్దేశముతోను యీక్రింది విధముగా తీర్మానించడమైనది.

1. (1) ఆర్థికము, పన్నులు (2) విద్య (3) రోడ్లు వగైరా పనులు, నీటిసదుపాయములు (4) పారిశుధ్యము వీని నిమిత్తము స్థాయిసంఘములు నియమింపబడవలెను. సదరు సంఘముల మూలముననే సాధ్యమైనంతవరకు పరిపాలనము జరిపింపబడవలెను.

2. కాలానుసరణిని సలహా-నిచ్చుటకు సభ్యులగు గల సలహాసంఘములు నియమింపబడవలెను.

3. తమ వార్డులలో నిర్వాణములు చేయునపుడు గాని బాగులు చేయునపుడు గాని సదరు విషయములు ముందుగానే సభ్యులందరినకు తెలియజేయబడవలెను.

4. పట్టణ ఆవిశ్యకముల గురించి సంవత్సరములో జరుగవలసిన పనుల జాబితా ముందుగా తయారుచేయబడి సభ్యులకు అందజేయబడవలెను. ప్రత్యేక కారణము లున్నప్పుడు తప్ప, అవసరక్రమమున పనులు నిర్వహింపబడుటకు పార్టీ వారు మాడవలెను.

5. పట్టణ పారిశుధ్యస్థితిని అభివృద్ధిచేయుటకు, ముఖ్యముగా ఆహారపదార్థముల విషయములలోను జనసమృద్ధిమైన సందులు విషయములలోను పార్టీవారు ప్రత్యేకప్రయత్నములు చేయవలెను.

6. త్రాగుడు మాన్పుటకు ప్రచారము చేయవలెను.

7. పాఠశాలల సమీపముననుండి చెడ్డప్రతిమ గల గృహములను తీసివేయించుటకు ప్రయత్నించవలెను.

8. బీదబిడ్డలకు స్వచ్ఛమైన పాలను ఉచితముగా నొకచోట సప్లయ చేయించుటకు ప్రారంభించవలెను.

9. ఆటస్థలములను సంపాదించుటకు ప్రయత్నించవలెను.

10. పశువులు మేయుటకు మంచినీటిని సుపాదించవలెను.

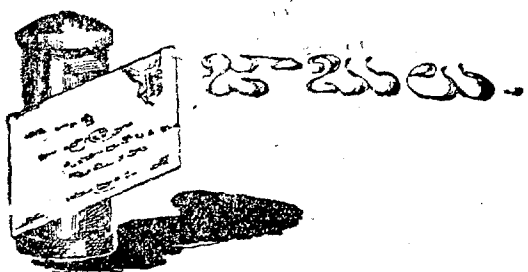
11. మిక్కిలి చెడ్డస్థితిలోనున్న ప్రదేశములందు మరుగునీటి సదుపాయపద్ధతిని అభివృద్ధిచేసి వ్యాప్తముచేయించవలెను.

12. విద్యను జాతీయముచేయుటకు ప్రప్రథముగా అన్ని మ్యూనిసిపలు పాఠశాలలలోను జాతీయీకరణను చేర్చవలెను.

ఈ పార్టీ యొక్క నడవడిక పద్ధతిని (పాలిసిని) నిర్దాపించుటకును కార్యక్రమము ప్రారంభించు నిమిత్తమును కాంగ్రెసు మ్యూనిసిపలు పార్టీ యాజమాన్యమున కాకినాడ పౌర మహాసభ జరుపుటకు తీర్మానించడమైనది.

కాకినాడ, కోటిపల్లి రైల్వే

కాకినాడ, కోటిపల్లి బ్రాంచి రైల్వేను నిర్మించుటకు ఇదివరలో ఎన్ని మేట్లు వేయబడియుండెను. పట్టుకు వరుసగా డిపార్టుమెంటుతో ఆలోచించి సదరు ఎన్ని మేట్లు రివైజు చేయుటకు మదరాసు సదరన్ మహారాష్ట్ర రైల్వే కంపెనీ ఇంజనీర్లు ఇద్దరు కాకినాడకు వచ్చిరి. తూర్పు గోదావరి డెల్టాలో 5 పెద్ద కాలువల మీదనుండియు 3 పెద్దమరుగు కాలువల మీదనుండియు యింకను అనేకపెట్ల కాలువలమీద నుండియు రైలు మార్గ మేర్పడవలసి యుండుటచేత వానిపై వంతెనల కట్టుటను గురించి నాలోచించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కార్యనిర్వాహకవర్గసభ

డిశంబరు నెల 16 వ తారీఖున మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు నెల్లూరులో ఆంధ్రరాష్ట్ర కార్యనిర్వాహకవర్గసభ జరుగును.

శ్రీకాన సభ్యులందరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు. సభ జరుగుటలము ముందు తెలుపబడును.

దుర్గి గోపాలకృష్ణయ్య కార్యదర్శి

30-11-25

అఖిలభారత మహిళాసభ, గుంటూరు

క్రొధన సంగీత మార్గశిర శు ౧౨ శుక్రవారము మధ్యాహ్నము ప్రతిదినానాడును జరుపబడుక ప్రకారం మూడు గంటలకు శ్రీ శ్రీసనాతనధర్మమండలి హాల్ నందు శ్రీమతి గోళ్ళమాడి రాజ్యలక్ష్మమ్మగారి యాజమాన్యమున మూడు ౬౦ మంది మహిళామతలులతో సభ సమావేశపరచబడినది.

శ్రీమతి ఇప్పగుంట వెంకటమంబగారు అన్యజాత్యైక్యతను గూర్చియు శ్రీలధర్మములను వారు నడచుకొనవలసిన విధులను మనుజుడు దైవమగుమార్గము మొదలగు వివిధవిషయములను విపులముగను సుబోధముగను శ్రోతలయల్లములు పల్లవించులాగున యుపన్యసించిరి.

పిమ్మట శ్రీమతి గోకులపాటి సత్యభామగారు అతిబాల్యవివాహ సమస్య అంత అపురవమయినదికాదని కొన్నియుదాహరణముల గనపరచి విరమించిరి.

తరువాత పైవిషయములను అధ్యక్షురాలు యుక్తియుక్తముగ సమర్థించుచు యింకను కొన్నిముఖ్యవిషయములను జెప్పి తమ యుపన్యాసమును ముగించినపిమ్మట సంగీతము, భజనలు, మంగళహారతులతో సభ ముగించిరి.

ఏకా వెంకటరత్నమ్మ,

శ్రీసనాతన ధర్మమండలి, గుంటూరు, 29-11-25.

అనంతపురం జిల్లా ఐక్యరాజకీయ సమావేశము

5-12-25 తేదీ శనివారము సాయంత్రము 5 గంటల నుండి పైసమావేశము అనంతపురమున జరుగును. రావు సాహెబ్ మిడతల హాంపయ్య గారు అధ్యక్షత వహింతురు. జిల్లాలోని అన్ని రాజకీయ పక్షముల వారును దయచేసి జయప్రదముగా సభజరుగుటకు తోడ్పడ వలెనని ప్రార్థించుచున్నాము.

- 1 వాటి కేంద్రరావు. (N. H. R. L. శ్రేణిలో. నేషనల్ కౌన్సిల్ నిర్దు.)
2 టి శివశంకరం పిల్లే. పెనుగొండ తా|| బో|| ప్రెసిడెంటు (ఇండిపెండెంట్)
3. బి. వోబశేష్వ యం. యల్. సి. (ఇండి పెండెంట్.)
4. గౌనవారి పల్లె రామిరెడ్డి బి.సి. (డి.)
5 రావుసాహెబ్ పులమతి ఆదిమూర్తి రావు డిప్యూటీ సెక్రటరీ కాంసిల్ ప్రెసిడెంటు (లిబరల్)
6. అమలి నేనికొండప్ప. అనంతపురం తా|| బో|| ప్రెసిడెంటు. (జస్టిస్)
7 సి. ఓవిరెడ్డి. అనంతపురం జిల్లా బో|| వైస్. ప్రెసిడెంటు. (జస్టిస్)
8 జి చెన్నారెడ్డి ధర్మవరం తా|| బో|| ప్రెసిడెంటు. (డి.)
9 వాటిశివరావు. అనంతపురం స్థానిక కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటు.
10. గార్లదిన్నె రామేశ్వరరావు. యం. యల్. సి. (స్వరాజ్ ప్రిన్సిపల్)
11 మానేపల్లి. నారాయణరావు మునిసిపల్ కాంసిల్. (డి.)
12 S. శ్రీనివాసులు బి. ఎ. (డి.)
13 R. వెంకట సుబ్బయ్య. ధర్మవరం తా|| బో|| వైస్ ప్రెసిడెంటు. (డి.)
14. చందులూరు రామచంద్రయ్య శ్రేణి. (డి.)

విరేచన మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0

రాత్రి యొకమాత్రము సేవించిన తెల్లవారి రెండువిరేచనములు కాగలవు. వికారము వైత్ర్యములేదు. నేపాళము చేర్చబడలేదు అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము

సభ్యులకు నెం 20 రు

జిల్లాసంఘములకు హెచ్చరిక

1. (క) కాకినాడనుండి 13, 19 నెంబర్ల సభ్యులపేర్లు యిదివరలో మీకు పంపియున్నాను. వాటి ప్రకారము మార్చి లగాయతు పెట్టెంబరు ఆఖరువరకు నూలు యిచ్చిన సభ్యుల జాబితా పంపించవలయు నని కోరియున్నాను. వెంటనే పంప గలందులకు కోరుచున్నాను.

(చ) వి జిల్లానుండి రాష్ట్రసంఘమునకును అ. భా. కాంగ్రెసుసంఘమునకునుకలిసి 250/0 కావలసిన నూలుకోటాను గాని ప్రైవేటును గాని వెంటనే పంపవలయును.

2. అక్టోబరులగాయతు యిప్పటివరకు ఎంతమంది 0-4-0 లు సభ్యులను చేర్చినది వెంటనే తెలియవర్చవలెను.

3. లోగడ కాకినాడనుండి పంపిన నెం 18 సభ్యులకు ప్రకారం అనగా ఆయాజిల్లాలనుండి 40 వ దేశీయమహాజన సభకు యెన్నుకొనవలసిన ప్రతినిధులను ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘముయొక్క నిబంధనల ననుసరించి జిల్లాసంఘములవారు యెన్నుకొని ప్రతినిధులపట్టికను 6-12-25 తేదీ లోగా మా కార్యస్థానమునకు అందునట్లు పంపవలెను.

దుర్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య, కార్యదర్శి.

ప్రథమ వైశ్యవిద్యార్థి మహాసభ

జనవరి 1,2,3 తేదీలలో జరుగనున్న 18 వ వైశ్యమహాసభతోపాటు వైశ్యశ్రీలసభమూత్రము జరుగునటుల ఆహ్వాన సంఘమువారు ప్రయత్నించియున్నారు. ఆసభతోపాటుప్రథమ వైశ్యవిద్యార్థిమహాసభనుగూడ సమావేశము కేయుట అవసరమని నాయభిప్రాయము. నేడు భారతదేశమును పారితోత్త్రము నుండి యుద్ధించవలసిన బాధ్యత ప్రతిసంఘమునందను గలదు. అట్టిబాధ్యత వైశ్యసంఘముపై యెక్కువగా నున్నదని జెప్పుచున్నాడను. ద్రిటిభువారు పనదేశమును కేవలము వర్తకరీత్యా జయించియున్నారు. నేడు వారి వాణిజ్యవైభవముపైనే వారి సామ్రాజ్యనిర్మాణ మధారపడియున్నది. వైశ్యులు మరల తమ వాణిజ్యము నభివృద్ధికి దెచ్చినగాని మనదేశ వైశ్యముతో తులనాగ జాలదు. అప్పుడుగాని భారతదేశము స్వతంత్ర దేశము గాజాలదు. అందుకనే మహాత్ముడు రాటము, ఖద్దరులకై తమ సర్వకర్తుల సుపయోగించుచున్నాడు. ఇది వర్తకరీత్యా యోచించి పెట్టినదే. మహాత్ముడు వైశ్యుడే. నేడు వైశ్యయవకు లభ్యసించు విద్య వైశ్యసంఘమునకు గాని, భారతదేశమునకు గాని పనికివచ్చునదిగాను. ఇట్టి విద్యార్థులు భావివైశ్యసంఘ నాయకత్వము వహించినచో మనకు దాస్యవిముక్తి యొప్పుటికి గలుగ జాలదు. కానవైశ్యవిద్యార్థుల విద్యావిధానము మారవలసి యున్నది. మహాత్ముడు ఆంగ్లపాఠశాలల బహిష్కారము నటుండ నిండు. వైశ్యసంఘాభివృద్ధికి యిది ప్రతిబంధముగ నున్నది గాన వర్తకమునకు పనికి వచ్చు విద్యాలయముల నెలకొల్పవలసి యున్నవి. అట్టివి, గురుకులముల రూపమున గాని మరేరూప మునగాని పరియే. వైశ్యవిద్యార్థులు నేర్చెడి విద్య, వైశ్యసంఘ మునకు, తద్వారా భారతదేశమునకు మోక్షము నిచ్చునదిగా నుండవలయును. వ్యవహారమునకు ఆంగ్ల భాష అవసరము గావచ్చును గాని ఆంగ్లవిధానముమట్టుకు జరిగిరాదు. కాన నేడు వైశ్యవిద్యార్థుల విద్యావిధాన మెట్టిదో, వైశ్య సంఘమునకు యెట్టివిద్య యావశ్యకమో, యెట్టివిద్యాలయముల స్థాపించ వలసో, దేశక్షేమమును దృష్టియందుకొనినిర్ణయింపవలసినసమ యము వచ్చినది గాన మరల భారతదేశవాణిజ్యమును వృద్ధిపరచి భారతదేశమును దాస్యమునుండి విడనాడజేయవలసినది వైశ్యులే, కాన ఈవిషయములను బాగుగ నాలోచించి ఆహ్వాన సంఘము వారు వైసభలతోపాటు వైశ్యవిద్యార్థి మహాసభను యేర్పాటు జేయ గోరుచున్నాను.

వీరాల పోలిసెట్టి ఆదినారాయణగుప్త

పంజాబులో కాలువలు

లాహోరు, డిసం 1:— అలెగ్జాండ్రా రాణి మరణించి నందున శంఖుస్థాపన జరుగకుండ నిలిపివేయబడిన గ్రేకాలువ కును, బిక్ నీరుగంగు కాలువకును డిసంబరు 5 తేదీన పంజాబు గవర్నరును బిక్ నీరు మహారాజును శంఖుస్థాపన చేసెనరు.

(ఆ. ప్రె.)

13 వ ఆర్యవైశ్యమహాసభ చెన్నపురి

13 వ ప్రకటనము

జనవరి మాసము 1, 2, 3 వ తారీఖులందు సమావేశము కానున్న ఆర్యవైశ్యమహాసభకు బహుసంఖ్యాకులుగ రావలసిన బాధ్యత వైశ్యులయందున్నదని అంజనేయ కవిగారు వ్రాసిన పద్యములను వైశ్యులకు ఆహ్వానాంజులతోడ సమర్పించుచున్నారము.

పశ్చిమమున బల్లారి మైసూరు ప్రాంతములందుండియు, దక్షిణమున మధుర, రామేశ్వరము పర్యంతమున్న ప్థలములందుండియు వాయవ్యదిశ నున్న నైజామరాష్ట్రమునందుండియు ఉత్తరమున గంజాము మండలమువఱకు విస్తరించియున్న ప్రదేశమునుండియు ప్రతినిధుల సేకులు రానున్నారు. కావున అన్ని ప్రాంతములందలి వైశ్యసాధుల కలసికొని ఆహ్వానభావైశ్య కృతలకు చక్కనిపునాదులవై చి, పరస్పరము సంపర్కమువలన కలుగగల లాభములను పొందగల చక్కని సమయమును పోగొట్టుకొనక ఎల్లరును విచ్చేసి పరోపకారపారిణితను, సేవాసంసిద్ధతలను కనబఱతురుగాకయని విశ్వసించుచున్నారము

తాటికొండ రామచంద్రరావు.
సుంకు సుబ్రహ్మణ్యం.
బచ్చు పాపయ్య.
గోనుగుంట్ల వేంకటసుబ్రహ్మణ్యం.

ఆంధ్రవత్రిక

పంచరత్నములు

గా! శ్రీకాంలేశ సురావనీధరమహాచింతామణి శ్రీపపు
శ్రీకల్పద్రుమరాజముతో సురగణాదీగత్న సద్వాహినీ
నీకానోకహసంతతిం గ్రమమునం దీవించుభాతిం దగం
రాకేందుం దుడుపాళి వెల్లుగతి వార్తాపత్రికాశిం బ్రభా
శ్రీకీర్తుల్ గల నిన్ను నెప్పువశమే శ్రీయాంధ్రపత్రికా.
మూలభర వ్యాసాచిని వ్రాయుదుప్తజనసత్కర్తా సురాదిత్యు లా
ప్రసికింపజన మేరుకైల మిల శుభశ్రేష్ఠత్రాంబుధిం
బరగంబెట్టి మణింపబట్టివశతప్రాజ్ఞా! త్రిలింగాభిజా
తరళాక్షి యన వెల్లునాంధ్రవరవార్తాపత్రికారత్నమా!
సీ! ఆంధ్రభాధితు వైన నాంధ్రజనుల కెల్ల
సంతోషము నొసంగు సరసతయను
ద్రుడిమ మూఢులకైన కడుజ్ఞానమలనడఁ
జేసెడు ప్రతిభావిశేషతయను
పరమహీనుల కైన భక్తితత్త్వము నింతఁ
బరగఁజేయగ నొప్పు భక్తిగుణము
త్రికటుకంబులుగ వేదేశాలవస్తుల
ధర దెల్పు వాణిజ్యధర్మమాది
గీ! కామలగుణభాసితములౌ వ్యాసగణము
రాణగలిగియు ధరణిలో రమణ వెలిగి
కవులపాలిటి వరకల్పకరద వగుఁ
జరగు శ్రీయాంధ్రపత్రికా! పత్రతిలక!
ఉ! ఎన్నిన నెన్నియేని గలవేటికి యాంధ్రమునందుఁ బ్రతిఁ
ఎన్నగ వానిలోన నొకటేనియు నీసంక్షేపిం గాంచెనే!
సన్నుతి నాంధ్రబృంధములు సల్పగ వెల్లెడు నాంధ్రపత్రికా
మిన్నపు నిన్ను నెన్ను తరమే వరమేదిని నాంధ్రపత్రికా!
చ! ఆవనిపరోపకారకర జైకగణాధరజార్జనా! భవ
త్సేవనప్రభాగుణోన్నతి! దానవశత్రుఁడు మెచ్చి నీకు నా
భవనజనేత్రుఁడాభువనబృంధకరుండు చిరాయుధున్నతుతో
కవరపులుండుదాక నిడుగాకటు దప్పక నాంధ్రపత్రికా
వైశ్యకౌస్తుభ
కీర్తపాకు } అం. సుబ్బరాయశ్రేష్ఠి.

గొల్ల బాదుషా సాహెబు గారు

గుంటకల్, డిసం 1:— గౌరవనీయులగు యన్. యం. బాదుషా సాహెబు బహదూరు గారు నేడు బొంబాయి మెయిలులో నిచ్చటికి వచ్చిరి. ఇచ్చటి మహమ్మదీయులు స్టేషనులో సాహెబు గారికి స్వాగత మొసంగిరి. బల్లారిలోగూడ పురిపౌరులు స్టేషనులో స్వాగత మొసంగిరి. స్టేటు కాన్సిలు ఎన్నికలలో గెలుపొందినందుకు గాను సాహెబుగారి గౌరవార్థము బల్లారిపౌరులు 2 తేదీ బుధవారమునా డొక తోట విం. (నేర్పాటు జేసిరి. (ఆ. ప్రెడు

ఎంగుయిండియాలో మహాత్ముని వ్యాసములు

నిరాడంబరమగు దేశసేవ

శ్రీ శ్రీ శ్రీయ్యత సెగోరీలూలు హజ్రాగారు

“నాప్రియ మిత్రుడగు హజ్రాగారు యీనెల 11 వ తేదీ రాత్రి 2 గంటలకు ప్రశాంతముగా కాంతి పడము చేరిరి. నేనాతనిని కడసారి చూచు భాగ్యముగూడ నాకు లభించలేదు. అతనికి గ్రామపాసులయందు అధికమగు ప్రేమయును నిశ్చలముగ సానుభూతియును గూడ నుండుటవలన సకల జనులును అతనిని చాల ప్రేమించుచుండిరి. ఆకేంద్రమునందలి సకల జనులకును ఆతడు ఉపచారమునర్పించుచుండెను. గ్రామములో ఎవరికి జబ్బు చేసినను గూడ ఆతడచటికికి ఆరమర లేకుండ సకల విధముల సేవ చేయుచుండెను. అతని కందరును అన్ని వర్ణముల వారును గూడ సమానులే. అతనికి నూలునడుకుటయందును బట్టలు నేయుటయందును గూడ మంచి ప్రావీణ్యము వడెను. భగవంతుడతనిని ఉత్తమ నేతకొరకు యిప్పుడు తీసుకొని పోయెను. అతని తల్లిదండ్రులును సోదరులును జీవించియుండుటచే వారతని మరణమునకు మిగుల దుఃఖితులగుచున్నారు”

అని వంగరాష్ట్రమున హుగ్లీ మండలమున ఆరంభాగు ఖద్దరు కేంద్రమునుండి యొకరు నాకు వ్రాసిరి. వంగరాష్ట్రమునందొక మండలమున మన్య జ్వర ములు తీవ్రముగా నుండినపుడు హజ్రాగారు ను అతని మిత్రులును జ్వరపీడితులకు సేవచేయుట కచటికి వెళ్లిరి. ఆచట వారు ఖద్దరు ప్రచారమునుగూడ ప్రారంభించిరి. హజ్రాగారి ఆత్మకు సర్వేశ్వరుడు కాంతిసంసుగాక. అతడు ప్రారంభించిన పనిని ఆతని తల్లిదండ్రులును సోదరులును కొనసాగించుట వలన అతని ఆత్మకు తృప్తి కలిగింతురుగాక. ఆతని ఆత్మకి భౌతికకీర నిర్బంధావశ్యకత తీరిపోవుటచే భగవంతు డాపని త్రాత్మకు స్వసాన్నిధ్యమునకు గొని వనెననియు నేను తలంచెదను. ఏదేమైనగాని ఉత్తములర దేశీయుల నామములన్నియు గ్రంథస్థములై యుండవు. ఉత్తమ గ్రంథకర్తల నామములు వారి గ్రంథముల వలన శాశ్వతముగా నిలచియుండుటలు ఉత్తమదేశాధికారుల నామములు వారు చేసిన కార్యములవలన నే నిలచియుండును. ఉత్తముగ దేశసేవ చేసినవారు పలువురు యువకులు ప్రసిద్ధిని బడయకుండనే పరమపదించుచుందురు. హజ్రాగారిజీవితంలో నొకరు.

(మో. క. గాంధీ - ఎంగుయిండియా, 26-11-25).

భారత తంతుకారక సంఘము

చిరుతల శాఖ

కొందరు బాలురును బాలికలును ప్రతిదినమును నూలు నడుకుచు ఖద్దరు కట్టుచున్నారు. అట్టివారినిగూడ సభ్యులుగా ఏల చేర్చుకొనగూడవని వారడుగుచున్నారు. తొమ్మిది ఏండ్ల బాలిక యొక్కతె సరిగా నూలునడుచుచున్నది. అందువలన చిరుతలశాఖ సేర్పరుచుటకు గూర్చి శ్రద్ధగా ఆలోచన జరుగుచున్నది. ఆ బాలిక తల్లిదండ్రుల అనుమతిని బడయుటకు నేను ప్రయత్నించుచున్నాను. చాలమంది సంరక్షకులు పూనుకొనినగాని యీశాఖ సేర్పరుచుటవలన లాభములేదు. ప్రభుత్వ పాఠశాలలును యితర పాఠశాలలును గూడ యిందులకు సహాయముచేయవచ్చును. ఖద్దరు బాగుగా వ్యాపించినచో విదేశీ బట్టల వ్యాపార మంతరించు సను భయము గలవారు తప్ప తక్కినవారందరును ముఖ్యముగా సహాయముచేయవచ్చును. నిజముగా నీ చిరుతలశాఖ యేర్పడినచో యిది సార్థకమగు శాఖ యగును. ఏలననగా నిరుద్యోగము కోట్ల కొలది ప్రజల దురవస్థను తొలగించుటకు చిరుతలు సహాయము చేయుట చాల ప్రశంసనీయును. (మో. క. గాంధీ - ఎంగుయిండియా - 26-11-25)

ఐరోపా ఖండమున తంతుకరణము

లాట్రేవోనోనీ త్రికలో 29-8-1925 వ తేదీని

ప్రకటించబడిన వ్యాసము

ఖద్దరు బట్టలు నేయుట అను శీర్షికతో డాక్టరు ఎ. క్లెయిన్ లాయగారు వ్రాసినవ్యాసము లాసేనులో ప్రకటించబడుచున్న డాక్ట్రే వాడోనీ త్రికలో 29-8-25 వ తేదీని వెలువడిన సంచికలో యిటుల ప్రకటించబడినది:

“అలప్పు పర్వత ప్రాంతములలో హేమంతము 7-8 నెలలుండును. ఆగోజులలో స్త్రీలకు ముఖ్యముగా పనియుండెను. అందువలన జీవనము జరుగక వారి తర ప్రదేశములకు పోవలసి వచ్చున్నదిగాన వారికి ఆదాయమును కలిగించునట్టి గృహ పరిశ్రమ నెవరైన కనుగొన జాలినచో మహాపకారము జేసిన వారగుదురు. ఆ ప్రాంతములలో యిప్పటికిని చాల మంది నూలునడుకుట బట్టలు నేయుట మున్నగు పనులను చేయుచునే యున్నారు. కాని వారుపయోగించుచున్న మగ్గములు క్రొత్త రకము కావు.

న్యూరెనబర్గ ప్రదర్శనమున నేనొక క్రొత్తరకము మగ్గమును చూచితిని. జర్మనీ ఆస్ట్రీయా దేశములలో పల్లెటూళ్ల వారిట్టి మగ్గముల మీద బట్టలు నేయుచుందురు. ఆ ప్రాంతమున యీ నేతపరిశ్రమను మరల ఆచరణలోనికి తెచ్చుటకు పని చాల జయప్రదముగా జరుగుచున్నదని గూడ నేను వినియుంటిని.

టింబులో నేతనుగూర్చి నేర్చుచున్నాను. అచటికి మాలోనొకరిని పంపవలసివెను. అచట వ్యవసాయదారుల కుమార్తెలు 17 సం. కొన్ని వారములలో నూలు నడుకుటయును నేతపరిశ్రమయును గూడ బాగుగా నేర్చుకొనగలిగిరి. వారు నేసిన బట్టలు గూడ బాగుగానున్నవి; గాననది మంచిగృహపరిశ్రమ యని మేము నిశ్చయించి రెండు మగ్గములను కొని అలప్పు మండలములకు తెచ్చి పలురకముల బట్టలను నేయించితిమి.

దెస్సేలో స్విజ్జర్లండువారు ప్రదర్శనమును జగపటచిరి. కాన నచటమేము ఒక మగ్గముచే నేతనేని చూపవలసివెను. స్విజ్జర్లండు కర్నూలు సమీపమున తయారైన వానినిగూడ నచట ప్రదర్శించెదరు. లాస్సెంటులునుండివచ్చిన ఒక తంతుకారకుడు గూడ ఉన్నితో ధారముతీసి చూపించును.

వ్యవసాయాభివృద్ధిశాఖలో మేమిహమ్మమును ప్రదర్శించెదము. చాలమంది వచ్చి దానినిచూచి దానినిగూర్చి శ్రద్ధబావి మరల ఈగృహపరిశ్రమను విస్తారముగా ఆచరణలోనికి తేగోరెదము. అందువలన అత్యధికమగులాభము కలుగగలదని మేము శించెదము.

చాలవ్యవసాయశాఖలవారు చెరి 10 - 20 మగ్గములను నెలకొల్పి నేతపనినేర్పెదరు. ప్రతిగ్రామమునను ఒకటిరెండు మగ్గములు యుండవలెను. స్త్రీలందరును తమకు కావలసిన బట్టలను అనుగ్గములమీదనే స్వయముగా నేనుకొనుచుండవలెను. అమృతముకొరకు నేయుట అంతముఖ్యమైనదికాదు.

సహకారపద్ధతిని పలువురు కలిసి మగ్గముల సేర్పరచి వానినందరును ఉపయోగించుకొనుచుండునట్టి పద్ధతి యేర్పడవలెను. అందులకేదో కొంతరుసుము యేర్పరుపవలెను.

వ్యవసాయసంఘములు ముఖ్యముగా యీవిషయమున తగిన యేర్పాటులనున్నట్టిని చేయవలెను. ఊలుకొనుట దానికి రంసకేయుట మున్నగుపనులను చేయుటకు యంత్రకాలల వారి నేర్పాటుచేయించుట ఆనూలును విక్రయించుటకు గూడ అవసరమైన యేర్పాటులను చేయుట మున్నగు పనుల నన్నిటిని వ్యవసాయసంఘములే చేయవలెను.

వెనుక పల్లెటూళ్ల వారు కట్టుచుండెడు ముతకబట్టలను మరల కట్టునట్టి ఏర్పాటుగూడ ఆచరణలోనికి వచ్చుచున్నది. ఈపరిశ్రమకును దానికిని పరస్పరసంబంధము కలదు. పనిచేయునపుడు కట్టుకొను ఖద్దరు దుస్తులును ఆదివారమునాడు కట్టుకొను ఖద్దరు దుస్తులును బెర్ని ప్రదర్శనమున చూపించబడును. గ్రామములలో యీ పరిశ్రమ ప్రబలింపకొలదియు యీవాడుకగూడ హెచ్చగలదు.

దీనివలన చాల లాభము కలుగగలదు గాన వ్యవసాయసంఘములవారును వ్యవసాయసాధకాలవారును అధికమగుశ్రద్ధను చూపవలెను. కావున అందరును దెస్సే ప్రదర్శనమునకువచ్చి చూడవలెనని మరియొకసారి కోరెదము.” అని ఆ పత్రికలోనున్నది (మో. క. గాంధీ. ఎంగుయిండియా 26-11-25)

అహమదాబాదులో తక్కిలితో

నూలునడుకుట

శ్రీమతి అనసూయాబాయిగారు పోటీపరీక్ష

నేర్పరుచుట

అహమదాబాదులో కార్మిక సంఘమువారి చేర్పరచిన పాఠశాలలో చదువుచున్న విద్యార్థులకు తక్కిలి పోటీపరీక్షను

నవంబరు నెల 18 వ తేదీని అనసూయాబాయిగారు కార్మిక నవోలులో జరిపిరి. శ్రీమాన్ సి. రాజగోపాలాచారిగారుగూడ ఆహూయమునలై ఆ ప్రదర్శనమునకు వెళ్లిరి. ప్రదర్శనమును గూర్చి చాల అవ్యవధిగా విద్యార్థులకు తెలుపుటచే 202 మంది బాలురు మాత్రమే రాగలిగిరి. ఫలితము చాల ప్రశంసనీయుముగాన భారతదేశమునందలి అన్ని పాఠశాలలవారును ముఖ్యముగా గమనించి అనుసరింపవలెను.

ఆరు నెలల క్రితము మహాత్ముడు యీబాలురకు బహుమానముల నిచ్చెను. అప్పుడు వారి రాయనయెదుట నూలు వడికిరి. అప్పుడు గంటకు 50 గజములకంటె హెచ్చుగా నెవరును వడికియుండలేదు. ఇప్పుడు చాల హెచ్చుగా పలువురు వడికిరి. ఆరు నెలలలోనే అధికమగు అభివృద్ధి కలిగినది.

202 మంది బాలురలోను ఆర్థరికి మాత్రమే 15 ఏండ్లు వయసు కలదు. తక్కినవారందరును 7-12 వత్సరములకు మధ్య యీడుగలవారే. ఒకగంటసేపు పోటీ జరిగినది. ప్రతి అంత ప్రశస్తమైనదిగాను. నూలును ప్రవీణుడు పరీక్ష చేసెను

28 మంది బాలురు 13 నంబరు (కొంటు) నూలును చెరి 115 గజములు వడికిరి. వారిలో ఒకడు 15 నంబరు నూలు 189 గజములు వడికెను. ఇదియే మిక్కిలి హెచ్చుమొత్తము ఈ 28 మందిలోను కనీసపక్షము ఒకడు 15 నంబరు నూలు 101 గజములు వడికెను. అదియే మిక్కిలి కొద్దిమొత్తము ఒకడు 17 నంబరును ఒకడు 18 నంబరును ఒకడు 19 నంబరును ఒకడు 27 నంబరును వడికెను.

31 మంది 75-100 గజముల మధ్యగా వడికిరి అధము 74, అధికము 96 గజములు.

52 మంది 52-75 మధ్యగా వడికిరి. అధము, 52 అధికము 74.

36 మంది 40-50 మధ్య వడికిరి. 21 మంది 30-40 మధ్య వడికిరి. 15 మంది 20 గజములలోపుగా వడికిరి. 12 గురు నూలును పరీక్షకుల కియ్యలేదు. 6 గురు దారమును చాల చిక్కుపరచినందున పరీక్షించవీలు కాలేదు.

ఈకడపటి తరగతుల వారందరును 8 ఏండ్ల యీడుగలవారు.

168 మంది మంచి నూలు వడికిరి.

ఈ 202 మందిలోను 2, 3 మంది మాత్రము మహమ్మదీయులుగాని తక్కినవారందరును నిమ్నజాతులవారే. వారి తల్లిదండ్రులు మిల్లులలో తంతుకారకులుగా పనిచేయుచున్నారు ఈబాలురు వడికిన నూలుతోనే వారికి ముందువర్సము బట్టల నేయించియున్నవలెనని అనసూయాబాయిగారు నిశ్చయించిరి

ఈపాఠశాలలోనే తక్కిలిపని బాగుగా జరుగుచున్నది. ప్రతి మంచిదైనచో నూలు ఇంకను బాగుగా నుండును రాజగోపాలాచారిగారు చాల మెచ్చుకొనిరి. అన్ని జాతీయపాఠశాలలలోను ఈపద్ధతి అనుసరింపబడవలెనని తెలిపిరి. ఈబాలురు మహాత్ముని దత్తపుత్రులు. వీరు స్వరాజ్య మహాసేవలోని యోధులు అని ఆచార్యులుగారు నడిపిరి. న్యూనిసెల కమిషనరులు గమనింతురు గాక. (ఎంగుయిండియా 26-11-25)

ద్రవిడరాష్ట్రమున ఖద్దరు

30-9-1925 వ తేదీతో అంతమైన సంవత్సరమున జరిగిన పని

నిర్మాణము	(1924-25)	(1923-24)
ఖద్దరుబోర్డు రూపాయలు	8,08,126	2,90,148
ఇతరసంఘములు స్వతంత్రముగా		
ఖద్దరుబోర్డు సహాయము	(1924-25)	(1923-24)
తోను రూపాయలు	8,96,962	1,82,216
మొత్తము రూపాయలు	7,05,788	4,72,364

1924-25 లో చిల్లర అమృతమువలన మాత్రమే 4,45,324. మొత్తము అమృతము 8,32,846. 1923-24 లో మొత్తము అమృతము 8,65,858.

1923-24 లో కంటె 24-25 లో నిర్మాణమును విక్రయముగూడ 100 కి 50 వంతున హెచ్చినది. విక్రయము ద్వీగుణముకంటెనుగూడ హెచ్చినది.

తిరుపతిలో 153 మందిస్వయముగా నూలు వడుకుచున్నారు

18 నెలలనుండి 153 మంది తిరుపతి (నాస్యగ్రామము) లో స్వయముగా నూలు వడుకుచున్నారు. ఈ 18 నెలలలో వారు వడికిన నూలుతో 1783 గజముల పొడుగుగల ఖద్దరు బట్టలను నేయించిరి. అబట్టల వెడల్పు గజముపావు అనగా 45 అంగుళములు.

వడుకుచున్న వారి హోదాల వివరము.

- 1 ఒకరు పైకొట్టు వకిలు ఎం. ఎల్. ఏ.
 - 2 ఇద్దరు ఎం. ఎల్. సి. లు సకుటుంబముగా వడుకుచున్నారు.
 - 11 మంది వకిల్లు (వీరిలో 10 మంది గ్రామ్యులు)
 - 2 ఇద్దరు (వి. ఏ. ఎల్. టి) ఉపాధ్యాయులు.
 - 2 ఇద్దరు (ఎస్. సి. ఓ) లాయరులు.
 - 1 ఒకరు హానర్నరీ విద్యార్థి.
 - 1 ఒకరు డాక్టరు (ఎల్. ఎం. పి)
 - 4 నలుగురు వకిలుగ్రామస్థులు
 - 8 ముగ్గురు స్త్రీలు
 - 14 మంది లోపరుగ్రామ ఉపాధ్యాయులు
 - 1 ఒకరు భూస్వామి, మ్యూనిసిపల్ కాన్సిలరు
 - 9 మంది పాఠశాల విద్యార్థులు
 - 51 ,, చిన్నవర్తకులు, గ్రామస్థులు
 - 50 ,, మ్యూనిసిపల్ పాఠశాల విద్యార్థులు.
- 152

ఈజాబితాను బట్టి అన్ని దర్జాలవారును గూడ స్వయముగా నూలు వడుకుచున్నారని తెలియగలదు. వీరు తిరుపతి కాలములో మాత్రమే నూలు వడికెదరు. 20 (కొంట్లు) సంబంధ నూలు వడికెదరు. వీరిలో ఒకరు స్వీడకుగా పనిచేయుచుండియు నూలువడుకుచున్నారు. ఆయన సకుటుంబముగా వడికిన నూలుతో 151 గజముల బట్టలను వారి కుటుంబముకొరకు నేయించిరి" అని ఒకరు తిరుపతి నుండి వ్రాసిరి.

ఖద్దరు ప్రచారము నిమిత్తము నీరైతినిటుల సడిచప్పుడు లేకుండ జరుగుచునే యున్నదని వీని వలన స్వయముగా తెలియగలదు. ఇట్టి తంతుకారకులను నేను అన్ని స్థలముల యందును చూచుచునే యున్నాను. తిరుపతిలో జరుగుచున్న పని చాల ప్రశంసనీయును. ఒకసంఖ్య మేదియు లేకుండ వ్యక్తులిటుల శ్రద్ధగా పనిచేయుట చాల క్లాసునీయును. కావున అనతికాలమున నే ఖద్దరు దేశమునం దంతటను వ్యాపింపగలదని నేను తలచుచున్నాను. ఈకీతిగా ప్రజలు అనిర్బంధముగా ఖద్దరును ధరింపవారభించినపుడు నిక మరలేవియును గూడ పోటీ చేయజాలవు.

(ఎంగలయిండియా-26-11-25)

క్రాను థియేటరు

6-15 గం 2-12-25 బుధవారము 9-30 లకు

ఒక రోజు మాత్రమే

మధన్ థియేటరు లిమిటెడ్ వారు

మే ముక్రయొక్క విభిన్నమైన మిక్కిలి నూతన ప్రదర్శనములనుండి తయారుచేయబడిన 8 భాగములు గల

"ప్రీ కా క్ ఆ ల్"

అను అద్భుతమైన నాటకమును,

పెరిషియా దేశపు నాట్యకత్తె చూపు వినోదమైన నృత్యములును

ఇతర చిన్న ఫీల్ములును చూపబడును.

ఎల్లవేళలందున ఇంగ్లీషు వాయిద్యముండును.

చేతిమగ్గుము వర్తకులకు మాత్రమే

చేతిమగ్గుమునకు కావలసిన పరికరములన్నియు న్యాయమైనదల చూపున మేము సరఫరా చేయుదుము. తక్షణమే కడప ఆర్డరును ఈదినగ విలాసమునకు పంప కోరెదము.

Messrs. Industries Stores Supply Co
1396/ 434, Thakurdwar, Bombay No.2.

షైన్ యింకి

ఫాన్ టెక్ పేనాలు విరకాలము చక్కగా వ్రాయగలకు టకు షైన్ యింకును వాడుడు. ప్రతిచోటను దొరుకును. వివరముల కిట్లు వ్రాయుడు.

షైన్ యింకువర్కుస్, లిమిటెడ్, బెజవాడ,

బారిసాలు కళాశాల

పోలీసు గూఢచారులచర్యలు

బారిసాలులో ప్రజామోహన కళాశాల ప్రిన్సిపాలు ను తరుణసంఘాధ్యక్షుడు నగు శ్రీయుత సతీశచంద్ర ఛటర్జీగారిని 27 వ తేదీ ఉదయమున బారి సాలు లో మా ప్రత్యేక (ఫార్వర్డ్-కలకత్తా) విలేజ్ సందర్శింపగా ఆరడిటుల తెలిపెను.

మా కళాశాలలో వి. ఏ. సీనియరు క్లాసులో శైలేశ ధారు అను నొక విద్యార్థి కలడు. అతనివవర్తన అనుమానాస్పదముగా నున్నదని ఆ క్లాసులోనే చదువుచున్న శైలేశ్వర చక్రవర్తియును. ఎఫ్. ఏ. సీనియరులో చదువుచున్న తారా పదభూషణును తెలిపిరి. అతనిని నా కడకు కొనిరండని నేను వారితో తెలిపితిని. వారి కొన్నిరోజులకు శైలేశధారును తారా పదభూషణును నారాయణ ప్రసాదకుటుంబము నాకడకువచ్చిరి. నేనపుడు నిజము తెలిసింపుమని ధారు నడిగితిని. అతడిటుల తెలిపెను.

"నాక్లాసు లో నే చదువుచున్న కృష్ణకాంత హలధరు అను నతనికి స్వయాపకతి పోలీసు స్టేషనుకు చేరిన ఒక గ్రామములో కొందరు మాయ వెండినాణెములను తయారు చేయుచున్నారని తెలిసినది. పోలీసు సి. వి. డి. యినస్వేక్టరు బాబు రేపటి మోహన నేనుగారి కతాదానంగతి తెలియజేసెను. అపుడు కృష్ణకాంతుడు నన్నుగూడ రమ్మనగా నేనును అతనితో గూడ పోలీసు యినస్వేక్టరు యొద్దకు వెళ్లితిని. అందులకు యినస్వేక్టరు చాల సంతసించెను. నీవుగూడ తరుణసంఘమున చేరి సభ్యుల చర్యలను కనిపెట్టుమండవలెనని నేను కృష్ణకాంతుని కరిగించితిని. ఈసంగతి నేను తారా పదభూషణును శైలేశ్వరచక్రవర్తికి గూడ తెలియజేసితిని. నేను పోలీసు గూఢచారినిగాను. తరుణ సంఘాధ్యక్షికి ప్రభుత్వమువారు ధనమును వినియోగించునటుల చేయుటకే యిటుల చేసితిని. అని శైలేశధారు నా కరిగించెను. నీవు దొరతనమునో తరుణసంఘమునో మోపగించుమండక తప్పదు. ఇది మంచిపనిగాదు. నీవు పోలీసువారితో నిటుపై నెట్టి సంబంధమును నుండగూడదు. లేనిచో నీవు చాల వ్యవస్థ కలుగగలదు. అని నేను ధారును గట్టిగా మందలించితిని. తాను తారా పదభూషణును ఉత్తము వ్రాసినటుల ధారే నాయెటుట తెలిపెను. కాని నేనాతనిని చూడలేదు.

రును బాబు అని పిలువబడు శైలేశ్వరనాధదాసగుప్త గారు తరుణసంఘము నేర్పరచిరి. అది విద్యార్థుల మేలును కోరు సంఘము. ఆరంభము నుండియు సంఘమువారు ప్రజల కత్యధికముగ నేవచేయుచునే యున్నారు. రోగులకు ఉపచర్య, వరదల వలనను కాటకముల వలనను నష్టపడిన వారికి సహాయము మున్నగు సేవకర్తకార్యములను చేసిరి. ఒక గ్రంథపఠశాల యము గూడ కలదు. అర్థి నెన్నుకొండ నిరుడు రుసుబాటును ఆ రెమ్మచేసి యింటర్ను చేసిరి. అప్పటినుండియు నేను అధ్యక్షుడనుగా నున్నాను. అని ప్రిన్సిపాలు ఎరిగించెను. (కలకత్తా ఫార్వర్డ్)

రెస్పాన్సివు సహకారము

కలకత్తాకుగూడ బ్రాకుట

కలకత్తా, డి.కెంబరు 1:—

రెస్పాన్సివు సహకారధర్మముమీద నితరపక్షములలో గలసి పని జేయుటను గూర్చి ఆలోచించుటకై స్వతంత్రజాతీయవాదులసభయొకటి నేడు వి. చక్రవర్తిగారి అధ్యక్షతన జరిగెను. బి.పి.చంద్రపాలు, వి. వి. నేక్, హెచ్. యె. డక్టరుగారలగాక చాలమంది సభ్యులు చర్యయందు పాల్గొనిరి. కాని యింకను నిర్ణయ మేమియు గాలేదు. ఈవిషయము అది వారమునాడు జాతీయవాదులందర సభలో మరల చర్చింపబడి యొకకార్యవిధానము నిర్ణయింపబడును. (ఆ. ప్రె)

"యెంకి పాటలు"

నాచే రచింపబడిన "యెంకిపాటలు" లను గ్రంథమును నా అనుమతిలేక వైక్టోరియా దీని యెనకో విక్రయించుచున్నట్లు తెలిసినది. అట్లు చేసినవారు అన్ని సివిలు క్రిమినలు చర్యలకు బాధ్యులు కాగలరని యందు మూలముగా తెలియపరచడమైనది.

నంధూరి వెంకట సుబ్బారావు.

రాజమోహన హేరాయలు

మంచి నువాసన, కలకు రాచుటకు శ్రేష్ఠమయినది, మెదడుకు చల్లదనమును కలిగించి వెంట్రుకలను నల్లబరిచి వృద్ధిబొందించును. సిఫారు 1-0-0 వి. పి. చార్జి అ-5 8 పి. కి. ఏ. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం పెరిచేపి, నెల్లూరుజిల్లా

నూతన ప్రత్తి మార్కెట్టు

ప్రారంభోత్సవము

సర్ లెస్లీ విల్ సన్సుగారి ఉపన్యాసము

రాజప్రతినిధి సందేశము

బొంబాయి, డిశంబరు 1:— బొంబాయి లోని తూర్పుయిండియా ప్రత్తి సంఘముయొక్క నూతన ప్రత్తి డిపో సమీపముందు గల నూతన ప్రత్తిమార్కెట్టును, బొంబాయి గవర్నరు సర్ లెస్లీ విల్ సన్సుగారు నేడు తెరచిరి. కొలాబాయందుగల ప్రాత ఎక్స్ప్రెజ్ కంటే నూతన మార్కెట్టు ఆరురెట్లు పెద్దదిగ నుండుటయేగాక చాల దాటుగకూడ నున్నది. దానిని నిర్మించుటకు సుమారు పదిలక్షల రూపాయలు వెచ్చింపబడెను. రెండువందల గదులు ఒక పెద్దహాలును గలవు. హాలునందు బేరసారములు జరుపవచ్చును. ప్రత్తివర్తకముతో సంబంధించిన వర్తకులు వెక్కుమంది సమావేశమైరి. నూతన ప్రత్తిమార్కెట్టు ప్రారంభోత్సవము జరుపుచున్నందులకు తూర్పుయిండియా ప్రత్తిసంఘము నభినందించుచు రాజప్రతినిధి పంపినతంతిని సంఘముయొక్క ఉపాధ్యక్షుడుగుహరిదాసు మాధవదాసుగారు జదివిరి. సర్ ఫురూత్ సముదాసు ధామారుదాసుగారు రానందున వారి ఉపన్యాసమును ఉపాధ్యక్షుడు జదివెను. తదనంతరము గవర్నరు పర్యసించెను.

గవర్నరు ప్రసంగము

వర్తకము వ్యవస్థగా జరుగుట కాటంకముల ప్రభుత్వము గలిగింపకుండుట ప్రభుత్వముయొక్క సాంప్రదాయము. ఈ సాంప్రదాయము 1917 సంవత్సరముందు ప్రభుత్వము మారుటకు గారణము ప్రత్తిఎక్స్ప్రెజ్ తోలూకు యెల్ల కాఖుల యొక్కాప్రా యమే. ఎల్ల కాఖుల వారును సహకారము నవలంబించి నిర్మాణమును బూర్తిగావించుట ప్రభుత్వమునకు సంకసముగ నున్నది. ఈ ప్రయత్నమువలనే స్టామెక్స్ప్రెజ్ విషయమై ప్రభుత్వము గా వింపనున్న శాసనము విజయము నొందునని గవర్నరు విశ్వసించుచుండెను. సంయుక్తముగ నొక్కసంఖ్య అధికారమును చలాయించుటకు శాసనముక్రింద గల అధికారము అయిదు సంవత్సరముల వరకును మోచింపబడెనని గవర్నరుగారు తెల్పిరి. నూతనశేపులు విషయముదేరి ఎగుమతిదిగుమతి సౌకర్యములు విస్తరించు కొలదిని ప్రత్తివ్యాపారమందు బొంబాయిరేవే ప్రాముఖ్యముగ ముందుండుట బహుకష్టము.

ప్రత్తి ఎక్స్ప్రెజ్ పన్ను

ప్రత్తి ఎక్స్ప్రెజ్ పన్ను తాత్కాలికముగ వసూలు చేయుట నిల్పు చేయబడిన దను వార్త వారి కమితానందమును గలిగించెను. కడచిన కొన్ని మాసముల నుండి సమ్మెచే నానా దురవస్థల ననుభవించుచున్న కార్మికుల ప్రత్తివ్యాపారమాంద్యముచే రాజధానియందును నగరమందును, వ్యాపించిన నిస్పృహత నశించునని గవర్నరుగారు విశ్వసించిరి. తదనంతరము భవనమును బహిరగము గావించెను.

రాజప్రతినిధిసందేశము

నూతన ప్రత్తి ఎక్స్ప్రెజ్ ప్రారంభోత్సవము సల్పుతరి బొంబాయిని నేనభినందించుటకు మిక్కిలి సంతసించుచున్నాను. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమందు, పూర్వార్థ గోళమునందు ప్రత్తి వ్యాపారమునకు ప్రాముఖ్యస్థానముగ చేర్చబడిన బొంబాయి యందు గంభీరాకృతిగల భవన నిర్మాణము గావించుట మిక్కిలి ఉచితముగ నున్నది. ప్రత్తి వ్యాపారమందు బొంబాయి వాసికెక్కి భారతదేశమునకు గీర్తి దెచ్చుచున్నది. మిక్కిలి అవసరముగ మండిపదార్థమును సరఫరా చేయుచున్న బొంబాయి అఖిల బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమందును ప్రఖ్యాతి నహించెను. ప్రత్తి పంట, ఎగుమతి, మొదలగు విషయములం దర్శనాత్మకత యుక్తదయా జూపి పరిశ్రమ తేనుము కొరకు పాటుపడవడెన సర్ లెస్లీ విల్ సన్సుగారు ప్రారంభోత్సవము జరుపుట మిక్కిలి సమంజసముగ నున్నది. నేను ప్రత్తి వర్తకతేనుమును మనము ననుచుకొని తగిన జాగ్రత్త వహించుచుంటిని. ఈ పరిశ్రమ అభివృద్ధి గావించుటకు ఎల్లప్పుడును ప్రయత్నించెదను. గత మందు గావించిన కృత్యముల మరునక అంతకంటే మెచ్చి అభివృద్ధి నొంది భారతదేశమును బొంబాయియొక్క ప్రత్తి వర్తకము నూలును లాభము నొందవలయునని గోరుచున్నాను.

ఎక్స్‌జువన్ను రద్దు లాంకుపైరు విలాపము

(-o-)

వస్త్రముల ఎక్స్‌జు డ్యూటీని రద్దుజేసినందుకు భారతీయులు సంతసించుచుండ, లాంకుపైరు విలపించుచున్నట్లు విదేశవార్త దెలుపుచున్నది. పార్లమెంటునందలి లాంకుపైరు సభ్యులు, తమ వర్తకమున కిది గొప్పదెబ్బ యని భావించుచున్నారు. ఎక్స్‌జు డ్యూటీ యుండుట వలననే లాంకుపైరు వర్తకము సురక్షితముగ నున్నదనియు, ఇకమిద ప్రబల నష్టము గలుగుననియు, వీరు ప్రకటించిరి. లాంకుపైరు వర్తకమును రక్షించు నిమిత్తము ఎక్స్‌జు డ్యూటీని విధించిరిని భారతీయు లింతకాలము నుండియు దెలుపుచున్న విషయము నిజమని నేడు స్థిరపడినది. రాజప్రతినిధిగారి యుత్తరువు శాశ్వతముగ కొనసాగకుండ, లాంకుపైరు వర్తక లికమిద విశ్వప్రయత్నముల గావించెదరని తలంపవచ్చును. కాని, వీరి బెదరింపులకుల్లాంగక న్యాయము జేసినగాని, ఇండియా ప్రభుత్వము తన ప్రతిష్ఠను నిలుపుకొన జాలదు. హిందూదేశమును లాంకుపైరు వర్తకుల లాభము నిమిత్తము పరిపాలించుట పాడి గానేరదు. సర్ బాన్‌సను హిక్కుగా రెట్లు దలచినను, భారతీయు లట్టిసితిని సహించజాలరు. ఎక్స్‌జు డ్యూటీని విధించుట, ఏవిధమున జూచినను సమర్థనీయము గాజాలదు. విదేశపు సరకులపై సుంకమును విధించుట సామాన్యమే. దేశీయ వస్తువు లయినను, మత్తు కదార్థములగుచో వానిపై సుంకము విధింపవచ్చును. అంతియ గాని, దేశము నందు తయారయ్యెడి కట్టుపుట్టములపై పన్ను విధించుట మాత్రము ఏదేశమునందును కానరాదు. లాంకుపైరు వర్తకుల ఆందోళనమునకు ఫలముగ, యిట్టి అక్రమపు పన్నును మరల విధించుచో, దేశము నందు తీవ్రతరమగు ఆందోళన బెరుగుట సహజము.

నిన్నటిదినము మేము చెలిపినట్లు, ఆర్డినెన్సు అధికారమును రాజప్రతినిధిగారు సద్వినియోగము గావించినందుకు, దేశమువారి సభి నందింపక మానదు. పరిపాలనాంతమున నయినను వారు ధైర్యవంతులై ప్రజాంతోషనకు లొంగిరి. ప్రజాభిప్రాయమును గౌరవించుటచేతనే, లాఆర్డరులు సురక్షితముగ నుండునను సత్యమును రీడింగు ప్రభువుగారిప్పటి కయినను గ్రహించుట మేలు. బొంబాయి మిల్లు కూలీలు నమ్మకట్టుటచే, ఎంత కలవర ముదయించెనో యూహింపవచ్చును. ఈ విషయమై ఇంకను ఉపేక్ష జేసినచో లాఆర్డరుల క్రోధముగలిగెడిదో కనుగొనవచ్చును. కేవల గ్రంథములవలన, లాఆర్డరులను రక్షించుట కే

న్నటికిని సాధ్యపడదు. ఆందోళనకుగల మూలకారణములను తొలగించుటచేతనే యిట్టివి సుసాధ్య మగును. రీడింగు ప్రభువుగారు మొదటినుండియు యిట్టి సామ్యమార్గ మవలంబించి, సర్వసయ్యక్త్య గుల సలహాల పత్రికమించి యున్నచో, నేటి పరిస్థితు లెంతయో యను కూలముగ నుండెడివి. ఆవిషయమటుండ రీడింగు ప్రభువుగారు క్రొత్తఆర్డినెన్సును ప్రయోగించుటకు జూపిన కారణములజూచిన, కొంత వింతగలుగకమానదు.

ఆర్థికసభ్యులుగ సర్ బేసిల్ బ్లాక్లెట్టుగారు ఎక్స్‌జు డ్యూటీని రద్దుజేయుటకు వీలులేదని కొలది కాలము క్రిందటనే వంతముతో బలికిరి. సంవత్సరమువధ్య మార్పులుజేయుట తప్పనియో, ఆర్థిక సితిగూడ యిందుకు తోడ్పడదనియు, బడ్జెటుకు పిమ్మటగాని, యిక్కార్యమునకు బూనుటకు వీలు లేదనియు చెలిపి, బ్లాక్లెట్టుగారు తమ అసాధారణ ఆర్థికపరిజ్ఞానమును వెల్లడిజేసిరి. బ్లాక్లెట్టుగారు ఆర్థికవిషయములందు నేర్పరులై యుండవచ్చును. కాని వీరు మొదటినుండియు హిందూదేశసితి గూర్చి దురభిప్రాయ పడుచున్నారు. ఏలనన, ఉప్పుపన్ను వలదని దేశమంత మొరలిడినను వీరు ప్రజలవిన్నపమును త్రోసివైచిరి. తుదకు వీరు తమ పొరబాటును గ్రహింపవలసివచ్చెను. ఇట్లు లనే, రాష్ట్రకృష్ణములగూర్చియు, ఎక్స్‌జు డ్యూటీ గూర్చియు వీరు లేని ఆటంకములను సూచించుచున్నారు. బ్లాక్లెట్టుగారిమధ్య ప్రసంగించిన నాటి కన్న నేడు, ప్రభుత్వమువారి ఆర్థికసితి విశేషముగ మారినది తలంపజాలము. అయినను, ఆర్థికసితి నేడు చక్కబడెననిరాజప్రతినిధిగారు తెలుపుటమాత్రము విచిత్రము. ఎక్స్‌జు డ్యూటీని రద్దుజేసినందువలన, ప్రభుత్వమునకు గలిగెడినష్టము అల్పము. రాజప్రతినిధిగారి ప్రకటనము గాంచిన, ఆర్థికవేత్తలగు బ్లాక్లెట్టుగారి కన్నను, సామాన్యప్రజలే ఎక్కుడు వివేకముజూపిరిని స్పష్టమగును. ప్రభుత్వమువారు దలచినచో, ఎక్స్‌జు డ్యూటీని రాష్ట్రకృష్ణములను గూడ అవలీలగ దీసివేయగలరని దోచును.

దేశము శాంతమయముగ నున్నపుడు, మిలిటరీ ఖర్చును తగ్గింపవచ్చును. రిజర్వునిధిని కొంత తగ్గింపవచ్చును. ఇంకను ప్రజలకు గోచరింపని పెక్కువిధముల వ్యయమునందు తగ్గదల గావింపవచ్చును. ఇప్పు డాలోభింపవలసినది, ఎక్స్‌జు డ్యూటీని శాశ్వతముగ రద్దుజేసెదరా? ప్రస్తుతము నిలుపుదల జేసినంతమాత్రాన ప్రయోజనముండదు. పైన చెలిపినట్లు, ఎక్స్‌జు డ్యూటీ అక్రమపు పన్ను అగుటచే, ఆర్థికావసరముల నిమిత్తమయిన ను దానిని నిలుపుట దోషమగును. బడ్జెటులో పుగ పరిస్థితులు మిగుల చెడిపోయిన దప్ప, ఎక్స్‌జు డ్యూటీని మరల విధింపరని రాజప్రతినిధిగారు దెలుపుచున్నారు. కాని భావిసితి అనుకూలముగ నుండక బోయినను గూడ, ఎక్స్‌జు డ్యూటీని రద్దు జేయవలయు ననియే, దేశము గోరుచున్నది. ఏమాత్రము సందున్నను, బ్లాక్లెట్టు ప్రభుత్వము మరల దీనిని పైకిలేవనెత్తుట సహజము. లాంకుపైరు వర్తకుల పలుకుబడి గూడ యిందుకు తోడ్పడవచ్చును. దీనిని శాశ్వతముగ రద్దు జేయుటకు శాసనసభవారు తప్పక తోడ్పడద రనుటకు సందియము లేదు. మరయొక

విషయమునుగూడ యీ సందర్భమున గ్రహింపవలయును. ఎక్స్‌జు డ్యూటీ రద్దును, రాష్ట్రకృష్ణములతో ముడిబెట్టుట భావ్యముగాదు. ఒకదాని కింకొకటి పోటీయని భావించగూడదు. ఎక్స్‌జు డ్యూటీతోపాటు రాష్ట్రకృష్ణములుగూడ రద్దుగావలసినవే. ఎక్స్‌జు డ్యూటీని రద్దుజేసితిమిగాన, రాష్ట్రకృష్ణములను రద్దుజేయుటకు వీలులేదని ప్రభుత్వమువారు సమాధానము జెప్పటకు, రాజప్రతినిధిగారి ప్రకటనము సందిచ్చుచున్నది. ఇట్టిసాకులు వెలువడకుండ, శాసనసభ్యులు తమ యభిప్రాయమును ఖరచితముగ దెలుపుట ధర్మము. రీడింగు ప్రభువుగారు ఎక్స్‌జు డ్యూటీని నిలుపుదల జేయుటతోపాటు, బొంబాయిమిల్లు యజమానులుగూడ కార్మికుల వేతనములను పునరుద్ధరింప నంగీకరించుట, సంతోషకారణ మగుచున్నది. బొంబాయి క్రానికలుపత్రిక చెలిపినట్లు నేడు గలిగినవిషయము, కార్మికులమూలముననే చేకూరెనని జెప్పవచ్చును. కార్మికుల యాందోళనము లేనియెడల, యింత త్వరలో యనుకూలఫలము గలుగునో లేదో జెప్ప వీలులేదు. కార్మికులు తమ మోక్షమును సాధించుకొనుటలో యజమానులకుగూడ విముక్తి గలిగించిరి. ఎక్స్‌జుపన్ను మరల తలయెత్తుకుండ జూచుట, హిందూదేశపు ముఖ్య ధర్మము.

వైవాక్యము లచ్చుపడిన పిమ్మట, మాంఛెస్టరు వర్తక సంఘమువారు రాజప్రతినిధిగారి చర్య నామోదించి రనువార్త చేరినది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తగిన పట్టుదల జూపుచో, బ్రిటీషు వర్తకుల ఆక్షేపణలు తొలగిపోవుననుటకు సందియము లేదు.

యాకుబు హుస్సేనుగారు: కాన్పూరు కాంగ్రెసునభి

యాకుబు హుస్సేనుగారు, అసహాయోద్యమము ననలేవిడనాడి, సహకారమును చేపట్టవలయునని, వెనుక పత్రికలకు వ్రాసియుండిరి తమ యభిప్రాయమును బలపరచుచు, వీరు మరల నొక లేఖను వ్రాసిరి. దానిని వేరొకచోట ప్రచురించితిమి. యాకుబు హుస్సేనుగారి యుద్దేశ్యమును గ్రహించుట సుకరమే. వీరు బహిష్కారవాదులు. అసహాయ కార్యక్రమములో మార్పు జరుగుట వీరి కేమాత్రము ఇష్టములేదు. కాని, ప్రస్తుత సితికి గాంధీ మహాత్ముడుగాని యాకుబు హుస్సేనుగారు గాని బాధ్యులుగారు. మానవుల యాహులు పలుమార్లు విఫల మగుచుండును. మహాత్ముడు కారాగృహమునకు బోయిన పిమ్మట అసహాయ కార్యక్రమము స్తంభించునని ఏరును దలచి యుండరు. కాని గతజలసేతుబంధనము వలన ప్రయోజన ముండదు. ప్రస్తుత సితినిగూర్చి విచారించుటయే ఎల్లర ధర్మము. గాంధీ మహాత్ముడు కాంగ్రెసులో నికమిద నిలుచుటకు వీలు లేదని యాకుబు హుస్సేనుగారు హెచ్చరించుచున్నారు. నూలు చందా ప్రత్యామ్నాయముగ నిలచియుండి, నూలు వడుకు సంఘము కాంగ్రెసులో నొకభాగముగ నున్నంతవరకు గాంధీ మహాత్ముడు కాంగ్రెసులో నేల నిలువగూడదో తెలియదు. నూలు వడుకు భాగమును దీసివెదినను,

గూడ స్వరాజ్యసిద్ధిగోరు భారతీయులందరును కాంగ్రెసు సభ్యులుగ నుండగలరనుటకు సందియములేదు. కాంగ్రెసు కార్యక్రమముతో కొందరుసభ్యులు ఏకీభవక బోవచ్చును. అంతమాత్రముచే దానిని విడువవలయునా? అన్నిపక్షములవారికిని కాంగ్రెసునభి శరణ్యమిచ్చుచున్నది. కాంగ్రెసు క్రీడు సంగీకరించిన జాలును. పండితమోతీలాల్ నెహ్రూ గారు కాంగ్రెసునాయకులుగ నుండుటకు తగిన వారుగారని, యాకులు హుస్సేనుగారు చెలుపు చున్నారు. కాని వారి స్థానమున యాకులు హుస్సేనుగా రెవరిని నిలువబెట్టడో తెలియదు. గాంధీమహాత్ముని మినహాయించిన, దేశబంధుదాసు గారికి వీమ్యుట నెహ్రూగారికన్న నాయకులుగ నుండ సమర్థులెవరో దోచకున్నది. స్వరాజ్య పక్షమునందు సభ్యులు కట్టుదిట్టముల నతిక్రమింపకుండ జేయ నెంచుట దోసమని ఎవరును ఎంచజాలరు. శిక్షణయొక్క పరిమితివిషయమై యభిప్రాయభేద ముండవచ్చును. అంతియగాని, ఏపక్షనాయకుడయినను తన యనుచరులను నియమబద్ధులై నడువవలయునని గోరక మానదు. స్వపరిపాలనము ననుభవించి దేశములం దిది క్రొత్తగ గనుపించినను, స్వతంత్రదేశముల కిది క్రొత్తగాదు. ఎవరికివారే యను మార్గము ననుసరించుచో, ఏకార్యమును నెఱవేరజాలదు. నెహ్రూ గారు పార్లమెంటుకి సాంప్రదాయముల నతిక్రమింప లేదని ప్రాజ్ఞు లంగీకరింపకమానరు. నెహ్రూగారు లోపరహితులని ఎవరును జెప్పరు. అంతమాత్రముచే వారిని నాయక స్థానమును ఖాళీజేయు మని గోరుట విపరీతము. వారిని త్రోసవైచినచో, అభివృద్ధి పక్షమునకు నాయకులుగ నుండగలవారెవరో, యాకులుహుస్సేనుగారు చెలుపకబోయిరి. నెహ్రూప్రభృతులు శాసనోల్లంఘనమును గూర్చి ముచ్చటించుట పరిహాసాస్పదమని, యాకులు హుస్సేనుగారు తలచుచున్నారు. నెహ్రూ గారొక్కరును, శాసనోల్లంఘనమును నడుపనమర్థులని ఎవరును చెలుపుట లేదు. అసరమగుచో దేశము నందునిమిత్తము సంసిద్ధపరచుటకు గాంధీ మహాత్ముడు నెహ్రూగారికి తోడ్పడ వాగ్దానము జేసియున్నాడు. నేడుగూడ మహాత్మునితో యోచించుటకు నెహ్రూగారు సబరమికి బోయియుండిరి. ఇట్టిస్థితిలో స్వరాజ్యపక్ష కార్యక్రమమునందు విశ్వాసము లేనివారు, మహాత్మునివలె స్వరాజ్యపక్షము వారి కవకాశమిచ్చి వీలగునంతవరకు వారికి తోడ్పడుట ధర్మము. ఈవిషయమున, మహాత్ముడే ఎల్లరకు మార్గదర్శకు డగుచున్నాడు. అందుకుమారుగ ఎల్లరును సహకారపథమును చేపట్టవలె నని గోరుట పాడిగాదు. అసహాయ కార్యక్రమము లొలగినను, దేశమునందు అసహాయ దృష్టితోలగ లేదని గ్రహింపవచ్చును. ఈసంగతిని యాకులుహుస్సేనుగారి కింది విధమున సూచించిరి. “ఏదియో యొక పక్షము బయలుదేరి, మితవాదులను పేరుతోనో, బ్రాహ్మణేతరపక్షము పేరుతోనో, లేక రిస్సానీవు సహకారము పేరుతోనో ప్రస్తుత సందిగ్ధస్థితిలో ప్రభుత్వము వారికి తోడ్పడవచ్చును. స్వరాజ్య పక్షమువారు గూడ కొన్ని పరతులకు లోబడి తోడ్పడవచ్చును. కాని దేశము మాత్రము భగ

వంతుని దయవలన ఎన్నడును తోడ్పడజాలదు.” దేశసంకల్ప మితిరస నుండ, కాన్పురుకాంగ్రెసు సభవారు అసహాయమును పూర్తిగ వదిలివేయ వలయునని యాకులు హుస్సేనుగారు కోరుట పాడి యగునా? బెంగాలు ఆర్డినెన్సు: జాన్స్టనుగారి వాగ్దానము జాన్స్టనుగారను లేబరు పక్షపు పార్లమెంటు సభ్యులు హిందూదేశమున కరుదెంచి, కార్మికుల పరిస్థితులను గమనించుచున్నారు. నిన్నటి దినము కలకత్తాలో నేను గుప్తగారి యధ్యక్షత క్రింద జరిగిన సభలో ముచ్చటిం చుచు, ఇంగ్లండుకు బోయినశిమ్మట ఆర్డినెన్సుఖియిదీల సందరను విడుదలజేయమని కోరునటుల లేబరు పక్షమువారిని ప్రోద్బలపరచెదమని, జాన్స్టనుగారు వాగ్దానము జేసిరట. జాన్స్టనుగారి సద్భావమును మెచ్చుకొనవచ్చును. కాని వీరు తమ వాగ్దానమును నెఱవేర్చగలరా? లేబరుపక్షమువారు జన్మస్వాతంత్ర్య రక్షణవిషయమై ఇంతవర కెట్టి ఆశురము గనుపరుచుకొనిరి. అందునిమిత్తమై తగిన కృషినిలుపక బోయిరి. జాన్స్టనుగారి ప్రయత్నము పథలమగునను కమ్యుకమందుచే గుదురకున్నది. లేబరుపక్షమువారు రాకవేళ అసమృత్తి చెలిసినను ప్రయోజనముండదు. జాన్స్టనుగారింకొకసంగతిని జ్ఞాపకముంచుకొనవలయును. బెంగాలు ఆర్డినెన్సు లేబరు ప్రభుత్వము వారికాలములోనే నిర్మితమయ్యెను. తామునర్చిన దోసమును లేబరు పక్షమువారు రెట్లు సవరించుకుందురో చూడవలయును. బెంగాలు ఆర్డినెన్సుక్రింద విచారణలేకుండ నిర్బంధించుపద్ధతి, నిష్పక్షపాత హృదయాలకును, స్వాతంత్ర్య ప్రయుక్తులకు హేయముగ గనుపించు ననుటకు, జాన్స్టనుగారి అభిప్రాయమే ప్రబల నిదర్శనము.

క్రొత్త షెడీఫ్ రాబోవు సదస్సరమునకు, పుష్క గారిని చెన్నపురి షెడీఫ్ గ ప్రభుత్వమువారు నియమించిరి. పుష్కగారి యోగ్యతతో మాకిప్పుడు బనిలేదు. కాని యిట్టిభారమును నిర్వహించుటకు భారతీయుడు లభింపలేదా యని యూహింపవలసి యున్నది. షెడీఫ్ వదలి కేవల గౌరవపదవి. వీరు సలుప వలసిన ఘనకార్యము లంతగలేవు. డి. బి. భవా నందము పిల్లగా రుదవిని చక్కగ నిర్వహించుచున్నారు. పురజనల కోర్కెలపైని త్వరితముగ సభల గావించుచున్నారు. వీరికి పూర్వము గూడ భారతీయ ప్రముఖురీపదవిని నిర్వహించిరి. అట్టి తరి యీ మారు ప్రతిభ వారిని నియమించుటకు కతంజేమియో తెలియదు. పెక్కు విషయములలో పరిపాలనము ముందుకు బోవుటకు మారుగ వెనుక నడుచుట విచిత్రము.

కర్రెన్సీ కమిషను కర్రెన్సీ కమిషనునందు తగినంత మంది భారతీయ సభ్యులు కేంద్రుకు దేశమంతయు ఏకగ్రీవముగ ననమ్మతిహాసెను. చెన్నపురిలో గూడ అన్ని పక్షములవారున జేరి తమయభిప్రాయమును తెలిపిరి. అట్టితరి, మరికొందరు భారతీయులను సభ్యులుగ జేర్చుట యొకకష్టమగు పనిగాదు. కాని, అందుకు బర్మిన్ షిర్ డ్డు ప్రభువుగారు సమ్మతంప

లేదని, వికటదుటనుగారు బదులు జెప్పట కడు విచిత్రము. ప్రజలకోర్కెలను నిరాకరించుట యందే ప్రతిష్ఠగలదని భావించుట శోచనీయము.

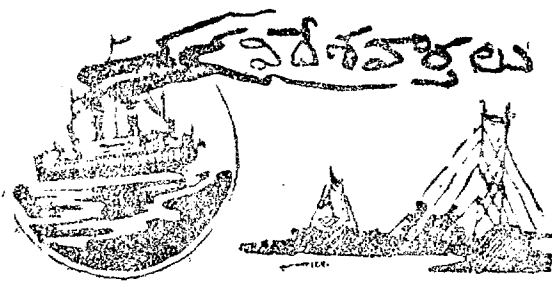
భోపట్నాడుగారు: సెంటరుపక్షము స్వరాజ్యపక్షపు వివాదములలో ఇతరులు జోక్యము దీసికొనుట పాడిగాదనియు, రిస్సానీవు సహకారవాదులు స్వరాజ్యపక్షము నేమి, కాంగ్రెసునేమి విడచి పోజాలరనియు, సెంటరు పక్షము నందు జేరజాలరనియు భోపట్నాడుగారు చెప్పిరి. మహారాష్ట్రపు స్వరాజ్య పక్షము తరపున వీరు మాటలాడినచో, సెంటరు పక్షము నేర్పటువదలచిన జిన్నాగారి ప్రయత్నములు నెఱవేరుట కవకాశముండదు.

చక్రవర్తి కోటిశ్వరుడగుట జర్మనుచక్రవర్తియగు కెయిజరుగారు రాజ్యమును కోల్పోయినను కోటిశ్వరు లగుచున్నారు. వీరికి నష్టపరిహారము క్రింద మూడుకోట్ల మార్కుల నాణెములను, 1,80,000 ఎకరముల భూమిని, బర్మినులో మూడు రాజమండలములను, మరి కొన్ని గృహములను జర్మను ప్రభుత్వమువారియనెంచిరట. కెయిజరుగారు నూతన సంపద ననుభవించుచు ఇకమిద సంతోషముగ కాలము గడిపెదరని తలచెదము.

ఉక్కురక్షణము ఉక్కు రక్షణమును 1927 సంవత్సరము మార్చి నెలవరకు కొనసాగింప వచ్చునని, టారిఫ్ బోర్డు రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. ఖర్చుకన్న రాబడియే కొంచె మధికముగ నుండునని, టారిఫ్ బోర్డు వారు అంచనా వైచుచున్నారు. ప్రభుత్వమున కెట్టి నష్టముండబోదు. టారిఫ్ బోర్డువారి సూచనలను ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించెదరో లేదో ముందుగాని తెలియదు.

బొంబాయిమిల్లు పరిశ్రమ పనివారలకూలిని యథాప్రకారముజేయుట ఎక్సైజుపన్ను రద్దుజేయుటవలని ఫలితము బొంబాయి, డిసెంబరు 1:— ఎక్సైజుపన్నును రద్దు జేయుటవలన మిల్లు మజూరుల సంఘముయొక్కకమిటీ యిదివరలో ప్రతిపక్ష ప్రకారము పనివారల కూలిలో కొనసదానిని తీసివేసి డిసెంబరు 1 నుండి యు యధాప్రకారము జేసిరి. పనివారలు కావలసినంతమంది నచ్చినయెడల మిల్లులు మరల పని ప్రారంభించును. (అ. ప్రె)

పూనా షెర్మన్ కళాశాల. సాంవత్సరికోత్సవము విద్యార్థులు బహిష్కరించుట పూనా, డిసెంబరు 1:—విద్యార్థులు అల్పాహారముల విదొకటి ఏర్పాటుచేసుకొన్న సమయమున ప్రిన్సిపాలు విద్యార్థుల కిష్టమైనవానిని అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొననీయలేదని నిశ్చయింపిననున కళాశాలయొక్క సాంవత్సరికోత్సవము జరుగుచున్నప్పుడు పూనా షెర్మన్ కళాశాల విద్యార్థు లెవ్వరును రాకంప బహిష్కరించిరి. కళాశాలయొక్క జెనరలుబాడిమిటింగులో అధికసంఖ్యచే నామోదించబడిన బహిష్కరణ తీర్మానముపై మాట్లాడినవారిలో నొకరుగ విన కేట్టరును విద్యార్థినుల ఒకరి గృహమునుండి ప్రిన్సిపాలు కనిక్కురుగారు పంపివేసిరి. ఈ సె ఆతిర్మానముపై చాలగట్టిగా మాట్లాడెను. బహిష్కరించుటలో ప్రాధాన్యమును గైకొనిన విద్యార్థులపై ప్రచారక తీసుకొనవలెనని ప్రిన్సిపాలు తలచుచున్నాడు. (అ. ప్రె)

లోకర్నీ బడంబడికలు

సంతక మగుట

గొప్ప ఏర్పాటులు

లోకర్నీ, నవంబరు 30:— రేపటికినను లోకర్నీ బడంబడికను విదేశాంగ కార్యాలయమున ప్రత్యేకించిన గదిలో సంతకము జేసెదరు. ఇంత ప్రాముఖ్యమైన సంగతులు గాను న్నను ఇంత ముఖ్యమనదగు సంగతులన్నియో ఇవట పూర్వము ఇంతటి ముందు జరిగి యున్నయవి. 11 గంటలకు ఉత్సవము ప్రారంభమగును. సంతకము జేయుటకు ముందు సంతకముజేయు ప్రభుత్వప్రతినిధులు 10 మంది పమావేశమై ప్రతినిధుల అధికారపత్రములను పరిశీలించెదరు. గదిలో ముగ్గుగా నుంచబడిన బల్లదగ్గర సంతకము జేసెదరు. ఆబల్ల ఆకు పచ్చని గుడ్డతో అలంకరింపబడియున్నది. మొదట బ్రిటిషు ప్రతినిధిని గూర్చుండజేయెదరు. చాంబర్లను గారి మడిప్రక్కన బాల్కనీనుగారు గూర్చుండెదరు. లోకర్నీలో జరిగినటులే ఇతర ప్రతినిధులు గూర్చుండెదరు. మామూలు కార్యక్రమము ముగిసినపిదప ప్రతినిధుల అధికారపత్రములను బరిశీలించి అంతయు పక్కముగానే యున్నదని విదేశాంగ కార్యాలయమువారు ప్రకటించెదరు. తరువాత ప్రతినిధులందరును ఒడంబడికను సంతకము జేయుటని యుపపాదించెదరు.

సంతకమహోత్సవము

చాంబర్లను బాల్కనీనుగారుగూర్చున్న సంతకము జేసెదరు. ప్రత్యేకముగ బ్రిటిషు రాయబారులు బహుమతిగ వొసగిన బాతుకలనుమంటి కలముతో చాంబర్లనుగారు సంతకము జేసెదరు. అపుడే బెల్లెయం, జర్మనీ, ఫ్రాంసు, జర్మనీ, జర్మనీ పోలండు, జర్మనీ జకోస్లావియా మధ్యవర్తి ఒడంబడికలు సంతకముగను. వీరిసంతకముల కెదురుగ అధికారుల సంతకమును జేయెదరు.

తరువాత జాతిసమితి ఒడంబడిక 16 వ నూత్రము నర్థము జేయువిషయమై గూడ. తరువాత జర్మను రాయబారుల కంపిన లేఖను సంతకముజేసెదరు. ఫ్రాంసుపోలండు, జకోస్లావియా దేశములు జేసికొన్న ఒడంబడికలుగూడ ఆయాప్రభుత్వ ప్రతినిధులచే సంతకము చేయబడును.

సంతకము జైనపిదప యుపన్యాసములు జరుగును. బాల్కనీనుగారుగూడ నుపన్యసించెదరు. లోకర్నీ ఒడంబడిక సంతకమైన సంగతివంతము ప్రపంచమునకు చాటుటకు గొప్ప యత్నములు జరుగుచున్నవి. యూరపులో నున్న పత్రికాప్రతినిధులందరిని ఆహ్వానించిరి. సంతకమహోత్సవసమయమున సీసీమా ఫిల్మను చీసెదరు. ప్రపంచములోనున్న పత్రికాప్రతినిధులందరి యెదుట ఒడంబడికలు సంతకముగట ఇదియే ఇన్నాళ్లకు ప్రథమము.

విదేశాంగప్రతినిధుల రాక

లండన్, నవంబరు 30:—నేను విదేశాంగ రాయబారులు లండను జేరిరి. రేపటికినను విదేశాంగ కార్యాలయమున లోకర్నీ ఒడంబడికను మరితర ఒడంబడికలను సంతకము జేయవచ్చిరి. జర్మను ప్రతినిధులు 16 గురును చాక్లరు లూథరు గారి యధ్యక్షతక్రింద వచ్చిరి. లండనులో సంతకముజేయ లేల పెట్టుట చాల అనుకూలముగ నున్నదని రూటరుతో లూథరు గారు చెలియజేసిరి. ఒడంబడిక నుల్లంఘించుట పడవనియు ఒడంబడిక ప్రపంచకాంతికి తోడ్పడుననియు ఇతరులుగూడ నుడివిరి.

లోకర్నీ ఒడంబడిక సంతక మహోత్సవము

ప్రతినిధులరాక

లండన్, డిశంబరు 1:—ప్రతినిధుల రాకను పీక్షించి చాంబర్లముల గైత్తుటకు డిప్యూటీ సెక్రటరీ గుంపులు గుంపులు గూడిరి. జర్మనులు రాగానే ప్రజలు చూచుకొని వచ్చిరి. కొందరు గౌరవాత్మక ముగ్గురైలును వెక్కిరిసిరి. అంతకంటె

ఎక్కువ జడగలేదు. సంతకముచేయు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులకు స్థానముల సేర్పాటుజేసిరి. ఈ ఏర్పాటులన్నియు సీసీమా ఫిల్మకు తయారుజేసిరి. 11-25 గంటలకు సంతకము జేయుట ప్రారంభమైనది, 11-38 గంటలకు పూర్తిఅయినది. మొదట జర్మనీ సంతకము జేసెను. ఫ్రెంచిభాషలో యుపన్యసించిరి. లోకర్నీ ఒడంబడికగాక ఇతర మధ్యవర్తి ఒడంబడికలు గూడ సంతకమైనవి. యుద్ధమైన తరువాత ఈగడిని యుపయోగించుట కిదియే ప్రథమము. 200 పత్రికా ప్రతినిధులు వేదికపై సందిరి. వీరివెనుకనే సీసీమాఫిల్మను చూచెను. ప్రతినిధి, బల్లదగ్గర ప్రతినిధులకు పెద్దగ ముగ్గురైంది. ఇనట 32 స్థానములున్నవి. బాల్కనీనుగారు చాంబర్లను గారికి కుడిప్రక్కన గూర్చుండిరి. వామభాగమున సర్ సిసిలుహార్టుగా రుండిరి. బ్రిటిషు మంత్రివర్గము చాంబర్లప్రక్కన గూర్చుండిరి. తాననుకొన్నట్లు జయప్రదముగ తాత్పర్యం పాల్గొనుటకుజనని మరణము ఆటంక మైనందులకు విచారమును చెలుపుచు సందేశమును సార్వభౌము డంపెను. కాని ఈ ఒడంబడిక అన్నిజాతులకును త్రికరణ కుద్దియగు న్నేహము సేర్పాటుజేయుగాక యని సార్వభౌముడు గోరెను.

లోకర్నీ-డొమినియనులు

లండన్, నవం 30:—లోకర్నీ ఒడంబడికను గూర్చి డొమినియను ఇండియాప్రభుత్వములతో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు పూర్తిఅయినవనియు బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు ప్రకటించెదరనియు కామన్వెల్థలో కర్మను ఆమెకిగా రనిరి.

యుద్ధనేరస్థుల విచారణ

బెల్జియనులు మానివేయుట

బెర్లిన్, నవంబరు 30:—ఇంతకాల మైనవెనుక విచారణ సలహా కష్టమనియు ఆఫీసుకేవలము ముగసనియు లోకర్నీ సభాసంతకమున ఇట్టి విచారణలు అనవసరముగ బెల్జి-జర్మను మైత్రికి తోడ్పడుటకు బదులు ప్రతిబంధకముగ ఏర్పడ గలవనియు బెల్జియం రాయబారులు చెలియజేసిరి.

రైలుబండి మోటారుబండి

డీ కొ ను ట

9 గురు చుర్రుపుట

బ్రితువెల్లీ, నవంబరు 30:—ఒకమోటారు బండి రైలు బండి డీకొనుటచే 9 గురు చుర్రుపుట. ఈ మోటారుబండిలో ఇద్దరురైతుల సంసారములు పోవునుడెను.

ఈజిప్టురాజు-జిగురులుపాపాగారు

కైరొ, నవంబరు 26:—రాజు చిరంజీవి యగుగాక అను ధ్యానముల కంటె జరుగుట పాపాగారే మన్వంతరము వరకు మనుగాకయని రాజు జరిగెను బోవుచుండ ప్రజలు తమ గౌరవభావమును జూపిరి. టి యదయమున అల్జీరాం డ్రియానుండి రాజధానికి మరులుకున్నాడు.

వెంబ్లిప్రదర్శనము

రెండవసంవత్సరము దనపునపుష్టు లేదు

లండన్, నవంబరు 26:—రెండవసంవత్సరము వెంబ్లిప్రదర్శనమునకు అదనపునపుష్టు రావనియు, 1925 క్రీస్తుబిరుదు డొమినియనులకు చాల వ్యాపారము జరిగె ననియు తెలుపుచున్నారు.

ఆస్ట్రేలియా నావికుల సమ్మె

లండన్, నవంబరు 30:—నేటినుండి బ్రిటిషు నావికులు సమ్మెను చాలించి పనిలో ప్రవేశించెదరు.

కమ్యూనిస్టు విచారణ

మైమ్మస్ట్రీ వ్యాఖ్య

లండన్, నవంబరు 26:—మాస్కో నిరంకుశ ప్రభుత్వ విధానమును ఇంగ్లండులో ప్రకటెట్టుటకు బ్రిటిషు ప్రజలు సహించరు. ఈ పీడన కార్యక్రమములో లేకుండ జేయవలెనని కార్యకపక్షమువారు కమ్యూనిస్టుల విచారణ సందర్భమున చెలుపుచున్నారు.

ఎక్స్యూజు పన్ను నాపుజేయుట

లంకామైదునకు గొప్పదెబ్బ

లండన్ డిశంబరు 1:—ఇండియా ప్రభుత్వము వారు ప్రతి ఎక్స్యూజు పన్నును ఆపుజేయుట లంకామైదు నూలుసరకుల పరిశ్రమకు (ప్రతిపరిశ్రమకు) గొప్పదెబ్బ యని పార్లమెంటులో లంకామైదు తరపున నియమితులైన పార్లమెంటు సభ్యులు ప్రకటించిరి. దీనివలన ఇండియాలో సభివృద్ధి గాంచుచున్న నేతపరిశ్రమకు ముఖ్యమగు సంరక్షణను ఇచ్చునట్టిదియగునని ఇంకొక రనిరి. లంకామైదు వర్తకమునకు గొప్పనష్ట మనిరి.

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

మాంచెప్పరు వాణిజ్య సంఘమువారి

యభిప్రాయము

లండన్, డిశంబరు 1:—మాంచెప్పరు వాణిజ్య సంఘము వారు, మాప్టరు స్పిన్నర్లు సంఘము, నేత నిర్మాణ సంఘముల వారును సమావేశమై ఇట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—భారతదేశ పరిస్థితులు మాకుచేతను, ఇండియా అవసరములనే గుర్తించి బాగ్రతగ ఆలోచించుచుండుటచేతను రాజ ప్రతినిధి ఎక్స్యూజు ప్రతిపన్నును ఆపుజేయుట సమంజసమే. ఎక్స్యూజు పన్నును రద్దుజేయుటచే గల్గు పరిస్థితులను బాగ్రతగ కనిపెట్టి ఎటులు పరిణమించునో చూచుచుండుము. ప్రస్తుతమందున్న చిక్కులను సవరించి భారతదేశ నూలుసరకుల పరిశ్రమను సహాయముచేయుటకై తొలగించుటకు నిశ్చయించిరిని తెలుపుచున్నారము. కాన ఇండియాలో నూలు పరిశ్రమ, ఇతర పరిస్థితులు అనుకొన్ని టుల దీనివలన యభివృద్ధి జేందుగాకయని గోరుచున్నారము. దీని వలన లంకామైదు వర్తకము పరిశ్రమ మరింత ఎక్కువగుటకు అవకాశమున్నది. ఇండియాలోనే గాక లంకామైదు పరిశ్రమల నుండిగూడ కొనుక్కై భారతీయుల కున్నదన్నమాట తథ్యము, నిస్సందియము. ఇండియా సరుకులేగాక లంకామైదు సరుకులను గూడ భారతీయులు కొనగలరు. లంకామైదు పరిస్థితులను బాదుచేయుచుండుటయేగాక ఇండియా ప్రభుత్వ ఆర్థికపరిస్థితులు అనుకూలించినపుడు లంకామైదు నూలు సరుకులపై దిగుమతి పన్నుపై తగ్గించవలెను. ఇట్టి క్రొత్త పరిస్థితులందు భారతీయులకు గావలసిన సరుకులు విస్తారముగ భారతవర్తక సప్తయి చేయగలరు. లంకామైదు రకములకు గూడ గిరాకి యుండును. దానివలన లంకామైదు ఆరకములను తయారుచేయును. తదేకపక్షతో ఆప్రకారము లంకామైదు పరిశ్రమ భంగపడకుండ ఇండియా పరిశ్రమ బాగుపడును. ఈసంగతులను ఉభయపక్షమువారును ఒప్పకొన్నచో నిష్పాపట్వముగ ధుభయాలను గ్రహించిరిని పరస్పర సహకారమునకు సహాయమునకు అవకాశ మేర్పడును (ప్రస్తుతమందు పన్ను నాపుజేయుటచే లంకామైదు వర్తకమునకు కష్టములు వచ్చినను సహించుకొనెదము. ఉదారభావముతో సహించుకొనెదము. ఇండియా పరిస్థితులను యభివృద్ధి జేయుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సంకల్పించుకొన్నందులకు మేము గూడ తోడ్పడెదము.

పదచ్యుతుడగు కెయిజరు

పరిహారము

30000000 మార్కుల రొక్కము

బెర్లిన్ డిశంబరు 1:—కెయిజరునకు పరిహారముగ 30,000,000 మార్కుల రొక్కమును, 180 వేల ఎకరముల సాగు బడిభూమిని అడవులను, బెర్లిన్లో మూడు రాజమందిరములను, కొంత బెర్లిన్ గృహములో ఆస్తిని అన్నియు తక్షణము వినియోగించుకొనుటకు సిద్ధముగ అమారుజేసి ఇచ్చెదరు. క్రవును క్యాసిల్ను, (రాజకోటలన్నిటిని) ప్రషియా ప్రభుత్వముచే కొనును. బెర్లిన్ చిత్రకళాప్రదర్శనకార్యాలయముననున్న కస్తుపులన్నిటిని ప్రషియాప్రభుత్వమువారే వశపరుచుకొనెదరు. కిక్కిమునకుండు సగలను, గ్రంథాలయములను దానికిచ్చిన 72 వేల ఎకరముల భూమిని స్వాధీనము జేసికొనెదరు. ప్రషియా రాజ్యము దీసికొన్న ఆ స్థితిగ 30000000 మార్కులు.

సమష్టివాదుల ఆర్భాటము

మితిమీరిన కోరికలు-మంత్రులయిండ్లు

తగుల బెట్టుట

హికింకు, నవంబరు 28—వీధులవెంట సమష్టివాదులుఉండే గన పడవ ఆరిక మంత్రి, విద్యాశాఖమంత్రి, పోలీసుశాఖ ప్రధానోద్యోగి యిండ్లు తగులబెట్టిరి. కార్య నిర్వాహక వర్గాధ్యక్షుని తొలగించవలసినదనియు విప్లవము యెడ ప్రతిపక్షులుగ నుండి ద్రోహము చేయుచున్న వారలను తుపాకులతో ప్రేల్చి చంపవలసినదనియు గోరు కర ప్రత్రములను బంచిపెట్టిరి. డాక్టరులు కోగులకు సంరక్షణ చేయు వర్కులు సమష్టివాదులను మోటారు కారులలో వెంబడించిరి.

హికింకు, నవంబరు 29—నేటి సాయంత్రము విద్యాగృహ మరియొకసారి వారి అభినివేశములను బహిరంగముగ ప్రకటించుటకు గుమిగూడిరి. గవర్నమెంటును నాశనము గావించుటకు విప్లవ సైన్యమును నిర్మించవలయునని వక్త లుద్ఘోషించిరి. సమష్టి వాదులకు ప్రతిపక్షముగనున్న వార్తాపత్రికయగు ఛంపా కార్యాలయమును విద్యార్థులు పరకురామప్రీతి గావించిరి. తగుల బెట్టుటకు కారకుల నాయకుని పోలీసు అరెస్టు చేసెను.

మోసలు సరిహద్దు వివాదము

నానారాజ్య సమితి తీర్పును టర్కీ నిరోధించు నను వదంతి

కెనీనా, నవం 28:—నానారాజ్య సమితియొక్క కాంసిలు మోసలు సరిహద్దు తగాయిదా విషయమై నీయనున్న తీర్పునకు టర్కీదేశము కట్టుబడదని కాన్స్టాంటిన్ నోపిలు నగరమందుండి వెలువడు వదంతలు నానారాజ్య సమితియందు ఆశాభంగమును గలిగించుచున్నవి.

వెంట్లీప్రదర్శన భవనములు

అమృతబడునని ప్రకటింపబడుట

లండను, నవం 30:—వ్యక్తతెవ్వరును మొత్తముగా 186 ఎకరములు అందు నిర్మింపబడిన భవనములు గొనసందున మొత్తముగా అంతయును వేలము వేయబడునని ఒకకంపెనీ ప్రకటించుచున్నది. ఈ కంపెనీ యాజమాన్యము క్రింద వేలము వేయబడును.

మస్జిదుగారి నూతనాధికారులు

ఇటలీదేశపు పార్లమెంటు ఈయనచేతియందలి కీలుబొమ్మ కాబడుట

రోము, నవంబరు 30:—ప్రధానమంత్రిని పార్లమెంటు నకు గాక రాజున కుత్తరవాడిని గావించుచు రాజ్యాంగమందొక ప్రధానమూర్తును పార్లమెంటు కావించెను. మార్పు విషయమై చర్చయైనను జరుగలేదు. మార్పు దొరతనము గోరెను. దొరతనము కోరిన ప్రకారముగ నిరంకుశాధికారము ప్రధాని కీయబడెను ప్రకృతమందు ఇటలీదేశమందుగల ఫాసిస్టు ఉద్యమ నాయకుడు సినియరు మస్జిదుగారు ప్రధానిగ నున్నారు.

తెహరనునకు విమానముపై బోవుట

పారిసు, నవంబరు 28:—తెహరను నగరమునకు బోవుచున్న విమానములలో నొకదాని చుక్కాని నడుపువాడగు కప్టెనుగిరియరు కాన్స్టాంటిన్ నోపిలు నగరమునకు వచ్చెను. పారిసీక దేశపు ముఖ్యపట్టణమున తెహరనునకు బోవుట కిరదులకొర కీయన నిరీక్షించుచున్నాడు.

సీసా 1-కి ర్పు 2-0-0.

వి.పి.చార్లీ వేరు.

ఈమందు గవేరియా అను పెగరోగమును 24 గంటలలో నివారించి మూత్రద్వారమునుండి వెలువడు ప్రావమును మూత్రము విడుదలపప్పును గలగు మరుపపొట్టును మొదలగు దానిలను వెంటనే నిలిపివేయును. శ్రీలకు గలుగు యేవిధముయిన కుసుమవ్యాధులయినను ఆశ్చర్యముగా కుదుర్చును. 1768

ఆనందకుటీరము, 13, బైరాగిమఠం వీధి, మదరాసు.

మొర్రాకోరుందు తీవ్రమైన తుపాకు వీచుట

ఫ్రెంచివైమానికయంత్రములు నష్టము కాబడెను

పారిసు, నవంబరు 0:—నవంబరు 28 వ లేదీన ఫ్రెంచ్ నందు తీవ్రమగు తుపాకు చెననియు ఫ్రెంచివారి అయిదు విమానములును విమానాశ్రయమును నాశన మయ్యెననియుకాన బ్లాంకానుండి వచ్చిన యొకంతిజలన దెలియుచున్నది. ఇవి గాక బాంబులను రిఫైల్ పై పరుట కుపయోగింపబడుచున్న పది పెద్దవిమానములుగూడ నాశనమయ్యెను. విదేశ సైన్య శిబిరమందైదు విడుదలు తుక్కుతుక్కు అయ్యెను. ముగ్గురు మనుష్యులు చనిపోయిరి. 20 మందికియములు దగిలెను. కొన్ని లక్షల ఫ్రాంకులు విలువగల యుద్ధకరములు నష్టమయ్యెనని తెలియుచున్నది.

మ ర్కా ము లు

లండను, నవంబరు 3:—నెంటుపాలునందు కీర్తి కేషులగు అల్లెగొండ్రాగారి ఆశాంతిశిరకు గావించబడిన స్మారక ప్రార్థనలనుండి యింటికి వ్చిన విదప లార్డు మేయరుగ సర్ విలియం పైసుగారి భార్య ప్రదోగముచే జనిపోయెను.

కీర్తి కేషులగు అల్లెగొండ్రాగారి ఆత్మశాంతి శిరకు వెస్టుమిన్స్టరు ఆశ్రయందుబ్బబడిన స్మారక ప్రార్థనలయందు బాల్కానిన వారలలో మరు జనిపోయిరి. వెస్టుమిన్స్టరు అచే కాననగు రివరెండు ఫెలేకు, లండను లార్డు మేయరు భార్య, కానన్ మాత్యూసార్డు జనిపోయిరి. బాతు నగరమందుండి మాత్యూసార్డు గృహప్రార్థనలకు వచ్చిరి. ఇంటికి బోవుచు దారిలో ఆయన పోయెను.

నజీవులగు చీనూరల పెట్టెలలో బెట్టి ఎగుమతిచేయుట

సంయుక్త అమెకా కంపుటకు కుట్ర

పన్నాగవ బయల్పడెను

సాన్ ఫ్రాన్సిస్కో, నవంబరు 28:—కొంతమంది చీనా దేశములను సంయుక్త అమెకా దేశమునకు దొంగతనముగ ఎగుమతి చేయుటకు పన్నాగము సల్పబడుచున్నవని విదేశములందుండి బయలుదేరిన వందుతు నాధారముగ కేసికొని, 'హావే' యను ద్వీపమందుగల సంయక్త అమెరికా తాలూకు వలస శాఖదైర్యురు కొంతమంది రోద్యోగులతో బోయి రెండు సార్లు ఓడను ఆయాలాగ్రుగ బరిక్షించెను. ఓడ విడుదలుకు సిద్ధముగా నుండగ వెతుకుటపోయినవారిలో ఒకని కాలునకు శవముల నుంచునట్టి పెట్టెలను (కాఫీన్సు) మిక్కిలి లోతుగల ప్రదేశమందు తగిలెను. శవము పెట్టెలో ఆహారము సయితముగనున్న ఒకచైనా యువక కనపడెను. మరి పది పెట్టెలందు యిట్టి చోద్యమే పొడ్యెను.

నావికులకు బాగుగ లులు నిచ్చి చీనావారిని ఎగుమతి చేయుటకు ప్రాచ్యదేశమందున్న చున్న కుట్ర బయల్పడెనని అధికారులు విశ్వసించుచున్నారు.

నావికులనవె అంతముగుట

సిడ్నీ, నవంబరు 28:—విటిఫు నావికులనమ్మి అంతరించెను. యజమానుల షరతుంగీకరించి నావికులు పనులలో బ్రవేశించుచున్నారు.

బిరిషు వైదీపారిపోవుట

చొరవైన సాయుధుడు దొంగల కుట్ర చక్కగొంతము

డల్లెను, నవంబరు 28:—సివిలుగాడ్డలదుస్తుల ధరించి నిన్న రాత్రి హంటు జాయి కెలలో సాయుధులగు దొంగలు ప్రవేశించిరి. వీరు సత్యముగావీలుగానివారలను చెరసాలకు దీసికొనివచ్చి వారితో లోన ప్రవేశించిరి. తదనంతరము రివాల్యరులతో నాడ్డల కాల్పుననుగించి చెరసాల పక్షించి 19 ఫైదీలను మోటారుబండ్ల వెక్కిరిసిపోయిరి.

జిల్లాయంచంతలను పొ భటులు దొంగల బట్టుకొనుటకు వెదకుచున్నారు. కాని తవరకు పోలీసు భటుల ప్రయత్నములు విఫలమయ్యెను

కొలోను ఖాళీచేయుట

30 వ నవంబరున ప్రారంభమగును

కొలోను, నవంబరు 28:—నవంబరు 30-వ తేదీ నుండి కొలోను ప్రాంతము ఖాళీచేయుట ప్రారంభమగును

నూతన మార్పుల

నిరసనోద్యమము

నూర్గురు అరెస్టు చేయబడిరి

కాన్స్టాంటిన్ నోపిలు, నవంబరు 29 —ఎక్స్ రమునందు చాందసులు గావించు ఆర్భాటము ప్రతిఫలముగ నూర్గురు అరెస్టుచేయబడిరి. ఇదివరకే ముగ్గురకు మరణ దండనము విధించబడెను. ఇద్దరకు పది సంవత్సరములు శిక్ష విధించబడెను. రై జెనుప్రాంతము దిట్టి కష్టము సంప్రాప్తించుటకు నూచనలు కనిపించు చున్నవి.

ఈప్రాంతమందలి పరిస్థితులను విచారించుటకు మంత్రుల సభ ప్రత్యేకముగ సమావేశము గానున్నది

ఫ్రెంచిమంత్రివర్గము

తుదియేర్పాటు

పారిసు, నవంబరు 28:—నిన్న సాయంత్రము తేంతిద్వారా పంపబడిన ఫ్రెంచ్ యధార్థమైనవని మంత్రివర్గపు కూటమి వలన ఖాయమయ్యెను. సోషియలిస్టుల మినహాయింపుచేసి అతివాదులు నెంటురుపార్టీ సమ్మేళనమెరి మంత్రివర్గమందు రేడికలు పార్టీసభ్యులకు బెక్కుపవపులు లభించెను ఆరికశాఖకు బడ్జెటు శాఖ, కోశాగారపు శాఖలుగ పేనులీవుగారు గా వింపిన యేర్పాటు అంతమయ్యెను. రేడికలుపక్ష సభ్యుడగు లూకరుగారు ఆరిక సభ్యుడుగ నుండెదరు.

చిచెరనుగారి ప్రచార పర్యటనము

పరాసుదేశమును సందర్శించుట

లేవు, నవంబరు 28:—వీడు బేడెను నందలి జర్మనువా తావరణముయొకను రషియా సోవియటు ప్రభుత్వ విదేశాంగ మంత్రియగు చిచెరనుగారికి సంపూర్ణా రోగ్యమును గలిగించలేను. చిచెరనుగారు దక్షిణపరాసు దేశమునకువెదలిరి కాని మధ్యను పారిసునగరములో నాగి పెక్కు రాజకీయ తలెత్తజ్జాలతో సంప్రతించెను. రషియాదేశ మీయవలసిన ఋణము వాణిజ్యసంబంధములు, రాంగెలు నౌకల పరిష్కారమునుగురించి చిచెరనుగారు సంప్రతించిరి దెలియుచున్నది తిరిగిసంప్రతించుటకు అభిలాష చిచెరనుగారు దెల్పిరి. రెండుమాసములలో చిచెరనుగారు స్వదేశమునకు వెదలెదరు. అప్పటికి రాజకీయపరిస్థితులు స్థిరరూపమును దాల్చవచ్చునని రషియా విదేశాంగమంత్రి విశ్వసించుచున్నాడు.

మాంచెన్బరునందలి నూలుదీయువారి తీర్మానము లండను, నవంబరు 27:—మాంచెన్బరు నందలి అమెరికా శాఖాసమావేశమందు 78,000 మంది తగ్గించుటకును 20,000 మంది తగ్గించవలసినయొ వోటునిచ్చిరి మార్పుటకు తగినంత అవకాశము లేదని కమిటీ తురుకు నిశ్చయించెను

దక్షిణఆఫ్రికా భారతీయులు

బ్రిటిషు దొరతనపువైఖరి ఆగ్రహమును గల్గించుచున్నది

వింటరుటన్ను ప్రభువును నిరసించుచు పంపినతంతి

జోహానీసుబర్గు, నవంబరు 29:—దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయులకు నిలువనీడలేకుండ జేయుటకు దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వము గావించుచున్న శాసనములను గురించి కర్నలు వెడ్జిపుడు గారు కామన్సు సభయందడిగిన ప్రశ్నలకు వింటరుటన్ను ప్రభు విచ్చిన సమాధానమును కడుప్రీతిముగ నిరసించుట ప్రాప్యవాలు బ్రిటిషుయొండిచూడంపును ఏకగ్రీవముగ నొకతీర్మానమును గావించెను. భారతీయులను వేధించుటకు గావించబడుచున్న అన్యాయచట్టములను దొలగింపజేయుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము దక్షిణ ఆఫ్రికా దొరతనముపై బిత్తిడి గలిగించుట కధికారము గల దని వింటరుటన్ను గారికి సంఘము తేతినంపెను

బరిష్టాధికారుల తగవు

ప్రస్తుత మేమియ్యో చెప్పటకు వీలులేదు

రీఫీల్డు, నవం 30:—కామన్వెన్యూ బరిష్టాధికారుల సమావేశం ఇంకను చర్చించుచున్నారనియు ప్రస్తుత మేమియు ప్రకటించుటకు వీలులేదనియు కామన్వెన్యూ బరిష్టాధికారులు రిపోర్ట్ చేసినది.

ప్రీవీయీ ప్రభుత్వము సందిగ్ధావస్థ

లండన్, డిసెం 1:—ప్రస్తుత ప్రభుత్వము యొక్క పరిస్థితి చాలా సరికొత్తదిగా మారుచున్నది. ఇప్పుడే ప్రస్తుతము చాలా సరికొత్తదిగా మారుచున్నది.

దెయ్యిపార్లమెంటులో చాలామంది రిపబ్లికన్లతో జేరుకుంటున్నారు. లండన్ ప్రభుత్వములో సరిహద్దుగోడవ చిక్కునబడుచున్నది. నిన్నటి సాయంత్రము తొందరగా డబ్లిన్ ను అధ్యక్షుడు కాన్రేపు గారు బయలుదేరిరి.

శ్రీ శ్రీ అలగండ్రియారాణి

కామన్వెన్యూ సర్వభూమునినందేళము

రీఫీల్డు, నవం 30:—మీరు నా కుటుంబ కష్టసుఖముల నారసి చూపుచున్న సానుభూతి కెంతయు కృతజ్ఞుడను. నా జననియందు ప్రజల కన్న గౌరవప్రేమాతిశయములను నేడు కనుగొనగలిగితిని. ఇప్పుడు నేను మీ అందరి భక్తివిశ్వాసములపై ఆధారపడియుండగలవాడ నని కామన్వెన్యూ సర్వభూమునినందేళము నంపెను.

చాంబర్లను గారిని

బిరుదాంకితుని జేయుట

చాంబర్లను సత్కరించుట
లండన్, నవం 30:—అట్లీ చాంబర్లనుగారు 'గార్ల మన్రేటు' అను బిరుదముతో సత్కరింపబడిరి. చాంబర్లను సత్కరించుట డి. బి. ఇ. డిరుదమునైచిరి.

ప్రధానామాత్యులకు

మోటారు ప్రమాదము తప్పట
రీఫీల్డు, నవం 30:—శేకర్సునుండి సత్కరింపబడుచుండే లండనుకు నేడు మోటారులో బోలుచుండ చాపు తప్పెను. పోలసుబోలుచుండే మోటారు డికోసెను. చాలవత్తము కల్గెను అందుచే లండనుకు రైలుమార్గ ప్రయాణముజేసిరి.

వర్తకపునరకుల గుర్తుచట్టము

ను ప్రస్తుతము అప్రజేసిరి. దీనిని వ్యవసాయపు పంట నిమిత్తము ప్రస్తుతము ఆలోచించెదరు. వచ్చేసభలో ఇంత కంటే గొప్పచట్టమును సమగ్రముగ నుండుదానిని ప్రవేశపెట్టెదరు.

యూరపు

సిరియా రాయబారి వెడలుట

అరబ్బులు స్వాతంత్ర్యమును గోరుట
లండన్, నవం 28:—తర్కీ సహాయమును గొనుటకు ఆంగ్లోరా కేగిన ఇమను జీబీరుజే అనునాతడు యూరపుదేశము వకు సిరియా రాయబారిగ వీనుచున్నాడు. తర్కీ ప్రభుత్వము ఇతనికి ప్రాప్తహక్కు నిచ్చినట్లు లేదనుచున్నాడు. అరబ్బులు తురుష్కుల మాండేటును (పాలనము) అంగీకరించుటకు సంసిద్ధులుగ నున్నారని ఒక పర్యాయము, అరబ్బులు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నక్షేపించుచున్నారని ఒక పర్యాయ మున్నట్లును వర్తమాన విరుద్ధముగా వ్రాతులు కన్పించు చున్నవి. లేబున, పల్మెన్సు, ఇరాకు, ట్రాన్స్జార్దానియా దేశములన్నిటిని ఒకటిగా జేయవలెనని యనుచున్నాడు. అరబ్బులకు విదేశీయుల సహాయము లేనని ఇమనుగారు ప్రకటించిరి. వారి మాండేటు అరబ్బుల కక్కరలేదు. బ్రిటన్ ఆయుధములను సప్లయ జేయుట నిజము గాదనిరి. వరింత, సరిహద్దులలో కట్టుదిట్టములను ఎక్కువగా బ్రిటన్ జేసిరి. వచ్చే జాతిసమితిసభయందు ప్రాంచి మట్టడిని గురించియు స్వాతంత్ర్యము మరితర మొనలును, జెప్పుకొనెద రనిరి.

వాయువార్తాపనివాండ్ర సమ్మె

ప్రభుత్వ చర్య

పనివాండ్రు లేకుండగనే శవలు సాగినవి
రీఫీల్డు, నవం 30:—వాయువార్తా పనివాండ్రు సమ్మెగట్టుటచే పడవలన్నియు వీరు కుండగనే నడుపుటకు నిశ్చయించిరి. ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించిరి. పనివాండ్రు పని చేయ నిరాకరించినచో ఓడ యజమానులు శిక్షించుట పాడిగాదనియు 1920, 1922 లో ఇట్లే జరిగెననియు అదినివేళ వర్తకపు సహాయమంతి ప్రకటించెనతగవు పరిష్కారముగల కార్యకర్తమువారు ప్రయత్నించుచున్నారు.

బోల్టను మోము
విచారణ నవం 30 తేదీనిపారంభమై 15 రోజులు జరుగును.

సింగపూరు వరలు

సింగపూరులో గొప్ప వర్షము రియుటచే రబ్బరుతోట లన్నియు మునిగిపోయినవి. అంతయుజలమయము.

లిబర్నలో చీలిక రావచ్చును

లండన్, నవం 28:—లిబర్న ఒకరితోనొకరు విడిపోవును నూచనలు కన్పించుచున్న కొన్నిచివ ప్రభుత్వ మున్నపుడు లిబర్నలు పక్షమునకు ల్పన నిధి లాయ్డ్ బాజ్ గారి స్వాధీనములోనుండుటచే ఈ కలమునకును చీలిక గల్గుననుభవించునను గారణము. ఇటీవలే ఈ సామ్యము జెట్టుకొనుటకు నిశ్చయించుకొనె ననునారు స్వపక్షమునుండి విడిపోయి మితవాదులగు కార్యకర్తల నొకదానిని క్రొత్తగ ఏర్పాటు జేయు ననుకొనుచున్నారు.

కొలోనును ఖజాయుట

ప్రారంభము
బ్రిటిషు సేనలనురల్పుట
రీఫీల్డు నవం 30:—1913-1914 మొదటి తేదీనుండి బ్రిటిషు సేనలు కొలోను ప్రదేశము ఆక్రమించుకొన్నవి. లోకలో ఒడంబడిక సంతకమైన 20ంటలలో పుగనే బ్రిటిషు సేనలు కొలోనునుండి మరలుటకు గారంభించినవి. గురువారముతో అన్ని పటాములు వెడలిపోయి.

తురుష్కుగవర్తరు వలదు

మేకుల అస్థితి
కాన్స్టాంటినోపిలు నవం 27:—ఏర్జి రంజో మేకులు కొందరుగూడి క్రొత్తగాయమించబడిన తురుష్కుగవర్తరు తమకు వలదని ఖండించుకొనుటని డెబుప సమావేశమైరి. పామ్యన్న పోనందున, అధికారులు చెదరగొట్టవలసి వచ్చెను. 27 గురిని అరస్తుజేసిరి.

స్పెయిను త్రక్కరి

ప్రభుత్వ మరొందుట

క్రొత్తమంత్రిము
లండన్, నవం 28:—త్రక్కరి ప్రభుత్వము త్వరలోనే అంతరింప నున్నదనియు క్లీకున్న వర్తకపుతంత్రాధికారముగల మంత్రవర్గ మేర్పడయు అనుకొనుచున్నారు. జనరలు డ్రెప్టుమోరివిరాగారిసహానామాత్యునిగ నేర్పాటు జేసెదరు. ట్యూటనుప్రభుత్వాధ్యమంత్రగ నుండవచ్చును. ఇతరమంత్రులు సివిలియనులే యురలు.

భో పా లరా ని

(అంధ్రప్రదేశ్ శ్రీకృతంతి)
లండన్, డిసెంబరు 1:—నేడు వేల్సు యువరాజు భోపాలురాణితో ప్రస్తావించుకొన్న హుమిల్టాఖాను గారికిగూడ దర్శనమిచ్చిరి.

బ్రిగాండు సరిహద్దు తగాదా

నూతనపరిశీతులు

సఖ్యముగ బరిష్కరించుటకు అవకాశములు.
రీఫీల్డు, నవం 29:—బ్రిగాండు సరిహద్దు తగాదా వాయందలి నూతన పరిశీతులు నిన్న తిరిగి యేర్పడెను. బ్రిటిషు మంత్రయొక్క వాటునివాసస్థానమునకు ప్రీవీయీమంత్రులు ముగ్గురు బాల్విన్సుగారితో సంతకించుటకు నిన్నవచ్చిరి. సివిలు సి. హిగ్గిన్సు (న్యాయశాఖమంత్రి), మోగిల్లిగన్ (వాణిజ్య పారిశ్రామిక శాఖమంత్రి), ఓబ్రియాను (ఎల్డర్స్ జనరలు) వచ్చిన మంత్రులు పేర్లు.

సంతకంపులు జరుగుచున్న వని మాత్రము అధికారప్రకటనమున చెలియుచున్నది.

రాజీ కుదురవచ్చును

లండన్, నవం 30:—బాల్విన్సు క్రేగుగార్లకును బాల్విన్సు ప్రీవీయీ మంత్రులకును వారముదినములనుండి ఛాక్ రన్స్లో జరుగుచున్న సంతకంపుల విషయమై యేమియు చెలియకుండ నున్నది.

సరిహద్దు తగాదా విచారణ. గావించుటకు యేర్పరచిన సంఘము రిపోర్టు ప్రకటించిన దినమునుండియు శాసనము వలె గుర్తింపబడునని చెలియుచున్నది. ఉత్తర దక్షిణ రాజ్యములు సఖ్యముగ రాజీపడుటకుగాను విచారణసంఘము రిపోర్టును ప్రకటించుటకు వెనుకాడుచున్నది.

యథాప్రకారముగనున్న పరిస్థితికి అల్పస్థరు అంగీకరించుచున్నదని కమిషనునం దారాజ్యము సభ్యుని నియమించక పోవుటచే ఊహించవచ్చును. కమిషనురులు అల్పస్థరును ముఖ్య జూపుచున్నారని భావించుటచే దక్షిణరాజ్యమును యథాపరిస్థితి లంగీకరింపవచ్చును. కాని ఉభయరాజ్యములును ప్రజాభిప్రాయము నకు వేరయి నున్నవి. దీర్ఘకాలమునుండి మానము దాల్చిన డివెల్లెరాగారు నిన్న ప్రత్యునకు స్వస్తి జెప్పిరి. తానెంతమాత్రమును విభాగమునుగోరుట లేదనియు, ఆంగ్లో-విరిషు ఒడంబడిక ప్రకారముగ గావించబడిన విభాగముకంటే మరి చెడ్డ విభాగముండవనియు డివెల్లెరా గారు ఎన్ని సునం దుపన్యసించుచు దొప్పిరి.

చెక్కును పోరరిచేయుట

జూరీత్వపుతో అంగీకరింపక న్యాయమూర్తి కేసును మోక్షోద్ధువిచారణకు పంపెను
పూనా, డిసెంబరు 1:—క్రిందటి అట్టోబరునెలలో రు 32.6 చెక్కుమీద సోరాబ్జీ షాపూర్జీ అను తనన్నే హితనిజేరు పోరరీచేసిన కంట్లాక్చరు జాన్ కేవాన్జీకేసు విచారణ పూనా సెషన్సు జడ్జి వెల్లుగారియెదుట నేడు పూర్తియయ్యెను. తనకు డబ్బు అవసరమైనపుడెల్ల సోరాబ్జీ షాపూర్జీనుండి చెక్కులను తీసుకొనుట తనకలవాటేనని ముద్దాయి తనన్నేమెంటులో చెప్పెను. అతడు పలుసార్ల తని యిటుకవ్యాపారములో కలిసెదననిచెప్పెను. షాపూర్జీ అట్టోబరునెలలో ఇచ్చినచెక్కు సరియైనదే. ముందు తేది వేసియున్న యీ చెక్కులను ప్రావిసరీనోట్ల వలె తాకట్టుంచి డబ్బుతెచ్చుకొనుట యీతనికలవాటు న్యాయవాదివాదన ముగిసిన పిమ్మట జూరీలో నలుగురు ముద్దాయి పోరరీ చేయలేదనియు నిర్దోషియనియు చెప్పిరి. న్యాయమూర్తి జూరీతో అంగీకరింపక కేసును మోక్షోద్ధుకు పంపుటకు నిశ్చయించెను. (అ. ప్రె.)

కొకెయిను దొంగవ్యాపారము

ముద్దాయికి శిక్ష విధింపబడెను
బొంబాయి, డిసెం 1:—బొంబాయి కొకెయిను కేసులో నూడవ రాజధాని పేజన్సీలు నేడు తీర్పుచెప్పెను. రింకు మేనేజరు విక్రెడ్డు కింగునెన్ 64000 రింకులగు కొకెయినున్నట్లును దానిని కింగు నావల్కరు అను ఎక్స్ప్రెస్ ఇన్ స్పెక్టరును మరియొకరినిగా భావించి అమ్మినట్లును నేరము మోపబడెను. ఈ నేరమునకు తోడ్పడిన టర్నెల్లు మెసయరు లిడిమరకే జైలుకు పంపబడిరి. కొకెయిను పెట్టెలను రింకుకు టర్నెల్లు తెచ్చివాడనియు ఆ పెట్టెలలో నేముండెనో తనకు తెలియనే తెలియదనియు కింగు చెప్పకొనెను. మేజస్ట్రేటు ముద్దాయియు కింగును దోషినిగా నెంచి 9 నెలలు కఠినశిక్షయు నేయిరాపాయలు జరిమానాయా విధించెను. (అ. ప్రె.)

వాతావరణ స్థితి

1925 నవంబరు 2-వ తేదీ బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక స్వల్పము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప స్వల్పము	గత 24 గంటలలో వర్షము	అక్టోబరు 1-వ తేదీ నుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు వర్షము
గోపాపురం	81.7	61.1	...	26.65	44.96
విశాఖపట్టణము	80.2	69.9	...	12.29	37.09
కాకినాడ	79.6	66.7	...	18.33	39.09
మచిలీపట్టణము	81.2	66.2	...	13.96	41.59
కర్నూలు	88.2	66.2	...	7.17	26.01
బళ్లారి	85.2	66.8	...	4.44	20.51
కడప	80.6	70.7	0.03	8.97	31.23
నెల్లూరు	81.8	71.5	0.02	28.58	37.98
మద్రాసు	82.0	74.3	0.12	35.13	50.74
కడపూరు	82.4	74.5	0.12	29.92	52.94
నెలమ	84.6	71.5	...	4.95	39.30
కోయంబూరు	83.7	70.5	0.11	11.75	22.29
తిరుమనాపల్లి	88.3	73.8	0.03	11.86	38.18
నాగపట్టణము	83.0	75.1	0.25	33.31	54.98
మధుర	88.4	72.8	0.12	15.18	38.58
పాంబుక్	82.8	74.7	1.12	26.05	37.00
తిరునల్వేలి	27.70	28.34
తిరువేండూరు	83.3	75.6	0.14	27.72	64.51
కొచ్చిక్	84.6	74.5	0.09	25.75	114.51
కాలిక్టు	91.0	74.1	0.10	20.04	117.16
మంగళూరు	92.5	76.6	0.04	12.55	125.68
తెంగునూరు	78.3	64.4	0.07	3.16	35.37
మెరకాగ	72.0	62.2	...	13.12	125.46
కొడెకనాల్	63.4	51.2	0.42	34.46	62.18

సర్కారులు:—మచిలీపట్టణములో ఆకాశము నిర్భయముగ నున్నది. తక్కినచోట్ల మేఘచ్ఛాదనముగ నున్నదిగాని అంత దట్టముగ లేదు. విశాఖపట్టణములో అద్భుత తక్కువ. మచిలీపట్టణములో పగటివేడిమి 2½ డిగ్రీలు తక్కువ.

దక్కన్:—కడపలో చినుకులు బడినవి. మేఘములు ఒక మోడ్లగుగ నున్నవి. అద్భుత చాల ఎక్కువ. కడపలో పగటి వేడిమి 6½ డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి 4 నుండి 5½ డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—చినుకులు అంతటను గలవు. మద్రాసు కడపూరులో 0.12" వర్షించెను. మద్రాసులో ఆకాశము కొంత మేఘచ్ఛాదనముగ నున్నది. తక్కినచోట్ల దట్టముగనే యున్న వనవస్థను. నెల్లూరులో పగటివేడిమి 2½ డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి 3½ డిగ్రీలు ఎక్కువ.

రాజధాని దక్షిణ తూర్పు భాగములందు చినుకులు బడి వచ్చును.

యస్. ఆర్. హెచ్ సావూరు

వాతావరణకామ్రాజ్ఞుడు.

ఆయుర్వేద భూషణ

నోరి రామశాస్త్రి, ఎ. కే. ప. సి. వారి

క్షీరవర్ధకని

తల్లులకు చనువైన వృద్ధిచేయు పద్ధతములేని తియ్యని రసాయనము. ఈ క్రిందిచోట్లను దొరకును.

బెజవాడ:—ఆయుర్వేద నిలయము.

ప్రెండ్లు అండ్ కో;

విజయనగరము:—ఎస్. విశ్వనాథం అండ్ కో.

ఆంధ్ర బిజినెస్ హౌసు:—విశాఖపట్టణము, చీపురు పల్లి, యలమంచిలి, అనకాపల్లి, నర్సపల్లము

కాకినాడ:—వక్కలంక కామేశ్వరరావు పంతులుగారు.

నెల్లూరు:—ఆయుర్వేదనిలయము కాళి, సంతపేట.

ఒరిస్సా వరదపరిస్థితులు

ప్రభుత్వ ప్రకటన

పాట్నా, నవంబరు 27:—ఒరిస్సాలోని వరదపరిస్థితులను గూర్చి బీహారు ఒరిస్సా ప్రభుత్వమువారి ద్వారా ప్రకటనను గావించి:—

అక్టోబరు 29 తేదీన గావించబడిన ప్రకటనలో బీహారు ఒరిస్సా ప్రభుత్వమువారు సి, యఫ్, ఆంధ్రప్రదేశ్ గారు ప్రచురించిన పట్టుమెంటులను ఖండించుచు కమిషనరు పూర్వ జిల్లాలో సంచారము గావించుచున్నాడనియు వరదపరిస్థితులెట్లున్నవో ఏమిచేసిన అవ్యతిరేకత తొలగిపోవునో కమిషనరు సూచించిన పిమ్మట మరియొక ప్రకటన గావించబడు ననియు తెలియజేసియుండిరి.

పూర్వజిల్లా పరిస్థితులు

కమిషనరు రిట్లు పేద్రెన్:— 7వ నా ల లో మొత్తము 744 గ్రామములకు వరద తగిలెను. వీటిలో 20 గ్రామములలో పంటభూములే లేవు. 141 గ్రామములకు అపాయము తప్పినది— 177 గ్రామములలో పంటలు పూర్తిగా పోయినవి— తక్కినవాటిలో నష్టము వివిధములుగా నున్నవి— మొత్తము 1,60,000 జనసంఖ్యగల యూనియనులలో 36 ము పంటలు నాశనమైనవి— మొదట వరదలకు నష్టమైన పంటలు తిరిగి నాటబడి మళ్ళీ వరదలకు నష్టము కాలేదు— ఆంధ్రప్రదేశ్ గారు నష్టము చేసిన వని చెప్పిన అక్టోబరు వర్షములు రాసులకు కొంత మేరే చేసినవిగాని నష్టము చేయలేదు. అన్నిటికంటె బ్రహ్మగిరి తానాస్థితిచాల దుర్భరముగా నున్నది. అక్టోబరు 1924 లో నొక కరవు వచ్చినది. వీరికి వేసంగి పంటలులేవు గావున వచ్చేసంవత్సరము శీతకాలమువరకు వీరికి పంటలు లేవు.

సహాయము

వరదలవలన అభ్యుత్పత్తిమున జననష్టము మాత్రము కలుగలేదు. మొదట వరదవచ్చినప్పటినుండియు జిల్లా యుద్ధోగి తన అస్తిపైంటులతో ప్రయాణము చేయుచు అవసరమైనవారి కెల్ల బియ్యము నొసంగుచు నేయున్నాడు. ఇప్పటికి సహాయము పొందినవారు 700 కు మించియున్నాడు. అవసరమైనవారికి సహాయము జరుగునట్లు కమిషనరు మామచునేయున్నాడు. ఆకలిచే చచ్చువారితోనకులేరని ఆంధ్రప్రదేశ్ గారే ప్రతికలలో ఒప్పుకొనినారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ గారు రాకముందుండియు బియ్యము పంపించుకుంటున్నారే యిట్టి దురవస్థ పట్టలేదు. అవసరము తీరవర కీపను లెట్లే జరుగుచుండును. 5 సంవత్సరముల క్రింద కంటకము జిల్లాలో వచ్చిన వరదలకంటె యిది చాలనయ తలంపులేదు.

ము ఇప్పుడు నిలువజేసిన ధాన్యమునకు నష్టము కలుగలేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ గారు ఎక్కువగా జరిగినవని చెప్పిన పశు నష్టమును గూర్చి కమిషనరుగారు ప్రత్యేకముగా విచారించిరి మే తదొరకక పశువులు బాధపడినమాట నిజమేగాని అందువల్ల పశువులు నశించిన వని కమిషనరు తెలుపలేదు. గ్రామముల బయట ఎముకలు కనబడుటకీ సంవత్సరము మాత్రమే కారణము కాదనియు వీరు తెల్పుచున్నారు.

సంచారము చేయుచున్నప్పుడు వేసంగి పరిపంటకును రాగిపంటలనిమిత్తమును వ్యవసాయదారులకు అప్పిచ్చుటకై 15 వేల కావలసియున్నదని కమిషనరు ప్రభుత్వమువారికి తెలిపేసెను. ఈసాము వెంటనే ఆయనకు పంపబడినది. అద్యాస్సులుగా 1 లక్ష రూపాయలు పంచిపెట్టబడినవి మొదటి ప్రకటనలోనే తెలియజేయబడినది. ఈతీరుగా ఇప్పటికి 1 లక్ష 5 వేలపంచిపెట్టబడినవి. ఇదిగాక పెంపెంపరు మొదటివారములో రాష్ట్రీయాదాయములనుండి 3000 వెచ్చింపబడినవి. భర్యము చేయుటకును గుడ్డలిచ్చుటకును మరి రు. 500 వెచ్చింపబడినవి. కరవు సహాయనిధినుండి యామొత్తముల జిల్లా ఆఫీసరు కొసంగబడినవి. శీతకాలమున ఖర్చురాడివిజ్ పంటలు పండును ముఖ్య వసరము మార్చి ఏప్రిల్ నెలలో గావున అప్పటికి సహాయము చేయుటకై ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధు లగుచున్నారు. పూర్వజిల్లాలో బోర్డువారు సహకారము నడుపుచున్నారు. రాసులకు నాటుటకు వ్యవసాయశాఖవారు సాయపడుచున్నారు. ఇతర యుపాయములుకూడ ఆలోచనలో నున్నవి. అధికారేతరులెవ్వరైన సాయము చేయబూనిన యెడల సంతోషముతో స్వీకరింతుమని ప్రభుత్వమువారు తిరిగి మరి యొకసారి చెప్పచున్నారు.

తుదకు జిల్లాయుద్ధోగియు అతనిక్రింది యుద్ధోగులును పరిస్థితులను సరిగా తెలుపక దాచిపెట్టి చేయవలసినవిలో అక్రమసహాయముచేయుచున్నారను మాటలను చెబినితెట్టక గవర్నరు జిల్లా ఆఫీసరును బహిరంగముగా సమర్థించుచున్నాడు. సంచారము చేయుచున్నంతకాలమును జిల్లా ఆఫీసరు ప్రభుత్వమువారికి ఎప్పటి విషయముల నప్పడు తెలుపుచునే యున్నాడు. ఈయన ఉరియావాడు. పూర్వజిల్లాలో మిక్కిలి పరిచయము గలవాడు శ్రమయనక తన క్రింది యుద్ధోగులకు కూడ మార్గదర్శకుడై పాటుపడిన యాయుద్ధోగిని గూర్చి పనిచేయలేదని ఇందించుట కేవలము అన్యాయము. ప్రభుత్వమువారికి వచ్చిన రిపోర్టులవలన ఆంధ్రప్రదేశ్ గారు రెట్లు పారబెట్టబడిరో తెలియుచునే యున్నది. కాని తేగాదాలు పెరుగునను ఉద్దేశ్యముతో వాటికొక్కడ తెలుపదలచుకొనలేదు. స్థానికయుద్ధోగులు ఆంధ్రప్రదేశ్ గారి మాటలకు కొపము జెందుచున్నారు. కాని ప్రభుత్వమువారికిని వారికిని కూడ సహాయము చేయవలెనను తలంపే తప్ప వేరొక్కతలంపులేదు. (ఆ. ప్రె)

పండితులు ఏమని చెప్పుచున్నారు?

‘కొలినాన్ వాడు చోట్లలో పురుగులు వుండవు’

నోటియందును, గొంతుకయందును వుండే పురుగులవలన పండ్లు అశుభ్రముగా నుండుటయు, పంటినొప్పి, సాధారణ జబ్బులు కలుగుచుండును.

కొలినాన్ డెంటల్ క్రిమునందు చేర్చబడు అద్భుతశక్తి వంతములైన ఓషధులవలన కొట్లకొలిచి యీపురుగులు నశింపబడుచున్నవి. ఇది పండ్లను కాపాడుటయేగాక శుభ్రముగా నుంచును.

కొలినాన్ ధరకూడా చాలా చౌకగానుండును. అర అంగుళము వెడల్పున మందు బ్రష్ మోద చరిమి వాడుకొనిన చాలును. ఒకట్యూబ్ మందుచే 100 మార్లు తోముకొనవచ్చును. ఇది ఎల్లప్పుడు పసుపు పచ్చ ట్యూబులలో విక్రయింపబడుచుండును.

ఏజెంట్లు:—డేటన్ ప్రైస్ అండ్ కంపెనీ లిమిటెడ్,

బొంబాయి, కలకత్తా, మద్రాసు, కరాచి, రంగూన్, కొలంబు.

KOLYNOS

అంతయు శాస్త్రీయము.

రహస్యము లేదు!

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్

ఫార్మసీ లిమిటెడ్

2227

19, హాంస్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.

భిషగ్గర్న ఆచంట లక్ష్మీవతి, బి.ఎ. ఎం.బి.సి.ఎం.
గారిచే స్థాపించబడి కొలంబో. మొదలు హరి
ద్వారమువరకు ఎల్ల ప్రదేశములందును వెక్కు,
మొదటితరగతి బంగారు పతకములు బడసినది.

అమూల్యము లగు
ఆయుర్వేద ఔషధములకు పుట్టినిల్లు.
క్యాటలాగు ఉచితముగా యివ్వబడును.
ఏజంట్లు కావలెను.
వలయువారు మేనేజరునకు వ్రాయవలెను.

ఆంధ్ర నైషధ సారము

నెల రు 0-12-0

శ్రీ నాథుని నైషధము ననుసరించి వచనరూపమున వ్రాయబడినది

సు గుణ మణి

మనోహరము చక్కని పవల నెల రు 0-8-0

పాండరిక మాహాత్యము

పాండరంగమాహాత్యాంతర్గతము నెల ,, 0-8-0
గంధముల కెట్లు 1-8-0 పాప్ట చార్జీలు ప్రత్యేకము.
అత్తలూరి సూర్యనారాయణ, ఈమని. (గుంటూరుజిల్లా)

విదవకూర్పు మాస్టర్ లెటర్ రైటింగు కే.ఎమ్.
బెనర్జిగారి సహాయముచే వ్రాయబడిన,

Wide World English Correspondence.

వ్యాపారము, లావాదేవి, తపాలాఫీసు, ఇన్ కమ్యూన్సు,
మునిసిపాలిటీ, వార్తాపత్రికలు, కుటుంబమునకు సంబంధించినవి
ఎరుకపరచుకొనుట, స్నేహము, మన్నింపు, ఆహ్వానము, బహు
మానము, పాతకాలకు సంబంధించినవి, మొదలగు ఉత్తరములు
సాధారణమైన ఫారములు, వర్తకమునకు, వ్యాయచట్టములకు
సంబంధించిన ఫారములు, సంజ్ఞలు, ఉపయోగకరమైన నిర్వ
చనములు. 1 కి ధర రు 6-12-0 వి. పి. ఖర్చు ప్రత్యేకము.

Industry Book Dept. 22/12 Shambazar
Bridge Road Calcutta.

ఆంధ్ర రంజనీ

ప్రతి దశమియందును ప్రచురించబడు పక్షపత్రిక
ఇందు, నీతి, మత్త, ధర్మవాణిజ్య, వార్తా, సాహస్యత,
రాజకీయ, హాస్య, విశోదాది సమస్త విషయములను
ప్రచురించబడుచుండును. సంవత్సరం చందా 1-12-0.

ఆంధ్రులందరు చందాదారులై పోషింప ప్రార్థించుచున్నాము.
మాదిరి యుచితము. గ్రంథాలయములు తమ విలాసమును
తెలియజేసివో యుచితము పంపెదము.

మేనేజరు, ఆంధ్రరంజనీ, నెల్లూరు.

ఈ కాలము రోగ కాలము సుమా!

క్లెనికల్ థెర్యాపియస్టు:—ముఖ్యముగా జాగ్రత్తపెట్టు
కొనుడు. 1/2 నిమిషములో జ్వరమును సరిగామాపును. డాక్టర్లు
చేసేము వాడుచున్న రకము 1 కి రు 2-8-0 వి. పి. చార్జీలేదు.
అమృతాశ్రమము. నె. 1. ఏల్లూరు.

(రత్న పురుష లేహ్యము)

దేవకారముచే సంభవించిన శుక్లవర్ణమునైన తిమ్మించి
బుము గలుగజేయునని అశేషలచే కొనియాడబడు చున్నది.
(శ్రీరాధారామ వైద్యశాల, రాయవరము, గోదావరి)

ఆయుర్వేద ఔషధ రత్నాకరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుత గ్రంథము రు 2-0-0
ఆంధ్ర నైషధ సారము వల్లరు. 2. భస్మప్రకాశకము. 1.
(శ్రీ) పాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి
(సినిపాల్ అండు సేనియర్ డాక్టరు, బెజవాడ.

కృష్ణ తూర్పు డెల్టా

తుపాను సంస్కరణములు

ఈవత్సరమున గలిగిన తుపానువలన బీదరైతుల కొంపలు
పశువులు, పశుకాలు, పశుగ్రాసములు, ధాన్యాదుల నష్టము
లటులుండగ, నడివేసంగిలో గలిగిన భయంకర మగు వర్ష పాత
మునను, బుడమేరు మొదలగు క్రూరప్రవాహముల వలనను,
సముద్రము పొంగివచ్చుటచేతను చాలభూములు తడిసి, యెండి
నిస్సారమైనవి. డెల్టాలో నేపాలము జూచినను బోరుగడ్డివలె
నిటారుగ నిలవబడి యున్నచే గాని, పన్నులభారముతో వంగడి
రైతువలె వెన్నులభారమున వంగినచేన కానుపించదు. పండిన
పైరు లీయకాలవర్షములు దక్కనిచ్చునట్లును లేదు. ప్రాప్త
మెట్లున్నదో తెలియదు. రైతు లీసందర్భమున దొరతనము
నేమియు సాయ మడుగనేరదు.

రి మీషన్ ను లు

బుడమేటివరదులు, చీటికిమాటికి వచ్చి బుడమేటితీర
వాసుల పైరులను నాశన మొనర్చెను. నాటవలసిన పొలములకు
అదను చిక్కలేదు. కొట్టేటిభూములు ములకలపాలైనవి. సము
ద్రపు నీటితో తడిసిన పొలములు గా రెక్కిపోయినవి. ఎడప
దిడప పైరు లున్నను, అల్పఫలనంతములు. సారవంతముగ కొన్ని
భూములు, నారులు చిక్కక నాటలేదు. నారుమట్టు తుపా
నుకు జలమయ మగుట, కొన్ని నారుమట్టు మిడతలవండు నాశ
నము చేయుట, కొన్ని నారుమట్టు విత్తనములు తుపానుకు
చెడుటచే పలుచనయగుటయే కారణములు. నారు కాటక
వివిధముగ నేర్పడినది. సారవంతముగ భూము లే నాడును
బంజరుగ తెట్టుకొనుటకు రైతు లిచ్చగింపరు. ఈ ప్రత్యేక
సందర్భమున అట్టిభూములకును రిమిషనుల నొసగవలయును.

శి యో ర్థ ము లు

ఈ వత్సరము జూలై, ఆగష్టుమాసములలో గల ఆధిక
వర్షములకు మెరకభూములలో పైతము రైతులు కొన్నిచోట్ల
వరిపైరు పెట్టిరి. డెల్టా మిశ్రమ మని సాకు జెప్పటకును పిలు
గలరు. అట్టి సందర్భముల నీయేడాదియందు వదలి శిక్షార్థములను
మానవలెను.

త్ర వ్య ప ను లు

శరగు ముఖ్యసమయముననే యీతుపాను సంభవముగుట
పెద్దకాలువలు అసంపూర్తిగ పనులు జరిగియు వూడిపోయెను.
చిన్నకాలువల పను లేమాత్రమును జరుగలేదు. చాలచోట్ల
చిన్నకాలువలును గండ్లుపడి పోయినవి. కాన ప్రతికాలువయు
త్రవ్వట - కట్టలమరమ్మతులను శ్రద్ధవహించి మరమ్మతుచేయ
వలెను.

ఏలూరు రై వెనకాలువలు పలుచోట్ల గండ్లుపడుటయు,
కట్టలధ్వంసాకృతిగ నీటివేగమున కరగిపోవుటయు సంభవ
మాయెను. జలహీనముగ ప్రతిచోటను రాతితో రిటిట్ మెంటు
చేయనిచో వరియొక యీ మోస్తరు తుపానుకు కట్టలు
గంగాస్త్రయ మగును గాన ప్రత్యేకశ్రద్ధ తీసుకొనవలెను.

త్రవ్య పనుల రేట్లు

ఏతేట శాన్షను మొత్తములకు కంట్లాట్టరుల దొరక
లేదని తిరిగి బొక్కసమున గలుపుకొనుచున్నారు. రైల్వే
కంపెనీవారు, లోకల్ పోస్టులవారు, వ్యవసాయదార్లు ఇచ్చు
రేట్లయినను ఇరిగేషను డిపార్టుమెం టిచ్చుటలేదు. రెండు
మాసముల కాలపరిమితిలో తొందరగ జరుగవలసిన పనులకు
న్యాయముగ మోచ్చురేట్లు ఇవ్వనిది పనులు కావు. బిల్డింగుల
రేట్లు రివై జూచేసినట్లు త్రవ్వపనులకు చేయుటలేదు. అందువలన
పనులు జరుగుటలేదు. జరిగినపనులు, కాగితముమీద మాత్రమే
జరుగుచున్నవి. ఖచ్చిత మగురేటు నిచ్చి, నిక్కచ్చియగు పని
పుచ్చుకొనవలెను. తక్కిన సందర్భము రేట్లున్నను, యీసంవత్స
రమునైన రేట్లు మోయజేయనిది పను లేమాత్రమును జరుగ
నేరవు.

రైతు కంట్లాక్కరు

పంటకాలువలు యూనిట్కు రు 8—10—0 వా॥
రైతు కంట్లాక్కరుల కిచ్చుచున్నారు. వారికి యూనిట్కు
5—7—0 లు అనుచున్నది. ఈ ఒడబాటుకు దురదృష్ట
వంతులగు కాలవచివర రైతులుమాత్రమే లోబడుచున్నారు.
వారిలో నైతము నష్టమును భరించుటలో తక్కినవారు కలసి
రానప్పుడు మానుకొనుచున్నారు. ఇట్టి ప్రత్యేకావసరములలో
నైనను, ఈ పద్ధతిని మానవలెను. లేనిచో పనులు నిలచిపోయి
శ్యాంక్షను మొత్తమును బొక్కసములో కలుపవలసి వచ్చును.

బు డ మే రు

కృష్ణ తూర్పు డెల్టాలో బుడమేరు అనునది యొకటి
యున్న దనియు, దాని క్రూర ప్రవాహము నుండి రైతులను
కాపాడవలయుననియుప్రభుత్వపు దృష్టిలోలేదని చెప్పవచ్చును.
అందువలననే రైతులు, తమపొలముల రక్షణకొరకు సంవత్సర
ముల తీరుబడిగా చాలచోట్ల బుడమేటి తీరవాసులు వేలకొలది
ద్రవ్యముతో శ్రమపడి జమీయారులవి స్థరివలె కట్టలను నిర్మించు
కొని నూతియొడ్డుబిడ్డవలె జాగ్రత్తగా మెలగుచుండిరి. ఆకట్టలు
యీతుపానుకు చాలవరకు నాశనమైనవి. అట్లు నష్టపడినపండు
ర్భములతో విచారించి సదరురైతులకు ద్రవ్యసహాయము చేయుట
ప్రభుత్వవిధానక ధర్మము.

(బుడమేటిని రివర్ కన్సర్వేన్సీ ఆఫ్ఫీసరేండ్ తీసుకొనుట
తీసికొనకుండుట—యనువిషయము పిమ్మట యోచించుకొన
వచ్చును.

ప్రత్యేకోద్యోగములు తుపానువలన యీ డెల్టాలోగలిగిన
కాలవలనష్టమును జరుగవలసినపనులను ఎప్పి మేటుచేయుట కీ
నవంబరు నెల మొదటివారములోనే ప్రత్యేకసిబ్బంది నియమింప
బడునని వింటిమి. ఇంతవరకు వారు పనిలో ప్రవేశింపలేదు.
చెంటనే వారిని వారిపనులలో ప్రవేశ పెట్టు టావశ్యకము.

కానూరి వెంకటాచలపతయ్య.

సెకండరీవిద్య- దేశభాషలు

దేశభాషలలో విద్యనేర్చుటకన్న ఉత్కృష్ట విధానము
మరేదియు గనబడదు. మన హిందూదేశములోని విశ్వవిద్యాల
యములలోదప్ప తక్కిన పాశ్చాత్యదేశ విశ్వవిద్యాలయములయం
దన్నిటియందును సాధారణముగా దేశభాషలయందే విద్యనేర్చు
చున్నారు. హిందూదేశ విశ్వవిద్యాలయములలో ఒక ఆంగ్ల
భాషతప్ప తక్కిన విషయము లెల్లను మాతృభాషలో బోధించుట
ధిందుటకు లేని యాస్పదములేదు. దేశచరిత్రను, గణితశాస్త్ర
మును ప్రకృతి శాస్త్రములనుమాదా ఆంగ్లభాషలో బోధించుట
కన్న దేశభాషలోబోధించిన విద్యార్థులబుద్ధివంతములను త్వర
లో నాకరించును. దేశభాషలలో బోధించుట కష్టమని చె
ప్పట, విద్యబోధించువారి అశక్తతను చెబుటను గాని వారియొ
క్క పాండిత్యము నెంతమాత్రమును చాలజాలదు. దేశభాషల
లో విద్య బోధించు పద్ధతి మన దేశములో లేదు గనుకనే యీ
న్నత విద్యావిషయములను బోధించు పుస్తకములు అరుదుగను
న్నవి. గ్రంథకర్తలకు బ్రోత్సాహములేదు. ఎవో కొన్ని పత
లో, నాటకములో వ్రాసి కాలము గడుపుకొనుచున్నారు. గ్రంథకర్తలు ఉన్నత విద్యావిషయములను బోధించు పుస్తక
ములను వ్రాయ నశక్తులే వ్రాయకపోలేదు. కాని తగు ప్రోత్సా
హము లేనందువలనను అంత శ్రమపడి వ్రాసిన వారిపుస్తకముల
సుపయోగించువారు లేనందునను యింత కాల మూరకయో
న్నారు. ఈదినము దేశభాషలో విద్య గరపుటకు ప్రారంభించిన
రేపటిదినమే తగు పుస్తకములు వెలువడును.

దేశభాషలో విద్యనేర్చు విషయమై యుపాధ్యాయులు
అశ్రద్ధ వహించుట భావ్యముకాదు. ఇంతవఱకును ప్రభుత్వము
వారి యుత్తరపులేనిది దేశభాషలలో విద్యగరపుట కాస్తద
ము లేదని చెప్పుట కొక సాకు యుండినది. ఇప్పుడు ప్రభుత్వ
మువారు విధిగా దేశభాషలలో నేర్పవలయునని శాసించక పో
యినను, దేశభాషలో విద్యనేర్చు విషయము అయాపాతకాల
వ్యవస్థాపకుల (మేనేజరు) దయకు వదలి యు న్నారు
పాతకాలల వ్యవస్థాపకులెల్లరును 1 నాలుకాపినహాస్తము దిగిమిం
గులగున ప్రభుత్వమువారిసంగిన అనకాశమును వృథాపుచ్చక
దేశభాషలలోనే విద్యబోధించుటకు తప్పక ప్రారంభింపవలయు
నని ప్రార్థించుచున్నాము. దేశభాషలో విద్యనేర్చుటకు ప్రారం
భించిన అనేకగ్రంథకర్తలకు బ్రోత్సాహమునగి పనిగల్గించిన
వారందరు. మాతృభాషలో వివిధవిషయములకు సంబంధించి
గ్రంథములు అభివృద్ధిచేందుకు సహాయపడినవారగుదురు
విద్యార్థులు సుకరముగా విద్య గ్రహింపగలుగుటకు ఆస్తదమొన
గినవారగుదురుగాన పాతకాలలవ్యవస్థాపకులు దేశభాషలో
విద్యార్థులకు విద్య గరపుటకు త్వరలో తగు యోర్నాటుగావెంతు
రని నమ్ముచున్నాము.

విద్యార్థులెల్లరును మాతృభాషలోనే దేశచరిత్రను, గణి
తశాస్త్రము, ప్రకృతిశాస్త్రములను బోధించవలయునని కొరిప
యపాధ్యాయులు వ్యతిరేకముగా చెప్పటకు పిలులేదుగనుక
విద్యార్థులెల్లరు పాశ్చాత్యవిద్యావిధానమోహమును వదలి మాతృ
భాషలోనే విద్యనేర్పవలయునని కోరుదూ, తమ పరిష్కారాత్మక
పత్రములను మాతృభాషలోనే చెప్పించుకొని మాతృభాషలోనే
ప్రభుత్వత్తరముల వ్రాసి, మాతృభాషలో విద్యనేర్చుకొనుట
యందు హితు గలదనియు ప్రభుత్వమువారికి చాటి రాక్షావు
సంవత్సరమునుండి దేశభాషలోనే విధిగా విద్యనేర్పవలయునని
ప్రభుత్వమువారు శాసించుటగానచేసి, మాతృభాషపైగల అపూ
ర్వప్రేమను శిష్టక జెల్లడించి కృత్యక్షులగు కావలయునని అం
ధ్రదేశ విద్యార్థుల సంఘరసి ప్రార్థించుచున్నాము.

జమ్మలమడుగు
నెల్లూరు రామకృష్ణశాస్త్రి.

కాన్పూరు కాంగ్రెసు- అసహాయోద్యమము

(యాకూబు హుస్సేనుగారు)

కాన్పూరు కాంగ్రెసులో పూర్తిగా స్వరాజ్యములే యుందు రనుటకు సందియము లేదు. పాట్నా తీర్మానములు తప్పక నామోదించబడును. స్వరాజ్యపక్షము దేశీయ మహాసభ (కాంగ్రెసు)గా మారిపోవును. ఇకముందు ప్రత్యేకపక్షముగ నుండును. ఇప్పుడు స్వరాజ్యపక్షము పేరిట జరుగుచున్న పని యికముందు కాంగ్రెసు పేరిటనే జరుగును. మహాత్మాగాంధీగారు నానాటికి ఊహించుచున్న బహిష్కారవాదులను గమనింపరాని అల్పసంఖ్యకులై పోయెదరు. కాంగ్రెసు విధానము నమలుజరుపుటకుగాని, స్వరాజ్యపక్షము వారిని కాంగ్రెసులో నొక తెగగా భావించుటకుగాని వీలులేదు. ఈపరిస్థితులలో గాంధీగారు గాని బహిష్కారవాదులుగాని శాసనసభల చేరుటకు మతేధర్మముగ మనస్సున్నదిగ నిష్ఠములేనివారయినచో కాంగ్రెసులో నుండుటకే తావులేదు.

అసహాయవాద కాంగ్రెసునకు 1920 నెవ్వరినూ మునుండి 1924 డిసెంబరువరకు నూత్రధారుడుగ నుండి యీసంవత్సరము అధ్యక్షుడును సారథిగనుండిన గాంధీమహాత్ముడు కాన్పూరులో వచ్చుట విడిచిపెట్టవలెను. శ్రీమతి సరోజిని నాయుడుగారు 1926 సం॥ అధ్యక్షురాలుగ నుండును. ప్రస్తుత స్వరాజ్యపక్ష నాయకు డగు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు స్వరాజ్య కాంగ్రెసు నడపించు సారథిగ నుండును. నెహ్రూగారు బుద్ధిబలము బోధార్థములు గలవారని వారియెడల నాకొంతయు గౌరవము భక్తి ప్రేమ గలదు. అయినను జయప్రదముగ కార్యము సాధించు సేనాని కుండవలసిన సమర్థత వారిలో లేదని నాన భయపడుచున్నది. క్రమవిధి ధర్మము ప్రవర్తించినందులకు శిక్షింపవలెనని పిచ్చి బెదిరింపులు చేయుటవలన దేశబంధుదాసు గారు ముఖ్యముగా దేశిని గూర్చి నొక్క చెప్పవలసివో, ఏనాడు మున్నె స్వరాజ్యపక్షమును శత్రువులుగూడ మెచ్చుకొనుచుండి రో అట్టి శిక్షణకే లోపము వచ్చినది. స్వరాజ్యపక్షములో కొందరు ముఖ్యులు బహిరంగముగా తిరుగుబాటునొచ్చిరి.

అసహాయోద్యమము విడిచిపెట్టవలసిన ఆవశ్యకత

జక ఉద్యమము జయమొందవలెనన్న నైసికల నడపించునాయకుని సమర్థతపై నాధారపడియుండును. మహాత్ముని పంటి అసహాయసమర్థుడు నాయకుడుగా నుండకుండచో కాంగ్రెసుసభ ప్రమాదకరమగు అసహాయోద్యమమునకు గడంగియుండకుండును. అట్లుకాకమున లేనిచో రిఫ్యూయ్యమము, జగ్గులులేనిచో ఈశిష్టతగవు కామలపాపాలేనిచో తురుష్కవిజయము, రజాఖాను లేనిచో పెన్నియను స్వపరిపాలన యుండకపోవును. ప్రజలకు మహాత్మునియందు అపరిమితమగు విశ్వాస ముండెను కావున అతను చెప్పినచోప్పున సందేహింపకుండ అందరు నొగ్గిరితీరి ప్రవర్తించిరి. కాననోల్లంఘన ఆయుధములుగల అసహాయోద్యమమైననాయకత్వమును మహాత్మునివద్దనుండి లోలగించి పండిత నెహ్రూగారికి నిస్సందేహముగ నీయగలరా?

ఈ ప్రశ్నచాలమందికి నవ్యుత్పత్తియందు, అసహాయోద్యమమైన మింకను సజీవమైనదిగను శాసనోల్లంఘనము పలుతరమగు ఆయుధముగను నమ్మకతో మాట్లాడుచున్నానందున. అసహాయోద్యమము పట్టుత్వములేనిదెందు కొందరు స్వరాజ్యయులు బహుకొనినట్లుగా శాసనోల్లంఘనము కేవలము ఎన్నికల ప్రచారపుబాటకై మైనచో నికను వాటి నవలంబించి ప్రపంచమంతట ఎగతాళిగా నేలయుండవలెనో దౌర్జన్యరహిత ఆసాయోద్యమ మను యానూతనసాధన మెట్లు సిద్ధించునాయనిగంపెదాకేతో ప్రపంచమంతయు నెరుగుజూచుచుండిరని భావకముందుకొందురుగాక. మహాత్ముడుసృష్టించిన యీ ఉద్యమమునం దెంతయో లాభముండునని యింగితజ్ఞులు ఆశంగియుండిరి. అఉద్యమమును నాయకుడు సరిగా కొనసాగించి యుండినచో అప్పట్లప్పుట జరిగిన సల్పవిషయముల పాటించి బుద్ధియు గోల్పోకుండినచో యామహాద్యమము తప్పక జయమొందెడిది. ఈ ఉద్యమము గెలిచినచో పాలితులైన జాతి వారు నిరాయుధులైనను సక్రమమార్గముల సరిపాపించుకొనియున్నచో అసహాయ ధర్మముగలయెట్టిజాతి నైనను ఓడింపగలరని ప్రపంచమంతట విదితమయ్యెడిది. అట్టి మహాత్మని మనకు ప్రపంచమంతటగూడ పేరుజేయునట్లుపయోగించుకొను అవకాశమును భారతదేశము 1922 సం॥ అసహాయోద్యమమును విడిచిపెట్టినపుడు గోల్పోయినది.

దేశబంధు వాసుగారి నాయకత్వము (క్రింద వంగియు లుగ్గరి. సి. కె. ల్లా రు గారి, నాయకత్వము క్రింద మహారాష్ట్రులు, కన్పూరి రంగయ్యంగారి నాయకత్వము క్రింద మదరాసుయులును కలకత్తాలో మహాత్మునితో ఈ ఉద్యమమునకు వ్యతిరేకముగ హోరాహోరిగ పోరియుండిరి. అట్టివారిచేతికే యీ ఉద్యమము నప్పగించుట గొప్పదురదృష్టము. వారే దేశమంతయు ఉద్యమమున కనుమలముగనున్నదని నాగపూరు సభలో గుర్తించి తప్పనిసరి యగుటచే తాముగూడ అందు పాల్గొనిరి. మరల మహాత్ముడు జెయుటలో పడగనే తిరుగుబాటు జేసి, స్వరాజ్యపక్షమును లేవదీసి అసహాయోద్యమమును చావగొట్టిరి. అట్టి పీరు ఉద్యమ ప్రాణమును పోగొట్టి కేబరమును నిలిపియుంచదలంచుట విచారకరముగ నున్నది.

స్వరాజ్యపక్ష పతనము

రాజకీయములలో గూడ ధర్మముండవలెనని బోధించి భారతదేశ రాజకీయములను మహాత్ముడు కుభ్రపరచెనని భావించెదము గాక. కావున ప్రస్తుతపరిస్థితులను న్యాయముగ గమనింకము. ప్రభుత్వము వారితో సహాయనిరాకరణముజేయు సాధనమిరుపయోగముగవిడిచిపెట్టబడినదని ఒప్పుకొందుము గాక. స్వరాజ్యపక్షమువారు జాహూలో నిర్ణయించుకొనిన సంతక అనవరత ప్రతిష్ఠాంధన విధానమునుండి మరలినట్లుల ఒప్పుకొనుచున్నార. వారు కొన్ని గ్రాంటుల సంగీకరించుటయు, కొన్ని శాసనసభోపసంఘములలో సభ్యులుగ నుండుటయు, ఇద్దరు ప్రముఖులు భారత శాసనసభోద్యక్షుడుగనుక మధ్యరాష్ట్ర ప్రభుత్వమునందును ఉద్యోగమును స్వీకరించుటయు ప్రభుత్వముతో సహకారము జేయుచు సరస్వరంగములను, వీలయినంతవరకేనని అవలంబించుటయు స్పష్టమగుచున్నది. ప్రభుత్వమువారియందు నేమైన మార్పునూచన గాన్పించినచుండనే యిటులు చేసెదమని స్వరాజ్యపక్షమువారు తెల్పియుండిరి. అనగా యితరులను స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రభుత్వమును కోరినది, తాము నామక అవలంబించుచున్న అసహాయవిధానము నుండి సహకార మార్గము నకు మరలుటకు ఆత్మగౌరవ ప్రతిష్ఠలకు భంగము కాని మార్గమును చూపించవలెనను కోరిక తప్ప మరేయియు గాదు. కీర్తికేషులైన దేశబంధుదాసుగారు స్వరాజ్యపక్షమును నిర్మించినపుడు శాసనసభలోనికి బోయి వాటిని ధ్వంసము చేసెదమని చేసిన ప్రతిజ్ఞ యెక్కడ? యీ అశుభతన మెక్కడ?

అసహాయోద్యమమువలన దేశమునందు అత్యంత ప్రబోధము కలిగిన విషయము నెవ్వరును కాచనజాలరు. ఆచారమున వచ్చుచున్న రాజభక్తి నిర్మూలమై ప్రజలకు బ్రతిభ ప్రభుత్వమునెవల విశ్వాసము పూర్తిగా నాశనమయ్యెను. పరాధీన భావము లోలని అసహాయభావ మేర్పడెడిది. ఇందువలన యీ దేశ పరిపాలన విషయమున భారతదేశము ఇంగ్లాండును సహకారముతో పనిజేయజాలవు. అప్పువప్పుడు యేదో యొక పక్షము ఒకప్పుడు లిబరలు పక్షము మరొకప్పుడు బ్రాహ్మజాతర పక్షము, కొన్ని రాసున్న రిస్ససాన్నిపు సహకారపక్షము, కొన్ని పరిస్థితులలో స్వరాజ్యపక్షము ప్రస్తుత ప్రభుత్వముతో సహకారము జేయవచ్చును. కాని దేశమంతయు ఒక్కసారి దైవసహాయ మున్నంతవరకు సహకారమును జేయజాలవు. ఏదో యొకపక్షము అసహాయోద్యమమును బూటకముగ స్వప్రయోజనముకొరకై యుపయోగించుకొను చున్నంతకాలము భారతదేశ మంతయును ఆమార్గమునకు మరల జాలదు. కాని ఆపక్షము కాంగ్రెసునంతను వశపరుచుకొని తమ కార్యవిధానమునే కాంగ్రెసు విధానముగ మార్చి తద్వారా దేశమంతయును అనుసరించునట్లుల జేసినయడల కాంగ్రెసు అసహాయోద్యమమును పేరుకును ఆచరణయందు గూడ విడిచిపెట్టవలెను.

విదేశసమితి

స్వేషము కమిషనరు రాక

రంగూను, డిసెంబరు 1:— తమ సంఘాక్షేపములను ప్రచారము సలుపుటకై పర్యటనము గావించుచున్న విదేశసమితి స్వేషము కమిషనరు ఎరిక్ టైలురుగారు నిన్ను చెన్నపురినుండి వచ్చి ప్రభుత్వమందిరమువద్ద బసజేసిరి. పిరు మాండలేరుగూడ వెళ్లెదరు. 10వ తేదీన సింగపూరుకు పయనమయ్యెదరు. చెన్నపురిలో 4 దినములుండి ప్రభుత్వోద్యోగులను సభలలో వివరించి 70 మందిని క్రొత్తగా సభ్యులుగా చేర్చితిని అసోసియేటెడు ప్రెస్సువారితో మాట్లాడుచు తైలురుగారు చెప్పిరి. కమిషనర్యుల నాపాధించుచు గవర్నరుగారు జగ్జ్యోతిషభ్యులైరి. (అ.ప్రెస్)

ఆంధ్ర భారత చిత్రకళావదర్య నము, (కాకినాడ)

నానాప్రదేశాగత చిత్రములు ప్రదర్శింపబడుట

ఆంధ్రచిత్రకారుల ప్రతిభ (న్యకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, డిసెంబరు 2:—

ఆంధ్రభారతచిత్రకళా తృతీయప్రదర్శనము పితాపురములో జరుగవలసినది గవర్నరుగారిప్రయోజన మగుటవలన కాకినాడలో పితాపురం మహారాజాగారిచే స్వీయభవమున ప్రారంభింపబడెను. కలెక్టరుష్రీల్లాగారును, డి. బి. నూర్జనారాయణమూర్తిగారును, బిలుసు సాంబమూర్తిగారును, పట్టాభిమాలిని తర ప్రముఖులును వచ్చియుండిరి. అధ్యక్షులగు న్యాయతి గు బొప్పరావు పంతులుగారును కార్యదర్శి కొమ్మిరెడ్డి కేశవరామమూర్తిగారును మహారాజాగారిని ప్రదర్శనమును ప్రారంభింపవలసినదిగొ కోరిరి. మహారాజాగారు కృతజ్ఞతను దెల్పుచు గవర్నరుగారిప్రదర్శనమును ప్రారంభింపజాలనందుల కాశాభంగమును జెప్పిరి. గతవత్సరప్రదర్శనము మద్రాసు, కలకత్తా ప్రదర్శనముల కప్పు బాగుండెనని జెప్పినపుడు యీసంవత్సరప్రదర్శనముఅత్యుత్తమమైనదిగనుండుననియు, కణవస్తుసమదాయము శ్రేష్ఠమైనదిగనూండి, ప్రదర్శనవస్తువు తెల్లముగ వచ్చెననియు మహారాజుగారుజెప్పిరి. ప్రదర్శనమునకు జయముగలుగుగాకయని వారు చెప్పి ప్రారంభించినట్లుల ప్రకటించిరి.

అంతట శ్రీపురుషులు రాత్రివరకును ప్రదర్శనమును జూచుటకు లోపలికి రాగ్రహించువరకును వచ్చుచునేయుండిరి. ఇందు భారతదేశమంతయును చిత్రింపబడినది. పాశ్చాత్యకళయు, ప్రాచ్యకళయు, ఆంధ్ర, వంగ, లాహోరు కళావిశేషములున్నతములైనవి ప్రదర్శింపబడినవి. భారతదేశ మంతలి కళాభిజ్ఞులందరును తమచిత్రములను బహిరి. సంతోషదాయకముగ నుండెను.

హెచ్. మజుందారుగారు వ్రాసిన 'కళాత్మక గానము'ను అందరు జ్ఞాపించి సంభుబహుమానము 116 రూ॥ లు నొసంగిరి. డి. రామారావు బహుమానము 50 రూ॥ లును సి. హెచ్. సత్యనారాయణగారు వ్రాసిన గౌరీకళ్యాణమున కిచ్చిరి. మాల్దే బహుమానమును యస్. జి. తామర సింగ (కలకత్తా) గారి కిచ్చిరి. ఇంకను, నందికోళ్ల గోపాలరావుగారును (కాకినాడ) రామకింకర భాయిజీ, శ్రీమతి కే. లక్ష్మీదేవి, సి. హెచ్. భావ్యకార్లరావు, వి. వి. భాగీరథి, ఏ. ఆర్. అన్నయ, వి. వెంకటరత్నం, జి. మల్లయ్య, దేవి ప్రసాదరాయి ఛౌదరిగారులు గూడ బహుమతుల బొందిరి-ఆంధ్ర జాతీయ కళాకాలపతి వాసీలు దేవినందులకు బహుమతుల నొసంగిరి. తిరువనంతపురం విశాఖపట్నం దంతపుసనులును, తురి జరిపనులును ప్రదర్శింపబడెను. ప్రదర్శనము 7 వ తేదీ వరకుండును. (తంతివా)

రెడ్డిపోలవరం స్వరాజ్యోత్సవము

భవనమునకు శంఖస్థాపనము

తూర్పుగోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ

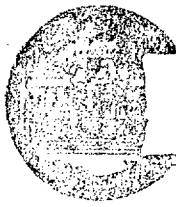
(న్యకీయవిలేఖరి)

రాజమండ్రి డిసెంబరు 2:—రెడ్డిపోలవరం స్వరాజ్యోత్సవ భవనశంఖస్థాపనను దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు డిసెంబరు 2-వ తేదీ ఉదయం 9-45 గంటలకు జరిపెదరు. ఆరోజుననే తూర్పు గోదావరి జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘ సభ్యుల సమావేశము పోలవరములో జరుగును. (తంతివా)

మెయిలు స్టీమరు

బొంబాయి, డిసెంబరు 1:—క్రిందటి నెల 21 తేదీక బొంబాయినుండి తపాలతో బయలు దేరిన "కెజ్జిహింట్" స్టీమరు క్రిందటి నెల 27 తేదీకి పోట్ల వెయిడుకు వచ్చి మహానాడు ఉదయం 6 గంటల కచ్చటనుండి వెడలిపోయెను.

లాయకు ప్రెస్టిన్ కంపెనీ స్టీమరు క్రాకోలియా నేడు బయలుదేరిపోయెను. లెఫ్టెనెంటు కలనల్ టైటు దండకులును మేజరు హెచ్. సి. మార్గనును, లెఫ్టెనెంటు కలనల్ జి. సి. మెక్రేగారును, యస్. నేన్ గంపూగారును దానివిడదగి వెళ్లిరి. (అ.ప్రెస్)

మరణమే చాత్రము

వంటవద్ద ఆశ్రయం: పరమవక్తాములో 17 వందల వంట వేయించుచున్నా మూడు రోజులక్రిందట చీరకు నిప్పంటు కొని చాల గాయములు పడెను. జనరలు ఆస్పత్రిలో చేసిరి.

గోఖలేహాళి ఉపన్యాసములు:— డా॥ జె. హెచ్. విజయనాథుని దేశము 4 వ తేదీ సాయంకాలము 6-15 గ. గోఖలేహాళిలో “విగోపియను చిత్రలేఖన గూర్చి” మాజీకు లాంటిరు ఉపన్యాసము నొసంగెదరు.

గవర్నరుగారి సంచారము:— తూర్పుగోదావరి విభాగపట్నముల సంచారక్రమము నిశ్చయించుచే గవర్నరు గారు సేద్యమధ్యాహ్నము 2-30 గ. ప్రత్యేక రైలుపైని కలకత్తా బోయెదరు. కలకత్తాలోను డార్జిలింగ్ లోను కొంతకాలముండి తిరిగి 16 వ తేదీన మదరాసువచ్చును.

సయాము పాసుపోర్టులు:— ఈదిగవ ప్రభుత్వ ప్రకటన 30 వ తేదీన ప్రకటింపబడినది. ఇండియానుండి బర్మాదేశముగా లేక మలయాదీవులమీదుగా సయామునకు బోద లచిన భారతీయులందరు ఇండియాను వీధులలో పున ఆజ్ఞాపత్ర ములను (పాసుపోర్టులు) సంపాదించుకొనవలెను.

మరణములనివేదిక:— నవంబరు 28 తేదీతో ఆంధ్రప్రదేశ్ మరణములను మరణాంశము సాటునకు వెయ్యిమందికి 48.7 వాళ్ళి నుండెను. అంతకు ముందువారము 45.8 వాళ్ళి నుండెను. కలరావలన ఒకరు ఇకల్లుంజావలన ఒకరు, యి తర జ్వరములవలన 39 గురు చనిపోయిరి. నిరుడుయీవారమున 47.7 వాళ్ళి నుండెను.

ఒక సవరణ:— నిన్నటిదినము ప్రకటింపబడిన న్యాయస్థాన వార్తలలో దక్షిణాంధ్రా ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్ కంపెనీ వారి కేసునందు మూడవ పేరాలో “ద. ఇం. ఇం. కంపెనీ వారికి చిత్తలపాన గ్రామమును నారమిల్లు గలదని” ప్రమాదవశము న ప్రకటింపబడినది. పాతకమహాశయులు ఆగ్రామము విభాగపట్టణ మందలి “చిట్టిలపాన”యని గమనింప గోరుచున్నాము.

రాకపోకలు:— వైకాంటు గోపనగారు, భార్యా సమేతులై పరివారముతో నేడు మధ్యాహ్నము కలకత్తాకు బోయిరి.

ఎల్. రామానుజయ్యగారు, పోలీసు డిప్టీ కమిషనరు, ఫాక్టర్లు ఇంజనీరు మార్చిమగారు, హెచ్. ఎల్. బ్రెయిలవుడు గారు ఇంట్లాండునుండి, నేడుదయము వచ్చిరి.

ఎల్. మాక్ మెక్ లుగారు కేసరిగడకు, కోర్ట్ లిగారు నేలమునకు, ప్రభాకర తంపసు గారు, నిన్న రాత్రి వెడలిరి.

హైకోర్టులో ప్రతికాప్రతినిధుల కొకగడి:— హైకోర్టులో ప్రతికా ప్రతినిధుల ఉపయోగార్థ మొకగడి యిప్పించవలసినదని రిజిస్ట్రార్ గారిని గత సోమవారమునాడు ప్రతి నిధులు కోరియుండిరి. ప్రస్తుతము గడి యేదియు ఖాళీగా లేదని యు.ఎస్.ఎస్.మాషినో దానినిగూర్చి విచారించెదననియు రిజిస్ట్రార్ గారు బదులుచెప్పిరి. అంత వివరములు లైబ్రరీ ప్రక్క నున్న గదిని సూచించగా, రిజిస్ట్రార్ గారు రాగడిని జూచి దాని విషయమై తగయేర్పాటు చేసెదనని వాగ్దానముచేసిరి.

క్రొత్త వెర్షన్

సి. ఇ. వ్రాసుగారు నియమింపబడిరి
సి. ఇ. వ్రాసుగారు, పోలికంపెనీ మేనేజింగ్ డైరెక్టరుని ఈసంవత్సరమునకు మదరాసు పెరిఫుగా నియమించిరి.

వ్రాసుగారు, 1877 సం॥ జన్మించిరి. లండనులో మునిష స్కునినిస్ట్రీయందు పనిచేసిరి. మదరాసు ప్రభుత్వమునందు పరి శ్రేణుల రెండవ సంఘమునందు 1919 పట్టణవర్క్స్ ఆర్థికశాఖల మంత్రియవచారణసంఘమునందు 1923 సం॥ పనిచేసెను. ఇంపీ రియలు డెవలప్ మెంట్ మదరాసుబోర్డు అధ్యక్షుడుగ నుండెను. మద రాసు చేరుకు ఆఫీసామర్న అధ్యక్షుడుగ నుండెను. ఇప్పుడు భాగవతభయము చేంబరు ప్రతినిధిగ నున్నాడు.

హరిద్వారము మద్రాసు ధర్మశాల
హరిద్వారము హిందువులందరికి పుణ్యక్షేత్రము. అచ్చట గంగానది అతిరమ్యముగ నుండును. దక్షిణదేశమునుండి చాలమం ది యాత్రికులు ప్రతియేడు బోయెదరు. కొందరు బడరీనారా యణకు బోయెదరు. ఈ తరచేళ్ళులపొందిభాష బోధపడక పం డాలు పురోహితులచేతులలో బడి చాలయిబృందలపా లగుచుం దురు. హరిద్వారములో నున్న వివిధధర్మశాలలలో మద్రా సీయులకు తావు దొరకుటే దుర్లభము.

కాపున హరిద్వారమునందు దక్షిణదేశపు యాత్రికుల శాకర్మార్గమై “మద్రాసీ ధర్మశాలను” నిర్మింప నుద్దేశింపబడె ను. అందునిమిత్త మిడినవసభ్యులతో నొకసంఘ మేర్పరుప బడెను:

సర్ పి. శివస్వామి అయ్యగారు అధ్యక్షుడు, ఎం. కె. ఆచార్య గారు కార్యదర్శి. సభ్యులు:— గౌ॥ సర్ యస్. ఆర్. యమ్. అల్లా మల్లె చెట్టి, డి. బి. ఎం. రామచంద్రరావు, బి. వెంకటపతిరాజు, డి. బి. టి. రంగాచారి, గౌ॥ కె. వి. రంగస్వామి అయ్యగారు, ఎ. రంగస్వామి అయ్యగారు, ఆర్. కె. మణ్సుగం చెట్టిగారు.

హరిద్వార మునిసిపిలిసంఘమువారు 99 వందలవరకు యాదినవవరతులపై నివేశనమునిచ్చుట కంగీకరించిరి:— స్థలము నిచ్చుటకు రూ 1000 ప్రీమియముగానిచ్చుట. భవనమునిర్మించు టకు ధరావత్తు రూ 2500 లిచ్చుట. రెండేండ్లలో మునిసిపాలిటీ వారు భవనము నిర్మించి ధరావత్తు వాఫనుచేయుట.

సంఘమువారు చందాలు వసూలుచేయుచున్నారు. రూ 2787 వసూలయినవి. అందు రూ 1000 నివేశనమునకు, ధరా వత్తుక్రింద రూ 1000 హరిద్వార మునిసిపాలిటీవారికి చెల్లిం చిరి. ఇంకను రూ 1500 వారికి చెల్లింపవలసియున్నది. త్వర లో నీమొత్తము వసూలుగావలసియున్నది. హరిద్వారనందు మద్రాసీయులకు ధర్మశాల యుండుట చాల సుపయోగకరముగ నుండును. అచ్చటనున్న స్వామిమాధవతీర్థగారు చాల శ్రద్ధగవని జేయుచున్నారు. విరాళములబంపువారు ఇండియన్ బ్యాంకున కుగాని, కార్యదర్శిపేర 46, లింగచెట్టికిపీఠిగాని పంపవలెను. ఈ విన్నపమును శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారును, టి. వి. శేషగిరి అయ్యగారును బలపరచిరి.

ఆంధ్రభాషాభిరంజక సమాజము - పచ్చయ్యపాతశాల-చెన్నపురి

పై సమాజముతరపున శేపు (8-12-25) గురువారము సాయంకాలము 4-30 గంటలకు జూనియర్ ఇంటర్మీడియట్ గాలరీయం దొక బహిరంగసభ జరుగును.

మహారాజశ్రీ పండిత ఇ. భాష్యకాచార్యులువారు ఆంధ్రకవులనుగూర్చి యుపన్యసించురు. మహారాజశ్రీ ఎ. వి. నరసింహము పంతులుగా రధ్యక్షత వహించురు. భాషాభిమాను లెల్ల విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

గన్నవరపు సత్యనారాయణ మూర్తి కార్యదర్శి.

తాళపాటె ఆయుర్వేద వైద్యశాల

మాగ్రామములో విభాగపట్నం తాలూకాబోర్డువారు ఒక ఆయుర్వేద ధర్మ ఆనుప్రతి నవంబరు 3 వ తారీ ఖు న స్థాపించి అందున మదరాసు ఆయుర్వేద కాలేజీలో డాక్టరు థి ఆచంట లక్ష్మీపతిగారివద్ద తరీఫీరు ఆయి భీషగ్వరపదము శొం దిన శ్రీయుత పోరూరు సీతారామరావుగారిని డాక్టరుగా నియమించిరి.

ప్రస్తుతంలో యాదుట్టుపట్టంలో యరువది గ్రామములకు తక్కువ కాకుండా ఉండే అశ్వజనమున్న ఒకవిధమగు విష మజ్వరములచే బాధపడుచు వైద్యసహాయము లేక పరితపించు చున్న దినములలో వీరు మాపాలిట ధన్యంతరిబోలె బహునిపుణ తతతో ఆవరపూర్వకముగా గ్రామాదుల వెంబడి చూచుచు వీడ సాదలకు గొప్పసహాయము చేయుచున్నారు.

ఇంగ్లీషు వైద్యముకన్న దేశీయవైద్యము బహుత్వరగా పనిచేయుచుండుటచేత ఆయుర్వేద డాక్టర్లు ఇంగ్లీషు డాక్టర్ల కంటే పట్టటారిపారలకు అవకాశ మెక్కువ యిచ్చుచుండుట చేతను ఇటువంటి ధర్మ ఆయుర్వేద వైద్యశాలలు ప్రతి తాలూ కాబోర్డువారు స్థాపించినచో ప్రజలకు మిక్కిలి లాభకరముగ నుండును.

(ఆయుర్వేదాభిమాని)

నేరము నొప్పించుటకుగాను హింసించుట

పోలీసు సబిన్ స్వెక్టరుపై నారోపణలు
కఠినశిక్ష ఖాయపరుపబడెను

నేరము నొప్పించుటకుగాను ఈతాకు లక్ష్యుడు అను వానిని హింసించెనని, భీమవరము పోలీసు సబిన్ స్వెక్టరుపైనను మరి ఆగ్రరపైనను చేబడిన క్రిమినలు కేసునందు, సెషన్సుకోర్టు వారు విధించినశిక్షపైన ముద్దాయిలు గావించుకొనిన అప్పీలు నందు న్యాయమూర్తి వారరు, న్యాయమూర్తి మాధవన్ నాయ రుగార్లీ దినమున తీర్పుచెప్పును అప్పీలును త్రోసివేసిరి.

కేసు వివరము లేమనగా:— కోర్కా రాజారావుగారు భీమవరమునందు పోలీసు సబిన్ స్వెక్టరుగ పనిజేయుచుండెను. అక్టోబరు 24 వ తేదీన నితడు సినిమాకు వెళ్లెను. సినిమానుండి యే క్యాంపునకు వెళ్లెదరను తలంపుతో వారి యింటిలోనివారు ఒక బట్టలముటను, ఈతాకు లక్ష్యుడు అను యానాదివాని చేతికొని, దానిని సినిమావద్దనున్న రాజారావుగారి కివ్వవలసిన దని చెప్పిరి. అతడట్లేచేసెను. కాని రాజారావుగా రాదినమున క్యాంపునకు వెళ్లకుండుటకు నిశ్చయించుకొని, లక్ష్యుని ద్వారానే సదరు బట్టలముటను తిరిగి ఇంటికి పంపిరి. ఇంటివద్ద జూడగా, ఆముటలోని బట్టలలో పట్టుబట్టు గానిపించలేదు. దానిని లక్ష్యుడు అపహరించెనను తలంపుతో, ఆబట్ట వెచ్చలనుంచినది చెప్పవలసినదని సబిన్ స్వెక్టరు రాజారావుగారు లక్ష్యుని పట్టు కొని కొట్టిరి. అతడు తానెరుగననియు 6 వ ముద్దాయి తీసుకొ నెననియు చెప్పెను. ఆముటలను విశ్లేషింపక, లక్ష్యునిని, పోలీ సాస్టేషనునకు తీసుకొనిపోయి, ఆరాత్రి ఒక ఇనుప కమ్మికకట్టి యుంచిరి. మరునాడు తిరిగి రెండుపాళు కొట్టిరి మధ్యాహ్నం 11 గం॥ వరకు నిది జరుగుచునే యుండెను, అప్పుడు, అచ్చటి యానాడు లందరును సబుమేస్ట్రీలు వద్దకువెల్లి చెప్పకొనగా నాసబుమేస్ట్రీలు పోలీసుస్టేషనునకు వచ్చి, అచ్చట చెబ్బులతిని నడువలేక బాధపడుచున్న లక్ష్యుని తనకోర్టునకు గొనిపోయెను. కృష్ణాజిల్లా సెషన్సుజడ్జి ఈ కేసును విచారించి, మొదటి ముద్దాయియగు సబిన్ స్వెక్టరు రాజారావునకు ఆరునెలల కఠిన శిక్షను మరి ఇద్దరు ముద్దాయిలకు మూడేసి మాసముల కఠిన శిక్షను విధించెను.

సెషన్సు జడ్జి తీర్పుపై హైకోర్టున కీయప్పీలు చేయబ డెను. 1 ముద్దాయితరపున సర్. కె. వి. రెడ్డియాయుడుగారు హాజరై వాదించిరి. ప్రాసిక్యూషనుతరపున అడ్వొకేటుగారు వాదం చిరి. న్యాయమూర్తులు ముద్దాయిలతరపు వాదనల నంగీకరింప కఅప్పీలు త్రోసివేసిరి.

అమలాపురం (ఒక విలేఖరి)

ఒక విండు
నవంబరు 26:— మాసబుకోర్టు ఆక్టింగు జడ్జిగారియన మ-రా-రా-క్రీ, కోటనట నరసింహం పంతులుగారు తిండివనము నకు మనసబుగా బదిలీ చేయబడి నందున యీనెల 21 వ తేదీ శనివారంజాన యిక్కడ న్యాయవాదు లందరును మీటింగు చేసి వారికి టీపార్టీని యిచ్చి వారిని గౌరవముచేసిరి.

హరిస్థానే మహారాజశ్రీ అడవికొలను భీమేశ్వరరావు పంతులు బి. ఏ. బి. యల్ గారు అప్పాయింటు కాబడి నిన్నటిరోజున చార్జీ పుచ్చుకున్నారు.

యూనియన్ బోర్డు
ఈనెల 28 వ తేదీని మా యూనియన్ బోర్డు ప్రెసి డెంటు శ్రీ నడింపల్లి సుబ్బరాజుగారి ఆధిపత్యము క్రింద యూనియన్ బోర్డు మీటింగు జరిగెను. ఇంతవరకు యూని య్ బోర్డు బాకివున్న పాతబాకీలు రమారమి రు 3000/-లు వసూలుచేయుటకు ఒక బిల్ కలక్టరును స్పెషల్ గా అప్పాయింటు చేసిరి.

ఆదింమాంధ్రస్కూలులు

ఇక్కడకు 4 మైళ్ల దూరములోనున్న అనాతవరములో ఆదిమాంధ్రుల నిమిత్తము ఒకస్కూలు కట్టబడెను. దానికి తాలూకాబోర్డువారును, గవర్నమెంటువారును, పితాపురం మహాజనాదును సహాయ మొనర్చిరి. అనేకమంది ప్రాప్య ణుల దానికి యొక్కవగాను మనస్ఫూర్తిగాను చందాలిచ్చిరి. ఈ స్కూలును యీ నెల 22 వ తేదీని రాజమండ్రి తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటువారు శ్రీ పోకల గోవిందరావుసాయుడు గారు తెరచిరి. దీని జయమునకు కొరణము మాజిల్లా లేబరు తహశీల్ దారువారగు మహారాజశ్రీ మాదిరెడ్డి గణపతిరావు నాతడుగారి ప్రోత్సహ పుణ్యవున్నది.

సహజ-కేలూరు వివాదము

(0) రాజీవ్రయములు

గౌరవముగ సహకారమా లేక రిస్వాసివు సహకారమా?

(ప్రేమ)

బొంబాయి, డిసెం 2:-

పండిత మోతీలాలు సహజ-కేలూరు జిల్లా మెయిలు లో నిన్న 1 గంటకు వచ్చిరి. వారు ముందు జయకరు, కేలూరు గారలతోను సరోజినీ నాయుడుతోను మాట్లాడి రాత్రికి గుజరాతు మెయిలులో మహాత్మాగాంధీతో సంప్రతించుటకు సభ్యులకి పయ: మైపోయిరి. పండిట్ మరల శుక్రవారము నాడు బొంబాయికి తిరిగివచ్చెదరు. ఆరోజు సాయంత్రమే బహిరంగ సభలో నుపన్యసించును కేలూరు, జయకరుగార్లతో సంప్రతింపునీతిములను తనకితని మరల వివరించును.

సంధి సమకూరునా?

స్వరాజ్యపక్షమునకు దిరుకత్తులవారికిని సంధిగుడురు శుభ చిహ్నము లేమియును గాన్పించుటలేదు. కేలూరు, జయకరు గారలు పార్టీలోనేయుండి స్వల్పసంఖ్యాకులగు లగుటచేత తమయభిప్రాయములను బోధించుటకు హక్కుగలదను విషయమును పదలకొన నిచ్చునొనకున్నారు. పండిట్ గూడ స్వల్పసంఖ్యాకులకు వాక్యాన్విత్ర్యము నిచ్చుట యేమని యిష్టములేక పట్టుదలతో నున్నారు. జయకరు కేలూరుగారు రిస్వాసివు సహకార ధర్మమును విడనాడునెడల, దాగుగారు ఫరీదుపూరులో ప్రతిపాదించిన గౌరవనీయ సహకారవిధానమును పండిట్ యొప్పుకొనునట్లు: డెలియించును. గౌరవనీయసహకార మన్న సరిగా అర్థమేమో యని భేదాభిప్రాయములు గలవు. మంత్రిపదవుల సంగీకరింప గూడదనియు, ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానమును, ప్రభుత్వమువా లేదో జాతీయభావముల కనుగుణముగ సహకారభావమును గనువరచిన తప్ప పనిజేయరాదనియు యీ గౌరవనీయ సహకారోద్దేశ్యములై యుండెను. ప్రభుత్వమువారు జాతీయోద్దేశ్యములతో సహకారము జేయునట్లుండిన చాలునని స్వరాజ్య పక్షమువారి అభిప్రాయము. అనగా ప్రభుత్వమువా లేదో రాయలు కమిషనులో మరొకయేజెన్నీనో నియమించి ప్రభుత్వనిర్వాహమును సంస్కరించునట్లు జేసిన చాలుననియే చెప్పవచ్చును. ఏదోవిధముగ ప్రభుత్వమునుండి సహకారము రాకున్నయెడల స్వరాజ్యపక్షవిధానము సేమియు మార్చ నక్కరలేదని పండితమోతీలాల్లీ దృఢముగ నున్నా డందురు.

ప్రభుత్వమువా లేమి చేసిన నుసరే ఉద్యోగము లంగీకరించు విషయమున గల నిష్కేషమును తొలగింపవలె ననియు, ఇందువలన పార్లమెంటు ప్రతిష్టంభములు మున్నగువానిని వదలి పెట్టుమనిగాని, యేమరతులతో నైనను ఉద్యోగముల సంగీకరింపవలెనని గాని లేదని రిస్వాసివు సహకారవాదుల యభిప్రాయము.

అభయంకరుగారి అభిప్రాయములు

అభయంకరుగారు యం. యల్. ఏ. నవంబరు 29వ తేది రాత్రి ఒక పెద్దసభలో సాగపూరునకు దువన్యసిండు మంత్రి పదవుల సంగీకరింపరాదని యుద్బోధించిరి. డాక్టరు ఖతే యం. యల్. సి. గారధ్యక్షత వహించిరి. అభయంకరుగారు పక్కామూడుగంటలు మాట్లాడిరి. ఒకగంట సభికుల ప్రశ్నలకుప్రత్యుత్తరము లిచ్చుటతో సరిపాడెను. సభికులలో ముఖ్యులగుస్వరాజ్య పక్ష సభ్యులు డాక్టరు మూంజీగారుగూడ గలరు.

పండిత మోతీలాలు సహజ-కేలూరులో తమ కవచమును గల్లుటవలన నీ వివాదము బయలుదేరెననికేలూరుగారి ప్రభుత్వపక్షిఅభయంకరుగారు నడివిరి. స్వరాజ్యపక్షముయొక్కయూదేశముయొక్కయూదేశముననే వ్యక్తిలాభములన్న నెక్కువగ జూచుకొనవలె నని అయన గోతెను. మంత్రిపదవుల సంగీకరించుట యనగా ద్వంద్వవిధానప్రాతిహత్యమును బిడి మరల దానికి తీవ్రము నొసంగి బ్రతికించుట యగును. అని అయన యుద్బోధించెను. పండిత సహజ-కేలూరు యింకను క్లిష్టములెక్కువగాకుండ నావుటకు ఆ రాష్ట్రమునందు పంచారమునకు బయలుదేరెను గాని అసహాయవాదులను చేరబట్టుటకు గాదు, కేలూరుగారును ఇతరులును రిస్వాసివు సహకార మను జీవితోపేషి తద్వారాఅసలు సంగతి కచ్చి ప్రజలను "మంత్రిపదవులు,నిగ్నివ్యతిపు కాన్పిలరు లేదవు లంగీకరించుటే ని చెప్పి చెడలోవ ద్రిష్టమన్నారు. అట్లు ఉద్యోగముల సంగీకరించుట రిస్వాసివుసహకారముగాక ధోగో పానిసలనై సహకారము జేయుట జరుగును.

కేలూరుగారు 'కేసరి'లో వ్రాసినదానిని అధ్యాయమును పద్యమును గూడ జూపి కొంతకాలముక్రింద నిరసించినదానినే యెట్లు ప్రోత్సహము జేయుచున్నదియో అయన చూపెను. మంత్రిపదవుల నెందు కంగీకరింప వలెనో యేమి జేయవలెనో రిస్వాసివు సహకారవాదులలో నెట్టి ప్రతిపత్తి యును లేదు.

గోతేమేము సారసియు ధర్మముకొరకును తాను తన ముక్తులను ప్రతిఘటించవలసి వచ్చె నని అభయంకరు గారు చెప్పిరి. ద్వంద్వవిధానమును పని జేయవలదనియు, జయము గాన్పించునపు డుద్యమమును విడువవలదనియు, ప్రజల నుద్బోధించి ఆయనను సభ్యులు ప్రశ్నలడుగగా ప్రత్యుత్తరము లిచ్చెను. సభరాత్రి చాల ప్రాధుపోయి ముగిసెను.

రంగూను, డిసెంబరు 1:- నిన్ను చెన్నపురినుండి వచ్చిన "ఎరిన్ పూరా" స్త్రీమరుగు దారిలో పిడుగుచెబ్బు తగిలినది- కాని ఓడకుగాని ప్రయాణికులకుగాని అపాయము జరుగలేదు. (అ. ప్రె.)

ఎక్సైజు పన్ను రద్దుజేయుట

అహమ్మదాబాదు మిల్లు యజమానుల సంఘ కృతజ్ఞత

అహమ్మదాబాదు, డిసెంబరు 2:-మిల్లు యజమానుల సంఘాధ్యక్షుడు యీ క్రింది తంతివార్తను వైస్రాయిగారి వై) పేటు సెక్రటరీకి డిల్లీకి బంపెను:-

"వైస్రాయిగారు ప్రత్తి ఎక్సైజు పన్నును రద్దుజేసి సకాలమున తోడ్పడినందులకు మాసంఘము కృతజ్ఞతాభివందన ముల చెబుచున్నది."

ఆయనయే యీక్రింది తంతిని బొంబాయి గవర్నరు వై) పేటు సెక్రటరీకి బంపెను. "ప్రత్తి ఎక్సైజు పన్ను రద్దు జేసినది సకాలమున సుకరముగ వచ్చినది. గవర్నరుగారు మిల్లుయజమానుల పక్షమున తోడ్పడి యీసహాయము జేసినందులకు యీ సంఘముయొక్క కృతజ్ఞతాభివందనముల చెబుపగోరుచున్నాము. (అ. ప్రె.)

ఇండియా సిలోను సమ్మేళన వాణిజ్యసంఘము

కలకత్తా, డిసెం 1:- ఇండియా సిలోను సమ్మేళన వాణిజ్య సంఘము వారి సాంవత్సరిక సభను డిసెంబరు 14 నామ వారము నాడు రాజప్రతినిధి రాయల్ ఎక్సెన్సిబిలో ప్రారంభము చేయించును. బెంగాలు గవర్నరు కూడ అప్ప డక్కడ నుండును. (అ. ప్రె.)

మహమ్మదీయవిద్యాసభ

సర్ అబ్దుల్ కయ్యూంగారు అధ్యక్షులు

అలిఘరు, డిసెంబరు 1:-వచ్చే క్రిస్టమును వారములో అలిఘరులో జరుగు అఖిలభారత మహమ్మదీయ విద్యామహాసభను పిహాహులోని నవాబు సర్ యం. అబ్దుల్ కయ్యూం ఖాన్ గారు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి. (అ. ప్రె.)

పవిత్ర గ్రంథసాహెబుపై దాడి

రి మండి అరెస్టు చేయబడుట
అమృతసరు, డిసెం 2:-బ్రిటిషు సెలూచిస్థానములో మీర్జావాయందు పవిత్ర గ్రంథసాహెబుపై దాడిచేసెనని రి మండిని అరెస్టుజేసినట్లు డెలియించున్నది.

అంబాలా కంటోన్మెంటుద్గర్ నున్న నాంచారులో గురుద్వార మంజీయనును అపవిత్రము జేసినట్లు వార్త విని యిదట అకాలీలు చాల వేడజెందిరి. (అ. ప్రె.)

కోటప్పకొండ దేవాలయపుదావా

శ్రీ ఎల్లమందకోటేశ్వరస్వామివారిదావా హిందూ శలి జియస్ యెండోమెంటు బోర్డులో నెం 2889/25 యిది వరకే దాఖలు అయివుండెను. ఇంతవరకు రెండువాయిదాలు ప్రతిపాదులయిన మ|| రా|| శ్రీ రాజా మల్లాజు నెంకట సరసింహారావు బహద్దరుగారు కోరియుండిరి- తిరిగి 1-12-25 లేదీ వాయిదాకుడ ప్రతిపాదులే వాయిదా కోరినందున శ్రీ హిందూ శలిజియస్ ఎండోమెంటు బోర్డువారు మరల ది 21-12-25 లేదీకి వాయిదాజేసినారు.

కిలారు బెల్లయ్య.

గణితశాస్త్రప్రవీణుడు

14 సంవత్సరముల బాలుడు

బెంగళూరు, డిసెంబరు 2.-దక్షిణ హిందూదేశమున

గణితశాస్త్ర ప్రవీణుడగు యస్. రాజనారాయణ అనుబాలు నేడిచ్చుటికెవచ్చెను. ఇతడు గణితసిద్ధాంతములో క్రొత్తక్రొత్త పరిశోధనలు చేసెను. తనపరిశోధనలపై అభిప్రాయ మియవలసినదని యీపాలుడు తానుగావించిన క్రొత్తపరిశోధనలను ఆక్సుఫర్డు యూనివర్సిటీలోని ప్రొఫెసరు హార్డిగారికి బంపెను. ఇండియను యూనివర్సిటీలో పాండవులుకాని డిగ్రీలను సంపాదించుటకైయిప్పుడు బెంగళూరులోనున్న వీనియరు రాంగ్లరు డాక్టరు పరంజిపైగారిని సంప్రదించు చున్నాడు. రాజనారాయణుని వయస్సు 14 సంవత్సరములు మాత్రమే. (అ. ప్రె.)

మనోరమ్యమయిన ఆరంభనాటకము-చెన్నపురి ఎస్.ప్రసేద్ తియేటరులో

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక సమాజము వారు -సలూరు

గౌరవనీయులగు ప్రధానమంత్రి శ్రీ పానగల్ రాజాగారి సమక్షమున

శకుంతల

అనునాటకమును తెలుగున ప్రదర్శింతురు.

1925-వ సంవత్సరము డిసెంబరునెల 12-వ తేది శనివారము రాత్రి 9-30 ఘంటలకు

ఎడవల్లి మూర్యనారాయణరావుగారు-దువ్వంతుడు.

కె. రత్నయ్యగారు-శకుంతల.

1925-వ సం॥ డిసెంబరునెల 13 తేది ఆదివారం సాయంత్రం 5-30 ఘంటలకు

వర విక్రయము

అత్యద్భుతమయిన సాంఘికనాటకము.

మోతే నారాయణరావు జమిందార్, ప్రొఫ్రయిటరు.

శ్రీనాను హోటలు

తెలిగ్రాము

యెస్సేనేడు మద్రాసు

తెలిఫోను 3190

శ్రీవాస్ -మద్రాసు

ఆంధ్రులచే నడుపబడుచున్నది !

అల్పభోజనము ! !

ప్రసిద్ధివడసిన హిందూ బ్రాహ్మణులు భోజన హోటలు

ఫలహారములు గూడ ప్రత్యేకముగా తయారుచేయబడును.

నివాసవసతి ! !

విద్యుద్దీపములు పరికాలు గలవు.

భోజనవసతి ! !

నగరమధ్యమున నున్నది ! ! !

ఆరోగ్యమైన భోజనము ! ! !

ఇతరచోట్లనుండి వచ్చువారికి యోగ్యముగా ఆదర్శక నియమములతో సదుపబడు

హోటలు. హోటలుమార్గమును చూపువారు ప్రతి రైలుదగ్గరకు వచ్చుచుందురు.

అద్భుతమైన యేర్పాటులు

ఇతర రాష్ట్రములనుండి వచ్చు పెద్ద మనుష్యులకు సమయానుకూలముగ ప్రత్యేక

సౌకర్యములు చేయబడును.

రేల్వ విస్తారముగా తగ్గింపబడినవి.

(2497)

ఉక్కుపరిశ్రమకుపసంరక్షణము

టోపుబోర్డు నిఫార్సులు

వ్యయముకంటె ఆదాయమే స్వల్పమధికముగ నున్నది డి.టి., డి.జె.బి. 1:—ఉక్కుపరిశ్రమ కుపసంరక్షణము గురించి టోపుబోర్డు గావించిన నివేదిక ప్రకటించబడినది. టోపుబోర్డుచే గావించబడిన నిఫార్సులు సంగ్రహముగ దిగువ ప్రకటించబడినవి:—ఉక్కుకట్టిలకు నీయవలసిన బొంట్లని గొలిచిన మొత్తటి నిఫార్సు కొంతకాలము క్రితము ప్రకటించబడినది. (1) 90 లక్షల రూపాయలకు బొంట్లవరిమితి మించకుండ, 1925 డిశంబరు 1 వ తేది మొదలు 1927 మార్చి 31-వ తేదిలోపున భారతదేశమందు తయారగు కట్టిల బరువులో నూటికి 70-వ వంతుమీద, టన్నునకు రూ. 18 లు బొంట్ల హయబడును. (2) నీనారేకులు తయారుచేయుటకు విదేశము నుండి దిగుమతి యగు పత్తుపై వసూలుచేయుటకు సుంకమునుండి యిండియా నీనారేకుకంపెనీకి రిజిట్రేటర్లకు మదరా యాయలయను. ఒకటన్న నీనారేకున కెంతసేపు వ్యయమగునో నిశ్చయముచేయవలయును. నిశ్చయింపబడిన ప్రమాణమునుబట్టి నిర్ణయించుటకు సమర్థులైన మొత్తము నీనారేకునుబట్టి రిజిట్రేటర్లకు మదరాసీయవలయును. (3) టన్నునకు రూ. 60 ల నుండి 89 రూపాయలకు దిగుమతిపన్ను విదేశములనుండి దిగుమతియగు నీనారేకులపై వసూలుచేయవలయును. (4) (5) (6) నిఫార్సులందు నిర్దిష్టముగ పేర్కొనబడినవానిపైగాక, విలువనుబట్టి నూటికి 25 వంతునుండి 32½ వంతువరకును తయారుకాబడిన ఉక్కువస్తువులపై రక్షణసుంకము హెచ్చు చేయవలయును. (5) 'చేపులకు' దేశములోని ప్రయాణములకు వలయు స్త్రీ మరులు లాంచెలు మొదలగువానియొక్క భాగముల విలువనుబట్టి నూటికి 25 వ వంతు రక్షణసుంకము ఉండవలయును. (6) (ఎ) వేగనులు (2) బొగ్గువొట్టెలు, ఒకరైలు మార్గముమీదకు ఆనుకూల మగు రైలు పట్టాలు (స్విచ్ ప్లెస్సు), గజమునకు 80 పౌనుల బరువు గల అడ్డువట్టెల విలువపై నూటికి 25 వంతునుండి 40 వంతువరకును రక్షణసుంకము హెచ్చించవలయును (7) రైల్వే వేగనులు, రైలుబండ్లవట్టెలు, పై దొరతనము బొంట్లనిచ్చుట కధికారమిచ్చుటకు ఉక్కుపరిశ్రమకాసనమును పవరణ గావించవలయును. 1925-1926 సంవత్సరములో 24 లక్షలు, 1926-1927 లో 20 లక్షల రూపాయలకును బొంట్ల మించకుండ నుండవలయును ఏసంవత్సరములో కాంక్షను చేయబడినబొంట్ల ఆసంవత్సరములో గాని లేక ముందుసంవత్సరములో గాని నీయవలయును. (8) 1926 ఏప్రిలు 1- తేదీనుండి ఉక్కుపరిశ్రమరక్షణకాసనముపరి నాల్గవ పెక్కును ప్రకారముగ రైల్వే వేగనులపై బొంట్లనిచ్చుట మానవలయును. (9) వేగనుల, రైలుబండ్లదిగువ చట్టములపైనియబడిన బొంట్లవివరములు ప్రకటించవలయును (10) లెండరు లంపవలయునని గోరుటకు పూర్వము వేగనుల బండ్లదిగువచట్టములసర్ఫరాచేయుటకు భారతీయవిరోపాకంపెనీలగురలకు తపావేలు వేయుట కవలంబించు నిబంధనలు ప్రచురించవలయును.

తీగమేకుపరిశ్రమ

తీగమేకుపరిశ్రమ కుపసంరక్షణము నీయవలయునని గోరుదు మ్రొందవ ఉక్కుతీగ, మేకు ఉత్పత్తి కంపెనీ దరఖాస్తు నంపెను. దిగుమతిచేయబడిన ఉక్కునుండి తీగమేకులను తయారుచేయు మరెందు కంపెనీలు చేసినదరఖాస్తులు వేరుగ మాకు 1925 మార్చి 28-వ తేదీన భారతప్రభుత్వముచే గావించబడిన తీర్మానముతో నంపబడినది. ఈతరగతుల ఉక్కును గురించి ప్రకృతమందు మేమిమినిఫార్సులను గావించవలయును. కంపెనీలు చెప్పకొనవలసిన విషయములను దాఖలు చేయవలసిన తేదీ దాటినపిమ్మట మ్రొందవ ఉక్కు తీగ ఉత్పత్తి కంపెనీ బంపిన దరఖాస్తు చేరెను. చాల నెలలనుండి యీ కంపెనీ కార్ఖానా మూయబడి యుండుటవలన కంపెనీతెలుపవలసిన వివరములు దాఖలు చేయనప్పటికి కంపెనీ కార్ఖానా తెరువబడినందున, యిది ప్రత్యేకపరిస్థితులని మేము ఎంచుటవలసిన సమస్యనుగురించి విచారణ సర్వీ నివేదిక ప్రకటించుటకు ఆలస్యము చేయుటకు వీలులేనందున, మా నిఫార్సు మరొకంతకాలము మరకు పొట్టుపాను చేయుట తప్పని సరి అయ్యెను.

నూతన సారాంశము

తెక్నిక రెండు దరఖాస్తులు నొక నూతన సారాంశమును తీసికొని వచ్చుచున్నవి. దిగుమతియగు తీగతో తీగమేకులను తయారుచేయుచున్న కంపెనీలకు ప్రభుత్వము రక్షణమీయవలయు నా అనునూతన సమస్య బహిష్కారము కొరకెదుర్కొనుచున్నది. తీగమేకులపై రక్షణసుంకము లేదు ప్రస్తుతముందు గలదు. తీగపైకంపెనీమేకుపై హెచ్చుసుంకము వసూలు చేయవలయుననిదరఖాస్తుల గలసిన కంపెనీలవాడమూ మూడు దరఖాస్తులను గలపి విచారించవలయును. సాధ్యమైనంతవరకు సేనువిచారణనెట్లేడము.

ఆయ వ్యయములు

రైలుపట్టాలు, రేకులు, వేగనులు, ఉక్కుకట్టిలకు బొంట్ల నిచ్చుట కదనముగ 258 కోట్లు వ్యయమగుననియు, ఉక్కుపరిశ్రమసుంకములవలన సుమారు 28 కోట్లు రూపాయల ఆదాయము లభించుననియు నుదాహరణ వేయబడినది. ఆదాయ వ్యయములకు 24 లక్షలు భేదముగలను. నీనారేకు, తయారుచేయబడిన ఉక్కు వస్తువులపై ఆధికముగ సుంకముచేయవలయునని నూతన, వేగనులు, దిగువచట్టములకు ఆధికముగ బొంట్ల నీయవలయునను నూతన నీనారేకును తయారుచేయుటకు దిగుమతి చేయుటకు పత్తుపై వసూలుచేయు సుంకమునందు ముజరా నీయవలయునను నూతన పైలెక్కయందు చేరలేదు.

నిఫార్సుల ఆర్థికఫల పర్యవసానము

ఈ నిఫార్సుల ఆర్థికఫల పర్యవసానము వివరముగ పరిశీలించబడినది. లెక్కప్రకారము సుంకములవలన 2.99 కోట్లవరకును ఆదాయము పెరుగుచున్నది- అదనముగ వ్యయము 2.75 కోట్లను- వ్యయముకంటె ఆయము కొంచె మించుమించుగ 26 లక్షలు హెచ్చుగనున్నది- పై లెక్క అంతయు ఉక్కుపరిశ్రమ రక్షణకాసనము గావించబడిన తేది మొదలు 1927 మార్చి 31 వ తేదీవరకును సంబంధించును- వేగనులు, దిగువచట్టములకు బొంట్లగానిచ్చుటకు గావలసిన 20 లక్షల దనపువ్యయము 1927-1928 సంవత్సరములో చెర్చబడినది- ఈవ్యయము రక్షణసుంకములపైవలయు-కాబట్టి ఉక్కుపరిశ్రమరక్షణ కాసనముబడులగు మరెయొక కాసనముప్రకారముగ సుంకము విధించవలయును- కాని మేము అంచనా వేసిన ప్రకారముగ ఆదాయ మధికముగ చేసారనియెడల, 20 లక్షల వ్యయమును భరించుటకు 1927 ఏప్రిలు 1 వ తేదీకి ధనము వసూలగును. మదత ఉక్కునకు బొంట్ల రూపమున ఉపసంరక్షణ సుంకము నీయవచ్చుననియు, అట్టి ఉక్కుపై సుంకమును హెచ్చించు టనావశ్యక మనియు, 34 వ పేరాయందు వివరించిన అభిప్రాయములపై నుదహరించిన లెక్కలవలన మార్పుచేసికొనుటకగత్యము కన్పించుటలేదనియు నివేదికయందు గలదు.

పార్లమెంటుసభ్యుడు

బెంగాలు ఆర్డినెన్సును రద్దుచేయుచుటకు ప్రయత్నించెదనని చెప్పట

కలకత్తా, డిసెం 1:—పార్లమెంటులోని కారీక సభ్యుడు జాన్ స్ట్రుగు గారు నేటిసాయంత్రమున బొంబాయికి వెళ్లిపోయెను. మధ్యాహ్నము నేనగుప్రాగారి అధ్యక్షతన క్రింద జరిగిన బహిరంగసభలో 'తా మింగ్గాండు వెల్లెనపిమ్మట పార్లమెంటులోని కారీక సభ్యులందరి (ప్రాత్యహించి బహిరంగముగా విచారించుటకు ధైర్యము చాలవలసినట్టి ప్రతివానిని విడుదల చేయించుటకును ఇండియాదొరతనమువారిచే బెంగాలు ఆర్డినెన్సును రద్దుచేయించుటకును తగినంత యత్నము చేసెదనని జాన్ స్ట్రుగుగారు చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

నేట్ అబ్దుల్ రహిమాన్ అన్సారి

జోధపురము, డిసెంబరు 1:—నేట్ అబ్దుల్ రహిమాన్ అన్సారిని ఒక నెలదినములు బైదిలోనుంచినందున నెంట్లలు జెయిలుయెడుట జనులు గుంపులుగుంపులుగా కూడిరి. (అ. ప్రె.)

అండమాను రాయబారులు

కలకత్తా, డిసెం 1:—అండమాను రాయబారు లీయందయము సరాసరి అండమానులకు బయలుదేరిరి. అండమాను ద్వీపమును మోస్తాలచే కాలనైటా చేయించుటకు వీలగునో లేదో వీరు విచారించెదరు. (అ. ప్రె.)

నాసికకలెక్టరు మరణము

బొంబాయి, డిసెం 1:—చిరుతపులిచే గాయపరవబడి బొంబాయిలో సోమవారమునాడు చనిపోయిన నాసికకలెక్టరు సి.ఎ. జేట్సుగారిని గూర్చి నీతిలు సర్వీసువారేగాక 27 సంవత్సరములనుండి అయిన సెటింగ్స్ క్రితమునుజూడును విచారపడినా, అతని శుండరవిగ్రహమే అందరికిని ప్రేమప్రదించెను. నేడు అంత్యక్రియలు జరుగుచున్నప్పుడు ఐ. సి. యస్. అధీనరులును ఎక్కువగాకొని కొన్ని సభ్యులును చాలమంది వచ్చిరి. కాటకు ఎక్స్ప్రెస్సిని తెరచుచు గవర్నరుకూడ వీనిగూర్చి చాలబాలిక రుముగా చెప్పెను. వీరికి భార్యలేదు. పాశము, పిల్లలు చాలమందికలెక్టరు. (అ. ప్రె.)

మహాత్ముడు ప్రాశనజేయుట

నారీంజ ద్రాక్ష రసము ద్రావెను

యథాప్రకారము పరిజేయుచున్నార యస్. సత్యమూర్తి గారు. బహుశతురముతో గాంధీ మహాత్ముని ఆరోగ్య మెట్లుండెనో యని తెలిసియుగా నీ క్రింది ప్రత్యుత్తరము వచ్చినటుల చెప్పుచున్నారు—“వందనములు ఉపవాసము మానితిని. కులాసాగానే యున్నది.—గాంధీ”

ఉపవాసము చాలించుట

అహమ్మదాబాదు, డిసెం 1:—నేడు గాంధీగారు తమ వార ముపవాసమును ముగించి ప్రాశనజేసిరి. ఆ సమయమున శంకరలాలు బాంకరు, శ్రీమతి అనునాయాబాయి, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి కూతురు నుండిరి. ఈమెగారు, మరునాడు తనతండ్రి అక్కడికి వచ్చిన చూడవలెనని వచ్చియుండెను. గాంధీగారు నారీంజ ద్రాక్షరసమును పుచ్చుకొని నూలు వదుల ప్రారంభించిరి. వారు చాల చిక్కినట్లున్నారు. తమ యుపవాసమునుగూర్చి పత్రికల క్రిందిసందేశమునువారుజంపిరి

మహాత్ముని సందేశము

నేడివిషయమై యంగుఇండియాకు పూర్తిగవ్రాసితిని. కాబట్టి యిందులకు కారణములు స్వత్యములనియు, ఆశ్రమసిద్ధి కై యిట్లు'జేసితినినియు మాత్రము నేను జెప్పగోరెదను. ఈ వారమంతయును నేను బాగా ఆరోగ్యముగనే యుండి ఉండవలసినంతవిలుము గల్గియుంటిని. అందోళన కేమాత్రమును కారణము లేకుండెను. ఉపవాసమును వీడినపిమ్మట నాకు బాగా నేయున్నది. ఇంతవరకును ఉపవాసమును మానినపిమ్మట నెదురు దిరుగుచున్నాము లేమియును గాన్పించుటలేదు. త్వరలోనేపోయిన బరువును బలమును మరల గల్గునని నమ్మెదను. మిత్రులు కొంచెము దయతో నుండి యెక్కువ కష్టపెట్టుకున్నయెడల ఉపవాసమునకు ముందు నియమించుకొన్న కార్యవిధానమును పూర్తి జేయగలనని నమ్మెదను. కొద్దికొద్ది ప్రయాణములును, కొంచెము కొంచెము మాటలు నాకు కష్టముగ నుండవు. అయినను రెండు రోజులలో బాగా దెలియును. నా ఆరోగ్యమునుగూర్చి మిత్రులేమియు నాందోళనపడవలసరలేదు. నేనుపవాసము జేసి వారికి దుఃఖమును గలుగజేసినందులకు విచారమగుచున్నది. కాని నా జీవిత మట్టిది. వారికి దుఃఖము గలుగజేయుకుండ వీలైన జేసి యుండెడివాడనేకాని మార్గమేమియు గాన్పించక పోయెను (అ. ప్రె.)

దివితాలూకా

నూలువడుకుటలో పోటీపరీక్ష

దివితాలూకా వాసులకు మనవి మా పెదకళ్లపల్లిగ్రామమున యీసం॥ డిశంబరులో కాన్పురుకాంగ్రెసు జరుగువారములో నొకరోజున కాంగ్రెసు సంఘ యాజమాన్యమున పోటీపరీక్ష జరుపబడి. బహుమతులు రెండు యివ్వబడును.

ఒకగంటకాలములో 12 నెంట్లకు తక్కువలేని ఎక్కువ గజముల నూలును తీసినవారి కొక రాటమున్నా (2) అదేకాలములో 100 గజములకు తక్కువలేని ఎక్కువ నెంబరుగల నూలును తీసినవారి కొక రాటమున్నా యివ్వబడును.

వివరములు

స్వదేశవస్త్రములను ధరించుచు 18 నెంట్లకు మించిన వయస్సుగల స్త్రీ పురుషులు పాల్గొనవలెను. నిర్ణయించబడిన 20 అభ్యర్థిసానులలో 15 పురుషులకున్నా 5 స్త్రీలకున్నా దరఖాస్తులు—పేరు, చిరునామా, వయస్సు, కులము, స్త్రీయూ, పురుషుడా యనువివరములతో 10 డిశంబరులో మారు చేసవలెను.

అన్యగ్రామములు, రాటము, ఏకులు, కధుర్లు, 1½ గజములు గాని; 4 అడుగులుగాని గల అనును తెచ్చుకొనవలెను. 10 డిశంబరులోగా వరుసగాచేరి 20 మంది దరఖాస్తుదారులకున్నా తేదీ, పరీక్షకాలమున్నా తెలుపబడును.

అభ్యర్థులుకాని 5 గురు మాగ్రామములనుంచి పరీక్షకు లుగా ఎన్నుకొనబడుదురు.

ఇవటకు వేంచేయు అభ్యర్థులకు అధికమున భోజనసౌకర్యము ఉచితముగ చేయబడును.

మరొక—బహుమతులు కొద్దివయసను శ్రీ గాంధీమహాత్ముని ఉద్యమసత్యమంతయు రాటమునం దిమిడియుండుటంబట్టి యీరాటములను సర్వత్ర వ్యాపింపచేయుట మన విధియని దలంచు దేశాభిమానులెల్లరు తప్పక తోడ్పడుదురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను.

కాంగ్రెసు శ్రేణులు } సునర్ల కృష్ణమూర్తి }
పెద కష్టపల్లి } యడవల్లి వెంకటేశ్వర్లు }

బొగ్గు దిగుమతి

ఆఫీకానుండి ఆపివేయవలెను

టారిఫ్ బోర్డు యొక్క ఇండియన్ మెనింగ్ ఫేడరేషను వారి సాక్ష్యము:

కలకత్తా, వనంబరు 30:— నేను టారిఫ్ బోర్డు వారి మొదట సాక్ష్య మిచ్చును ఇండియన్ మెనింగ్ ఫేడరేషనువారి కరవున ౨౬-౨-౧౯౧౩ రిట్టు చెప్పిరి:— ఇండియాను దక్షిణ ఆఫ్రికానుండి వచ్చుచున్న బొగ్గును సాధ్యమైనంతవలె నిర్దిష్టముగా నిలువ వలెను— అయినను ప్రస్తుతము మారకము 1 పి-ఆరు సెన్టీలున్న స్వల్పభాగము తప్ప దక్షిణ ఆఫ్రికా కేమి లాభ మొకటియలేదు. ఈపోటీలో మేము నిలువబాలకున్నాము. టారిఫ్ నాలుగు బొగ్గు బెంగాలు బొగ్గుకంటే ఉన్నది. నేటాలులో హాటికి 10 పి.తున మందిదే దొరకునని మేము.

దక్షిణాఫ్రికానుండి బొంబాయికి స్తీరుకేపు బస్సుకు 10 పిల్లింగులు. కలకత్తానుండి బొంబాయికి రు 65తో బొంబాయికి ట్రయిన ౧౩ ఒకటిగానే యున్నది. ఇప్పుడు ఆఫీకా నుండి దిగువతి యగుచున్న 800,000 బస్సుల బొగ్గును నిర్దిష్టముగా నిలువని యీసంఘమువారు చెప్పుచున్నారు. కావలసినబొగ్గు హిందూజేశములోనే దొరకును. మిగతాది కిడ్నూపూరు ట్యాక్సు ఉండా పడవలెను. రక్షణపన్ను దక్షిణాఫ్రికా బొగ్గునికంటే ట్రయిన 5 రు. చొప్పునను ఇతరబొగ్గునికంటే ట్రయిన 01 రు. చొప్పునను విధింపవలెను. అప్పుడు ప్రక్షింపగా యున్న బెదు కింగడమునుండి వచ్చు బొగ్గు ప్రత్యేకావసరములకు వచ్చుచున్నదనియు ఏవన్ను విధించినను అది వచ్చుననియు సాక్షి చెప్పెను. రక్షణపన్ను విధించినను బొంబాయి కరాచీలో బొగ్గు ధర పెరుగవని సాక్షి చెప్పెను. (అ. ప్రె.)

మధోబుపూరులో యజమానిపయి కేసు

కలకత్తా, డిసెంబరు 1:— వి. సి. సి. 804 నెక్సును రెండుభాగములైంద నేరము మోపబడిన మధోబుపూరులో యజమాని విల్సనుగారి కేసు నేడు సెషన్సుజడ్జి యొక్క ప్రారంభ మయ్యెను. మొదటిసాక్షి యిట్లు చెప్పెను:— చనిపోయిన దాశ రథి కొడవలి నెత్తి గడ్డి కోయబోగా దొరగారుచూచి కొడవలి లాగుకొని పారవేసి దాశరథి మెడపట్టుకొని కుడిచేతిలో గుడ్డ నారంభించెను. పిమ్మట దాశరథి క్రింద పడిపోగా బూట్సుకా తో 20, 25 తన్నులను తన్నెను. 'సాలా లేవరా' యని తిట్టెను, వాడు లేచుటకు ప్రయత్నించెను గాని లేవలేకపోయెను. అప్పు ట్రికి తీసుకొని పోగా దాశరథి చని పోయెను. క్రాసు ప రీక్షలో దాశరథి మేనేజరును కొట్టలేదనియు ఒక్కమాత్రమే అనలేదనియు తానును వాడును దగ్గరగానే పనిచేయుచుంటిమనియు సాక్షి చెప్పెను. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టము

కాశీలో ఆంధ్రసంఘము చర్య

కాశీ హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునందలి ఆంధ్రసంఘము యజమాన్యమున ఆదివారము 22 వ తేదిన సభ జరిగెను. లక్ష్మీ విశ్వవిద్యాలయమునందు రాజకీయభాషాధికారిగా సున్ను దా॥ వి. ఎస్. రాము పి. హెచ్. డి. కారు నూతనాంధ్ర విశ్వవిద్యాలయచట్టము గూర్చి తుపస్యించిరి. ప్రాధానము పి. శేషాద్రిగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయచట్టము, వివిధజిల్లాలవారికి సమాధానము కుదుర్చుకొనవలసినవిషయాలపై సభ్యులైకరముగ తమ స్పందనను దా॥ రాముగారు విచారించిరి. అయినను చట్టమును ఆంగీకరించవలసినవియు త్వరలో సవరింపబడు యత్నములు జరుగవలసినవియు బి॥కిరి శ్రీరామమూర్తిగారు ఎం. ఎ. శేషాంబలో విద్యాకాఖయందున్న ఆంధ్రులకు పీఠ్యుట సుపర్యసించెను. ఈచట్టము ఆంధ్రుల ప్రతిష్ఠకు తగినట్లుగ లేదని ప్రభుసరు శేషాద్రిగారు చెప్పిరి. విశ్వవిద్యాలయము ఒకటేకేంద్రస్థానమును విద్యార్థుల బసవసరులను లేనిదిగ నొంటి విచారకరము. ఇప్పుడు తెలుగుచేశములో ఉన్న విద్యార్థులకు ఉన్న శిష్యుశిష్యు విశ్వవిద్యాలయముగ జేయుటకై ప్రభుత్వమువారు ధనసహాయము జేయువాదాన మేమియు జేయలేదు. అయినను ఆంధ్రులలో ప్రస్తుతము గలుగుచున్న అభివృద్ధికి యీవిశ్వవిద్యాలయ మెంతయు తోడ్పడాలి. ఆంధ్రులలో నీకత్తాహమును వారి శ్రేయోభిలాషులందరు మెచ్చదగినది. హోర్వార్డు, కేంబ్రిడ్జి నగరములలో విద్యనభ్యసించిన ఆంధ్ర ప్రముఖులును, శేషాంబలో విద్యాకాఖలోద్యోగియును ఆంధ్రప్రముఖులను యీసంఘమునందు సుపర్యసించుట ప్రశంసార్హము. తెలుగువారిలో నిట్టి ఉత్సాహము యీమధ్యనే గాంచవచ్చును. ఈమార్పున యెల్లరు స్వీకరించవలసియున్నది. అప్పుడునకు ఉపన్యాసకులకు వందనము లర్పించుటతో సభ ముగిసెను.

బెంగాలు యిన్స్పెక్టర్స్ ఆండ్ రియల్ ప్రాపర్టీ కో, లిమిటెడ్.

(ప్రధానకార్యాలయము-కలకత్తా)

మానవప్రపంచమునందలి అన్నితరహా వారలకును తగిన విధములు గల స్కీములు గలిగియు ప్రధానస్థానముందు యున్న యిన్స్పెక్టర్స్ కంపెనీ.

దరఖాస్తుపై వివరములపత్రము

చాలతక్కువ ప్రీమియములు, సమృద్ధమైనధరావత్తు, అనుకూలమున కమీషనుపైనను జీతమునకును జిల్లా యేజిస్ట్రేటును ప్రత్యేకపు యేజిస్ట్రేటును దరఖాస్తులంపుకొనుదు. (2498)

బార్నబీ హౌసు ఛీఫ్ యేజంటు, టీల్వూ, మద్రాసు. (మద్రాసు రాజధాని.)

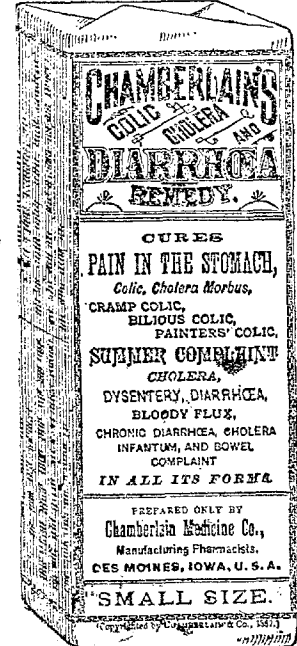
నవయౌవనమును గలిగించుట

పసితనములో నున్న నవయౌవనమును తిరిగి గలిగించును. నరముల బలహీనతను పోగొట్టి, మేధస్సును వృద్ధిచేయును. బాధలేనట్టి చికిత్సచే సంపూర్ణయౌవనము అద్భుతముగా గలుగును. 2,500 మంది రోగులకు ఈ చికిత్స చేయబడి, అత్యద్భుతవిజయము గలిగినది. తరువాత దుగ్ధణములు గాని, వ్యతిరేకముగా పనిచేయుటగాని, ఉండవు. మీరు ఉత్తరములు వ్రాయవచ్చును లేక స్వయముగా పచ్చి సలహాను తీసుకొనవచ్చును. సలహాయుచ్చుట, పరీక్షించుట మొదలగువాటికి డబ్బు పుచ్చుకొనుటలేదు. ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

Apply to Dr. Standgard's Secretary, Room No. 22, Hotel Spencer, Madras.

మాన సోల్లా సి సి మాత్రలు 30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు) వెలసులభము! (పోస్టుఖర్చుప్రత్యేకము) గుణమధికము! శరీరములో ఉష్ణధిక్యముచే కలిగిడి పైతృకాకల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అశిర్లము, అరుచి, అవులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, ప్రేక్ష, అస్థులు మొదలగువనియందు గలిగిడి నొప్పలను పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును. ఈమాత్రలు మేహవారినొప్పలను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమమాంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు. చిరునామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం, పోస్టు నిడుమోలు, ఎలక్ట్రు, కృష్ణాజిల్లా

చేంబరేను శూలనొప్పి, అతిసార నివారిణి ఇది చాల ముఖ్యము ఆరోగ్యము జీర్ణము కాకపోవుటవలనను, యరు నీరును తాగుటచేతను లేక గాలి, కీళ్లొడ్లు నీ తి తటాలు మని మారుటవల నను వై వ్యాధులువచ్చును. ప్రతియింటను, ప్రతిప్రయాణికుని సంచినందును, నెలపులకు బయటి పూరికపోవువారి ప్రతిపైటె యందును తప్పక చేంబరేను శూలనొప్పి, అతిసార నివారిణి యుండవలెను. గృహమునందు ప్రయాణములందు అకస్మాత్తుగా గలుగు వ్యాధులకు వాడతగి దివ్యవధము. ప్రతిచోటను విక్రయమునకు దొరకును.

మ క ర ధ్వ జ రసాయనము

డిని నేవించినచో ముత్రముతో కలసిపోయితి మును నిలుపును. పలుచబడిన పీర్లమును గట్టిపరచి రతిలో అతి శిష్నురేత్యలన మపుటను మాన్పును. రక్తమును శుభ్రపరచి దేహపుష్టి, కీర్ణవృద్ధి, కాంతి, బలము, రతిదార్శల్యము, ఇంద్రియపుష్టి, మొదలగునవి బలము కలుగును. నెలదినులకు సరిపడుమందు తపాలా ప్యాకింగు ఖర్చులతో రు 3-7-0. సి.ఆర్. మెడికల్ హాల్, రామచంద్రపురం (గోదావరి)

ఆంధ్ర ఇన్ సూరెన్సు కంపెనీ, (లిమిటెడ్) మచిలీపట్నం.

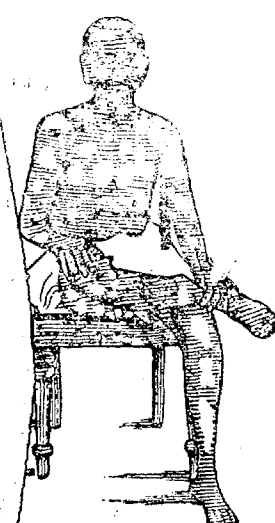
మేనేజింగు డైరెక్టర్ డాక్టరు కె. అహోబలరావుగారు కార్యద్య:— యర్రమల్లి మంగయ్యగారు గ మ ని ం పు డు ప్రీమియములు తక్కువ. మితవ్యయము ప్రధానకార్యాలయము మీ చూపులోనున్నది. సుప్రసిద్ధనాయకులు డైరెక్టరుగానున్నారు. భీమాపని చురుకుగా జరుగుచున్నది. అన్నిప్రాంతములనుంచి యేజంటు కాకును. వివరములకు కార్యద్యకి వ్రాయవలెను.

పారిస్ ఉన్ని కాలువలు

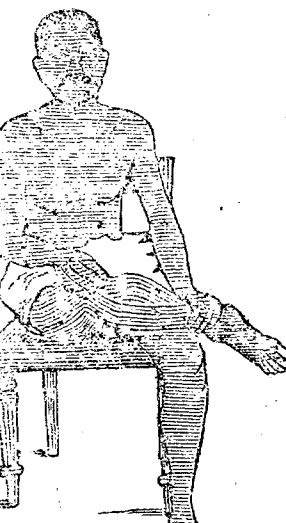
అసలు ఉన్నితో నేయబడినవి. మిక్కిలి అందమైన పూల అందముగలవి. రెలఅందము మోడగలది. క్రొత్త రకములు.. తెలుపు, ఎఱుపు, ఆకుపచ్చ, మొదలగు రంగులలో గలవు. నెం 1-6 మూ X 8 మూ ధర రు 14, నెం 2-6 మూ X 8 మూ ధర రు 12 కె. ఎస్. ముత్తయ్యకంపెనీ, తపాలు పేట నెం 99, మద్రాసు.

NAPIER PAINTS. FACTORS IN LONDON AND CALCUTTA.

రంగులు:—ఈ కాలమునకు ముఖ్యవశ్యకమైనవి. 2251
‘నేపియర్స్’ ప్రజలు రంగులను ప్రసాదనలో నేపియర్స్ రంగులు వాడుకలో నున్నవి:—
ఏలనన? (1) రంగులలో శ్రేష్ఠమైన గుణము కలది. (2) ధర సరసము.
నేపియర్స్:—తెల్లరంగు:—ఇది రంగులు వాడునట్టివారికి బాగాగ తెలిసిన విషయము.
నేపియర్స్, ఆకుపచ్చరంగు:—అద్వితీయమైనది. నేపియర్స్, ఎర్రరంగు:—మిగత రంగులకంటె అణగక్రొక్కను.
తక్షణము దీనిని పరీక్షించి తృప్తిపడకపోయిన యితర రంగులకు ప్రయత్నము మానుడు.
ఏవరములకు:—ధరల పట్టిలకున్న మాదిరిలకున్న ఈ క్రిందివారికి వ్రాయుడు.
నేపియర్స్: పాత్రికా లండను } అప్పారావు అండ్ కో., సోల్ ఏజెంట్లు
లోను, కలకత్తాలోను గలవు. } (హెడ్ ఆఫీసు) మునిసిపల్ కౌన్సిలు వీధి, కాకినాడ.

కుష్ఠమునకు చికిత్స యినాముగా చేయబడును
(ప్రత్యేకమైన పద్ధతి ముండువలెను)
తెల్లకుష్ఠము తప్పక కుదురునని ప్రజలకు రూపించుటకును, దాని అత్యధునిక గుణములు రూపొందించుటకును ఈ ఆమోఘమైన ఔషధము ఇనాముగా నమూనా పాటించుట పంపబడును. ఒక అంగుళం ప్లయమునందు అద్భుతమైన గుణము ఒకపాట్లముచే గలుగును. తక్షణమే వ్రాయుడు మీరు వి. పి. ఖర్చుల నిమిత్తమే 0-6-0 చెల్లించవలసి యుండును.
PANDIT KRIPARAM
Specialist in Leprosy
8, Nandibagan Lane,
Salkhia, Howrah
ఔషధము వాడుక మునుపు (ఉత్తరములు ఆంగ్లభాషలోనే వ్రాయవలెను.) ఔషధమువాడిన పిమ్మట

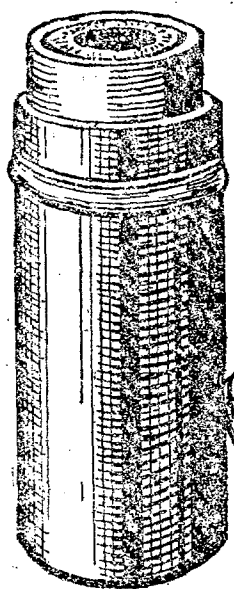
వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు ఏ. వి. యస్. ఏ. యం. బి గారి

జీవామృతము

(రిజిస్టరు చేయబడినది)
ఆరోగ్యమును ధైర్యమును గలుగజేయు వరియు బలమును, ఉత్సాహమును నృద్ధిపరచును. బలహీనమును పోషింపి వ్యాధులను రాకుండజేయును మరియు మెదడునకును, నరములకును ఎక్కువబలము గలుగజేయును. రక్తమును నృద్ధిపరచి చనుబాలను నృద్ధిజేయును.
సీసావెల 1-కి రూ. 3 4 0

ధ్యునికటి:—రక్తతగ, పచ్చతగ, తెల్లతగ మొదలంట రూపుమాపును. అనేకచేబుట్టు విక్రయాలు. వరియు నరములు ఓగడియుట, మాత్రము నచ్చి నట్లు అనుమానము గలుగకుండు యిటువంటి లక్షణములుగల తెగతోగ సామాన్యములను నివర్తింపజేయును.
(తెగతోగములకు సంజీవిని) వెల సీసా 1-కి రూ. 1 12 0

విలాసము:- ఆయుర్వేదాశ్రమము, పోస్టుబాక్సు 287, మదరాసు.
151, గోవిందస్వామినివీధి, బ్రాంచి 183, బ్రాడ్యే, మదరాసు. అన్నిచోట్లను ఏజెంట్లు కావలెను.

మీగడవలె నమృద్ధిగా నుండు
నురుగువలన సుఖముగా
క్షౌరము చేసుకొనుటకు వీలగును.

ముఖమును ఎండనీయదు. 1

“ఎరాన్ మిక్”

వే వింగుస్టిక్

ఎరాన్ మిక్ పర్ఫ్యూమర్స్, లండన్, పారిస్.
అన్ని స్టోరులందును దుకాణదారులయొద్దను దొరకును.

సమకాలికాభిప్రాయములు

తెలుగుపత్రికపై కేసు

ది 1 ఆగస్టు 1925 సం॥ తేదిగల యీ పత్రికయందు, బ్రహ్మాస్త్ర వంచాగ్నుల ఆదినారాయణశాస్త్రిగారివలన ఆంధ్రా నవాబులు గావించబడి విక్రయమునకు ప్రకటించబడిన “వాత్సావ్య యాన నూత్రములు” అను గ్రంథరాజమునుండి “చతుర్విధ శ్రీరాజా తిలక్షణములు” అను శీర్షికతో పద్మిని, చిత్రని, శంభవీ, హస్తినీమొదలుగాగల నార్వీ సభావర్తనలుగల చతుర్విధముల పూర్వకాస్త్రసరిజ్ఞానమును వెల్లడిజేయు నుద్దేశముతోడను, ఇట్టివిషయములు తలచింతులు, పాఠోపాఠాలు, జ్యోతిషములు, పెద్దలాదిగాగలవారలకు తెలుసుకొని వివాహములు గావించినచో నివృత్తివలె పరస్పరక్షయముగల భిన్నభాతులకు వివాహము జేయుటవలన గల్గిన ప్రతికూలదాంపత్యముచే పెండ్లియైన మాడనదినను నుండి యెడమొగములు పెడమొగములు పెట్టుకొనుటగాని, ఒకని భార్య నింకొకడు స్త్రీ తెలుగుని నింకొకతె తగులూని బొయి సంసారములను నాశనముగావించి కులములు చెడగొట్టుటగాని, కోర్టులలో నూటికి తొంభయివంతున శ్రీసంబంధములగు ఖాసీకేసులు, హత్యలు జరుగుట గాని సంభవింపక సంకరజాతిని, కుల భ్రష్టత్వమునకును, మూలకారణముగ న్యభిచారము మునుమాయమై అనుకూల దాంపత్యములు హెచ్చి సద్వర్తనలు వృద్ధియై నీతికాపాదబడునను తలంపుతోడను బ్రకటింపబడినవి. పిటిని పోలీసు కమిషనరు గారు హాజీకరించి బండబూతులుగ వరిగజేంచి ఇవి జనుల నీతికి భంగకరమనియు పినిని లోకము చువులు వలన న్యభిచారేచ్ఛగలుగు ననియు నెంచి ఇంజియను పీసబుకోడ్డునందు 292 సెక్షనుకు నవీనానుబంధముగా జేర్చబడిన 292 A సెక్షనును బ్రయోగించి మూడై యభియోగమునుఁ జేగా తర్వాత సబ్ జిల్లా జనలు మేజిస్ట్రేటుగారుగూ ఊబా క్యా గారు కేసు విచారణ గావించి అన్నిటికన్నను చిత్రనిజాతిశ్రీవిషయమున వ్రాసిన యంశములు మిక్కిలి యవినితీరములుగా నున్నవనియు, అందలి యంశములు జనులకు బారత్యమును గజపురీయు నేగురు 300 జరిమానా విధించిరి. జాల్మ్యాధనము చెల్లించుట పదిరోజులు గడుపు లభించెను. అప్పీలు చేయబడును.
(తెలుగుపత్రిక రంగూను.)

పంజాబు శాసనసభ

జెయిల్లు-అమెరికను దొంగల విషయములు
లాహోరు, నవంబరు 30:- ఉపాధ్యక్షుడు సర్దార్ మహేంద్రసింగుగారి అధ్యక్షతక్రింద నేడు పంజాబు శాసనసభ సమావేశమైనప్పుడు కీ॥ శే॥ అల్లాక్షాత్రా రాణిగారిని గూర్చి విచారించి సానుభూతి తీర్మాన మొకటి గావించబడినది.
ప్రశ్నల సమయమున అధికారము లేని శిక్షలను జెయిల్ లో నొసంగరాదనియు అట్లు శిక్షలొసంగునందుట చూచియు నూరకున్నట్లయిన ప్రభుత్వమువారికి తెలిసిన వెంటనే జెయిలు అధికారులపై చర్య తీసికొనబడుననియు జెయిలు నూపర్వెంటు లందరికిని మందలింపులు వెల్లెనని సర్ జాన్ మేనార్డుగారు సభవారికి తెలియజేసిరి. తినిశీకి పోవునప్పుడు ఇట్టివిషయము లెక్కడ నైనను జరిగినట్లు తోచినయెడల వెంటనే ఆ సంగతి ప్రభుత్వమువారికి తెలియ జేయవలసినదని కమిషనరులగు డిప్యూటీ కమిషనరులకును తెలియజేయబడినది.

పారిపోయిన అమెరికను దొంగలను హిందూ దేశమునకు పట్టి తెచ్చుటకు ఏమి ప్రయత్నములు చేసారని మరియు ప్రశ్న నడుగగా ఎట్లా ఉన్నవారి నట్లు పట్టి తెచ్చుటకు తగినంత సేరము వారు చేయలేదనియు అందువల్లనే యీజిప్తు ప్రభుత్వము వారిచే దొంగలను పట్టించలేకపోతిమనియు సర్ జాన్ మేనార్డు గారు చెప్పిరి. సాధ్యమైనయెడల రాజ్యతంత్రము నుపయోగింపవలసినదని ఇండియాదొరతనమువారి నడిపిరి.

డిసెంబరు 31 తేదీవరకు సభ ని: పి: కేయబడినది. అప్పుడు అధ్యక్షుని యెన్నికలు జరుగును. (అ. తె.)

ప్రపంచమందు అంతటను మంచినీర్వాగతము
“కామశాస్త్రమునకు” గలదు. ఆరోగ్యము, విశ్వర్యము, ధైర్య మొదలగు పాటినగరించి సుఖో యిప్పు గ్రంథము. 150 పుటలు గలది. మిన్నట్ల లేకున్న ఒకటిని తెప్పెంతుకొనును. ఇది ఉచితముగా తపాళా ఖర్చులేక పంపబడును. కావలసినవారు ఈడిగున విలాసమునకు వ్రాయుడు.

ఆతంకన్దిగహ ఔషధశాల,
సిరి, బ్రాడ్యే, మద్రాసు.

చెన్నై పరి జాబాధరలు

1925-26 వ సం॥ 2-వ తేది బుధవారము

భాగ్యములు

అరెయిలు బా 1-3 ర 30 0 0 ముంపు 42 0 0 వరకు

వియ్యములు	మొదలు	వరకు
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 43 గలవి	ర 14 0 0	15 3 0
నెలూరివి ,, డిటా ,,	15 6 0	16 0 0
డిట్టి ,, డిటా ,,	16 0 0	17 0 0
రబరూ కా. 164 బస్తా 1-3 ,,	8 12 0	9 0 0
మియ్యము ,,	20 0 0	24 0 0

2. భాగ్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-3 ర 205	,, 18 3 0	18 9 0
సెనగలు ,, డిటా ,,	18 0 0	14 0 0
సెనలు ,, డిటా ,,	18 8 0	14 8 0
మినుములు ,, డిటా ,,	15 8 0	17 0 0
ఉలపలు ,, ర 164	,, 8 8 0	9 0 0

3. నూనెపప్పులు

మియ్యము బా 1-3	,, 150 0 0	152 0 0
నెయ్యము 1-3	,, 14 0 0	25 0 0
కొండాపురంకేరు సెనగపప్పుబా13	,, 58 0 0	59 0 0
చిత్రకూటము ,,	,, 54 0 0	56 0 0
కేరు సెనగనూనెగానుగబా1-3 ర 118 మినునూనె	111 0 0	
అముదము బా 1-3	,, 105 0 0	107 0 0

4. చిల్లరపప్పులు.

చాచాపసుపు బా 1-3	,, 90 0 0	
కూరపసుపు ,,	,, 40 0 0	45 0 0
మినుపరాచులు(గుంటూరు)బా13	,, 100 0 0	110 0 0
గుంటూరుచాచాపసుపు నీలిమందు ముంపు 1-3	ర 45,50	
కాళనాస్తిపాచాపసుపు	,,	50,55
చెల్లము బా 1-3	ర 40 0 0	60 0 0
మింతపండు బా 1-3	,, 60 0 0	80 0 0

5. ఇనుము

పట్టాకం బా 1-3	,, 34 0 0	35 0 0
చడరం ,,	,, 38 0 0	42 0 0
రవ్వండు ,,	,, 34 0 0	55 0 0

6. లోహములు

జుండి 100 కులంకు	,, 72 0 0	78 12 0
జుంగారము, కులము 1-3	,, 21 4 0	21 8 0
చవరము 1-3	,,	18 5 8
ఇత్తడి బా 1-3	,, 257 0 0	260 0 0
రాగి డిటా	,, 280 0 0	281 0 0
అస్కాచక్కెర 228 పో 1 గలవి	,, 80 1 8	81 21 0

7. దూది

బోండాపెట్టుబారవ 1-3	ర 300 0 0	
పల్నాడు దూది ,,	,, 215 0 0	

8. నూలు

మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-3	,, 5 8 0	
పుస్తూరు యెనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-3	,, 7 4 0	
టూకయెనుగ నెం 20	,, 9 0 0	
నయ్యాక నెం 24 1/2	,, 9 12 0	
14 1/2 క్విలక్ పక్షి	,, 7 4 0	
నెం 20 బెన్ని పింహా యాకె	,, 9 4 0	
నెం 22 ,,	,, 9 12 0	
నెం 12 1/2 బెన్ని పక్కడు	,, 8 0 0	
నెం 14 1/2 ,,	,, 8 4 0	
నెం 12 1/2 అలైన్సు	,, 7 2 0	
నెం 24 1/2 రంగులూప	,, 9 8 0	
నెం 14 1/2 రాధాకృష్ణుడు	,, 7 4 0	

మలయచందనము

సెగరోగమునకు కుతారము

పథ్యము లేదు. పిచికారితో పనిలేదు. మూడుపూలు లలో తప్పక నూనెను కనబడును. ఒకడెబ్బాలో న్యాధినిర్మాలు ముగును. రాబహుంబముల నిమిత్తము కనిపెట్టబడినది. నెల డెబ్బా 2-4-0. దీనికనుపానము చందనతైలము తొన్న 8-0-0 రెండును ప్యాకింగునైన రా ఖర్చులతో 6-0-0.

గంధార్వ ఫాల్గుణి రామచంద్రపురం గోదావరితీర్థం.

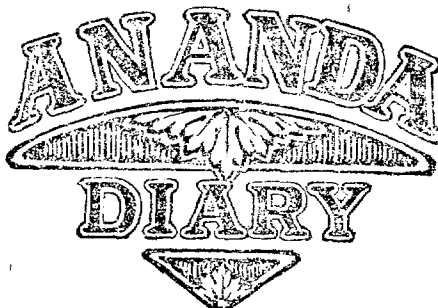

వెరిగెడి బిడ్డలకు ఆమోఘమైనది!

మాంసము లేక వాయువును భుజించుచు గలుగు దానికంటెను మాంసకాదరమును, ఎముకలు, పుష్టి అధికముగా వృద్ధిచును. తొమ్మిదింతల వాయువును భుజించుటచే కలుగుపుష్టి ఒకింత క్యాకర ఓట్లకు భుజించుటచే గలుగును. ఈరవికరమైనట్టియు, ఆరోగ్యమైనట్టియు ఆహారమును విడువక వివిధవిధములైన చాలా పుష్టిగా పెరుగుదురు. వారి చిన్నదనము ఆరోగ్యముగానే వృద్ధిచును. వారు మిక్కిలి చురుకుగలవారుగను, పుష్టిగల వారుగను వుండును. తక్షణమే క్యాకర ఓట్లను వారికిమిట్టకు ప్రయత్నింపును. తయారుచేయుట సుభము, జీర్ణముగల సుభము, ఉష్ణముచేయును.

Quaker Oats

క్యాకర ఓట్లు చేతితో తాకబడుటలేదు.

తయారుగావున్నది!

వెంకటేశ్వరు అండు కంపెనీ, లోన్ స్క్వేర్ మద్రాస్.

ఆనందా డైరీలు

1926

ఆనందా "పాపుల్" డైరీలు 6 1/2" X 4 1/2" నైజా చక్రనిలైండు, మూడతొను పెంసలుతోను వున్నది. ఆనందా "జెం" డైరీలు 2 1/2" X 3 1/2" నైజా చక్రనిలైండు, మూడ తొను పెంసలుతోను వున్నది. ఆనందా "జెం" డైరీలు డిటా డిటా సాదా టైండుతోను వున్నది.

వైరెక్సు

మలేరియా, ఇతర జ్వరములకు

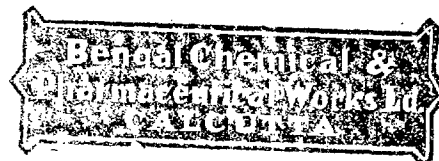
ఒకటి-టియే తక్షణమే కుదుర్చును. దీనిని ఉపయోగించిన రోగులు ఆరోగ్యమును పుష్టిని గలిగియుండుటయే ఒక గొప్ప యోగ్యతావృత్తిక. ఇందుచేతనే వైరెక్సుకి లెక్కపెట్టుట ఏలుకానంత మిక్కిలి అమితముగా విక్రయించబడుచున్నది.

ఇండేమియు రహస్యములేదు

దయచేసి వ్రాసిన యోగముకూడ తెలుపబడును

బుడ్డి 1 కి ర్వు 0-13-0 మాత్రమే

వి. వి. ఖర్చులతో సహా ర్వు 1-4-0.

1591

లోకమయహరకస్తూరిమాత్రాలు

594

విజ్ఞాపన

మహాబాగా 25 సం॥ ల నుండి వేసే లోకమయ హరకస్తూరి తయారుచేయుచున్నది. (వరి సం॥ రము లక్షలతోలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆరగించుచున్నా. ఇండియావారుమాత్రమే గాక బర్మా, సిలోన్, మలయా, స్ట్రేటు, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందరిండు వారుగూడ నాలో నేపాము చేసియున్నారు. సాధారణముగా ఆద్యులందరను నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడునన్ను మరచుటలేదు. నాపేరు (లోకమయహరకస్తూరిమాత్రాలు)చెప్పితిలలు, బాతెంబిలు, పడుమి వారి, ముసలివారు, వారు పీరిసనేల సమస్త జనావనకోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్త స్త్రీలు, పకలజ్వరములు, మాంసము, శీతవాతము, ప్రకృలయిడ్లు, ఆకలి దేహండులు, మలబద్ధము, జీర్ణించిన భేదలు, కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్గు (క్వాసకాసము, పల్లనొప్పి, నడుమునొప్పి, ఇకొల్లాయెంజా, ప్లేటి, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుపాపవృత్తిలో నన్ను ప్రకారము వాడిన తప్పక గురువగును. నలు దిక్కులనుండి నన్నునుపించి పంపిన యోగ్యతావృత్తిలు వేరువేరు గలవు. ఒకడభా నాలో నేపాము చేసిన వారు మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

800 మాత్రులకు బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0. పొట్టుపుష్ప వేరు. 6 బుడ్డ నెల పొట్టుపుష్పతో ర్వు. 1-3-0. 12 బుడ్డ ర్వు. 2-13-0. 25 బుడ్డ ర్వు. 5-8-0. కానలినవారు ఈ విజ్ఞాపనమునకు వ్రాయును.

అయ్య ప్రియమైన పాత్రపు వెంకటాచల వసుదేవులు, శ్రీ సతారాధన వైభవము, సునామ.

అమృత తాంబూలము

చక్కనిదబ్బీలో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం దిబ్బీ, 6, 7 తంబుకెట్టి దిబ్బీ, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

మమోహనఫార్మసీ, బెజవాడ.

(1298)

సమస్త ఆయుర్వేదావధములు సరసమైనధరలకు విక్రయింపబడును. కోరువారికి క్యాటలాగు ఉచితము.

“హోమ్ మన్యుర్య వాయిస్” గ్రామఫోనులు

ధర రు 75 అంతకు హెచ్చుధరలలో గలవు. తెలుగు, అరవము, సస్య, తమిళము, కన్నడము, హిందూస్తానీ మొదలగు భాషలలోను, ఇతరభాషలలోను రికార్డులు ఎప్పుడును మానద సిద్ధముగా నున్నవి.
వ్రాసిన క్యాటలాగు ఇనాముగా పంపబడును.

Homer & Co,
175, Broadway, Madras.

మీ వెంట్రుకలను వెంచుడు.

మీయొక్క శరీరమును ఎటుల పోషించుచుంటిరో అటులనే మీరు మీ వెంట్రుకల విషయములో గూడ ప్రస్తుతశాస్త్రీయమైన పరిశోధన ననుసరించి పోషింపవలెను.

కామినియా నూనె

(రిజిస్టరు)

కామినియా నూనె ప్రసిద్ధి కెక్కిన వస్తువులే కాస్త్రీయముగా తయారుచేయబడినది. ఇది శరీరములు పెంచుటకు గాను మంచివస్తువు. ఇది వెంట్రుకలయొక్క మొదలగు కావలసిన సహాయమును చేయుచు పోషించుచుండును. దానిని ఉపయోగించినయెడల యిదిరలో రాలిపోవుచున్న వెంట్రుకలను రాలిపోకుండ కాపాడుచు, చుండు మొదలగు వానిని తలలో కలుగ నియ్యకుండ కాపాడుటయే గాక, వెంట్రుకలను పట్టువలె, మృదువుగాను, అందముగాను పెంచును. అంతియే గాక ఇది చర్మమును కుభ్రముగా నుంచి మెదడును చల్లదనమును కలిగించి సుఖము నిచ్చును. ఇన్ని మంచి యిటుల కలిగిన యీ కామినియా నూనె స్త్రీలకు, పురుషులకు, పిల్లలకు రప్రసాదము. దాని మొక్క అధికమునకుగాను, చెన్నపురి ప్రదర్శనములోను, డిస్టామో ఆఫ్ మెరిట్స్ చెన్నపురిలోను, అలహాబాదు ప్రదర్శనములోను బంగారు పతకములను బహు

మతిగా నొసంగిరి. ఒక బుడ్డి ధర 1-0-0. ఖర్చులు 0-6-0 ఎక్స్ట్రా. 3 బుడ్లు ధర 2-10-0. ఖర్చులు 0-12-0 ఎక్స్ట్రా.
పై కామినియా నూనె ప్రతివర్షమివ్వబడును, పట్టణములయందును, పల్లెలలోను విక్రయింపబడును. తేజస్వి సోల్ యేజెంట్లు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రస్ట్ అండ్ కమిస్ కంపెనీ 155 జామ్నావళీదు, బొంబాయి అని వ్రాసిన

మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోదిట్ బహారుకు వ్రాయుడు.

ఆటోదిట్ బహారు అత్తరు, లన్నిటిలోను ఉత్కృష్టమైనది.

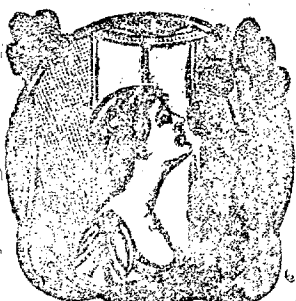
ఇది సువాసన ద్రవ్యముగాను, అత్తరుగాను గూడ ఉపయోగపడును.

కొన్ని చుక్కలు మీ చేతి కుమారునినా చల్లవయెదగా కుమినియన్ డ్రస్ట్

సువాసన ఆన్ని శరీరము కల్పించును. ఇది దీనియొక్క అధికమునకు కలెక్టర్ ప్రదర్శనములో బంగారు పతకమును బహుమతి.

1 అవున్సు బుడ్డి ధర రు 2-0-0 1 ట్రాం బుడ్డి ధర రు 0-12-0
2 అవున్సు బుడ్డి ధర రు 1-4-0 2. 2. ఖర్చులు ప్రత్యేకము 0-6-0

అంగ్లో ఇండియన్ డ్రస్ట్ అండ్ కమిస్ కంపెనీ, బొంబాయి

The Madras Races 1925-26.

చెన్న పురి పందెములు
గిండి 1925-26

మొదటి ఎక్స్ట్రా మీటింగు

మొదటిదినము
5-12-25 తేది శనివారము

మొదటి పందెము మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు

జేహమునందు ఎల్లచోట్ల యందును అనావశ్యకములైన రోమములను శీఘ్రము లో యెత్తివేయును. ధర బుడ్డి 1 కి 0-8-0. 3 బుడ్లు వొకటేసారి కానేవారికి తపాలుఖర్చులు యినాను.

అద్భుతములలో అద్భుతము

వీధిపై నెల తామర యె నను తక్షణమే, అద్భుత ముగా 24 గంటలలో గుణ మగును. అది గుడ్డలను పాడు చేయుదు. జ్వరము వాడుటకుడ చాలగులభము. ఒకసారి వాడిచూచినవారు మరల ఎన్నటికిని దీనిని వదులరు. బుడ్డి 1 కి ధర 0-8-0. అ మ రా వ తి వ జ స్సీ, పాఠ్యుటవును, మద్రాసు.

ఇక్కడే జర్మనీనుండి రప్పించబడినది.

హాపి మ్యూజికల్ బాక్. ఈ అద్భుత మైన హాపిబాక్ ఒక సంగీతసెట్టు. దానిలో వైన ఒక బొమ్మ నాట్యమాడుచుండును. అంతయు లోహముతో చేయబడిది. అందమైన రంగుగలది. మోత్తు 8 అంగుళములు ప్రపంచముందు అంతెను ఇది క్రేష్టమైనది అంగీకరించబడినది. ప్రపంచముందు అంతెను లక్షలకొలది విక్రయించబడుచున్నది. ధర 1 కి రు 2-8-0 మాత్రమే తక్షణమే ఒక బానిని రెప్పించుకొని, మీ స్నేహితులకు పంపవలెను గరిగించును. (2486)

The American Novelty Stores,
Newmarket, Madras.